
Diari Oficial

---

del

Consell General

Núm. 10/2013 - 59 pàgines

Sessió ordinària del dia 20 de juny del 2013

El dia 20 de juny del 2013, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 31/2013, que és el següent:

Punt únic: Debat sobre l'orientació política global del Govern.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Mònica Bonell Tuset, Síndic General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sra. Olga Adellach Coma
M. I. Sr. Miquel Aleix Areny
M. I. Sr. Pere Altimir Pintat
M. I. Sr. Daniel Armengol Bosch
M. I. Sr. Josep Anton Bardina Pau
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sra. Roser Bastida Areny
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot
M. I. Sra. Sílvia Calvó Armengol
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs
M. I. Sra. Olga Gelabert Fàbrega
M. I. Sra. Rosa Gili Casals
M. I. Sra. Mariona González Reolit
M. I. Sra. Celine Mandicó Garcia
M. I. Sra. Meritxell Mateu Pi
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M.I. Sr. Xavier Montané Atero

M.I. Sr. Pere Obiols Mogio
M. I. Sra. Patrícia Riberaygua Marme
M. I. Sr. David Rios Rius
M. I. Sra. Sílvia Riva González
M. I. Sr. Martí Salvans Abetlla
M. I. Sr. Aleix Varela González
M. I. Sra. Meritxell Verdú Marquilló

També hi és present el M. I. Sr. Antoni Martí Petit, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Sr. Jordi Cinca Mateos, Ministre de Finances i Funció Pública; Sr. Jordi Alcobé Font, Ministre d'Economia i Territori; Sr. Xavier Zamora Espot, Ministre de Justícia i Interior; Sra. Cristina Rodríguez Galan, Ministra de Salut i Benestar; Sra. Roser Suñé Pascuet, Ministra d'Educació i Joventut; Sr. Francesc Camp Torres, Ministre de Turisme i Medi Ambient; Sr. Albert Esteve García, Ministre de Cultura i Sr. Antoni Riberaygua Sasplugas, Ministre de Presidència.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Rosa Gili Casals, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 10.00h)

El Sr. síndic general:

S'obre la sessió.

Voldria, en primer lloc, excusar l'absència del M. I. Sr. Gerard Barcia Duedra i demanaria al Sr. secretari general si vol procedir a passar llista, si us plau.

Demanaria ara a la secretària de torn de la Sindicatura si vol procedir a llegir l'ordre del dia, si us plau.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, gràcies.

Punt únic: Debat sobre l'Orientació Política Global del Govern.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs, passem a l'anàlisi d'aquest punt únic.

Punt únic: Debat sobre l'Orientació Política Global del Govern.

Passem a la intervenció del cap de Govern per a la presentació de l'informe.

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Molt Il·lustre Senyor Síndic,

Molt Il·lustre Senyora Subsíndica,

Molt Il·lustres Senyores Conselleres i Senyors Consellers generals,

Encara no fa un any, el Govern es va presentar al debat d'orientació política amb un discurs realista, valent i també ple d'optimisme. Vaig insistir en la necessitat de creure en Andorra, en el seu potencial i en el nostre futur com a societat. No demanava en aquell moment un acte de fe ni tampoc d'adhesió incondicional a la línia política de l'Executiu. Simplement demostràvem el compliment del full de ruta definit al principi de la legislatura i que explicàvem com, seguint aquell full de ruta, posaríem les bases d'un futur millor per a tots, per als ciutadans.

Ni jo ni cap membre del Govern no hem pecat mai de triumfalisme a l'hora de dibuixar la situació en què es troba el nostre Estat. No hem promès mai tampoc solucions miraculoses ni hem mirat mai tampoc cap a una altra banda quan era el moment, -i és el moment-, de prendre decisions difícils.

Deia fa un any que ens trobàvem en el pitjor moment econòmic de la nostra història contemporània. No podem dir que el moment actual sigui millor. Seguim, ho saben vostès, immersos en la transformació del nostre model de creixement. Seguim duent a terme les gran reformes estructurals que a llarg termini ens han de tornar a situar en el camí de la prosperitat. I, sobretot, seguim veient, malauradament seguim veient, com l'entorn econòmic del nostre país no millora, sinó tot el contrari: a diferència del que passava l'any passat, ja no és només el nostre veí del sud el que passa per una profunda recessió, també França malauradament acumula ara trimestres de creixement negatiu.

La gravetat de la situació ens preocupa, però no ens sorprèn: assistim a la coneguda batalla entre el vell que no acaba de morir i el nou que no acaba de néixer.

I ara és el moment... és el moment de perseverar, d'insistir i sobretot també és el moment de mantenir el rumb. L'orientació política del Govern és la mateixa d'ara fa un any, és la mateixa de la meua compareixença excepcional a la televisió pública al desembre del 2011, i és la mateixa del discurs programa de la meua investidura. No ha canviat... no ha canviat la convicció, la meua convicció en la conveniència d'obrir i sobretot diversificar la nostra economia en la necessitat també d'implementar reformes estructurals i de fer tots aquests canvis de la manera menys traumàtica possible.

Com tampoc no ha canviat la voluntat del Govern de consensuar... de consensuar aquests grans canvis més enllà dels límits de la majoria que li dona suport. Avui comparec davant d'aquesta Cambra amb una clara voluntat d'acord i de pacte i disposat, com no pot ser d'altra manera, disposat a escoltar propostes alternatives. Però amb la mateixa fermesa dic que el consens per molt desitjat que sigui no és més valuós que les reformes, i les grans decisions s'adoptaran: amb o sense consens com ja s'ha vist en els 12 mesos que han passat des de l'últim debat d'orientació política.

Durant el debat d'ara fa un any, vaig insistir que revertir la situació de crisi no només era difícil, sinó que, a més, no era qüestió del dia a l'endemà. En cap moment ni jo ni cap membre del Govern no hem comès la frivolitat de parlar d'una solució immediata, perquè sabem com de profunda és aquesta crisi i que totes les mesures que cal aplicar només poden tenir plens efectes a mitjà i a llarg termini.

El que sí tenim és la convicció que el programa de reformes que està seguint el Govern és el bo. No hi ha, senyors consellers, brots verds però sí símptomes que estem en el bon camí. Hem començat a revertir

el preocupant dèficit públic; l'obertura econòmica i les reformes d'Andorra despertem interès més enllà de les nostres fronteres i comencem a percebre'n els primers resultats, sí que és veritat, de manera discreta però també constant. Anem avançant en la definició d'un marc de relacions amb la Unió Europea i la nova estratègia turística comença a donar fruits, malgrat la complicadíssima situació dels nostres mercats tradicionals. Tot això mentre concentrem recursos allà on són més necessaris.

S'ha acusat reiteradament a aquest Govern de fiar-ho tot a l'obertura i a la diversificació de l'economia i, en bona mesura és cert, sí, ho fiem gairebé tot al canvi de model econòmic, a un canvi de model econòmic que obri nous sectors a la nostra economia i que millori els nostres sectors ja coneguts tradicionals. Només per aquest camí es podran crear, que és del que es tracta, es podran crear nous llocs de treball sobretot que siguin competitiu i que siguin sostenibles.

Quin altre camí hi ha? Potser sí, potser sí que vam pecar de massa optimisme a l'hora de presentar el procés d'obertura i diversificació de l'economia. Vam advertir que els canvis es veurien a llarg termini, a uns quants anys vista, però és cert que des del nostre entusiasme, des de la nostra confiança en el projecte, molts podien entendre que s'esperaven resultats positius més contundents i més immediats. Tant de bo els tinguéssim aquests resultats més contundents, però no és així. I, tenint-los o no, el full de ruta... tenint-los o no, el full de ruta seria el mateix, perquè la convicció... perquè la convicció és la mateixa.

Senyores conselleres i senyors consellers,

He parlat de conviccions i de símptomes que ens indiquen que estem en el bon camí. No he parlat ni parlaré de brots verds. Ningú no podrà parlar a Andorra de brots verds fins que no es reverteixi la destrucció de llocs de treball. Fa un any també ho vaig advertir: el nombre d'aturats, que aleshores ja superava el miler, vaig dir, "*seguirà augmentant -i ho vaig dir de forma clara- de manera dramàtica*". I bé, en un any, el nombre d'aturats s'ha incrementat en unes cent-cinquanta persones. En un entorn europeu molt complicat, l'atur a Andorra ha crescut en cent-cinquanta persones en un any. Algú podria dir que l'any passat vaig exagerar en predir que l'atur augmentaria de forma dramàtica, però cadascuna d'aquestes cent-cinquanta persones viu el seu propi drama i nosaltres, des del Govern i des del Consell, n'hem i en som tots plegats, penso jo, plenament conscients.

Algú podria dir que la xifra no és preocupant, comparada amb la magnitud de la resta de països europeus.

Però això seria faltar a la veritat. L'augment del nombre d'aturats dels últims anys ha anat acompanyat al nostre país d'una reducció important de la seva població. La davallada de l'economia, especialment del sector de la construcció, ha fet perdre més llocs de treball del que es desprèn... del que es desprèn de les demandes del Servei d'Ocupació. A diferència amb altres països és que a Andorra bona part de les persones que han perdut la feina han marxat del país.

I aquesta és una veritat incòmoda, però jo tinc l'obligació de recordar-la avui en aquesta Cambra per evidenciar un cop més la fragilitat i la debilitat del model de creixement en el qual estàvem instal·lats fins fa pocs temps. Això, senyors consellers, ha de servir de lliçó per a aquells que poden tenir encara la temptació de voler tornar enrere. Tornar enrere seria tornar a un model fràgil, poc competitiu i penso que un model caducat. Fer polítiques immobiliàries seria instal·lar-se clarament en el populisme i endarrerir per molts anys l'esperança del creixement.

Però més enllà de les xifres, dels aturats inscrits al Servei d'Ocupació i d'aquells que han anat marxant del nostre país, tampoc no accepto que es parli de l'atur només com d'una magnitud macroeconòmica. Per a cap membre d'aquest Govern... per a cap membre d'aquest Govern els aturats no seran mai una xifra en la gran computadora de l'Estat. Ni els aturats, ni els treballadors del sector privat o del sector públic, ni els jubilats, ni els autònoms... Nosaltres no creiem en igualar la societat de manera total i absoluta, nosaltres creiem en les diferències, en la diversitat i també en la desigualtat quan aquesta desigualtat és equitativa i sobretot és justa però, per a nosaltres totes les persones, amb els seus projectes de vida, són totes igualment importants.

Per això creiem més en els plans d'ocupació temporal per a persones sense feina, que no pas en simples ajudes econòmiques, que també són necessàries. Però no veiem els aturats com un càrrega per a la societat, com una variable econòmica que cal amagar, sinó que creiem que poden seguir treballant en el seu treball a fer d'Andorra un país millor cada dia. Per això hem mantingut les ajudes que va posar en marxa l'anterior Govern, però sobretot hem estat els primers a instaurar programes d'ocupació temporal per a aturats, com també vam ser els primers, en el seu dia, a estendre la cobertura sanitària que era molt important a totes les persones desocupades inscrites al Servei d'Ocupació.

Fa unes setmanes, vaig estar parlant una bona estona amb una d'aquestes persones que formen part del programa d'ocupació temporal per aturats; una persona que estava realitzant tasques de

manteniment en un edifici públic. Em va explicar que preferia rebre una contraprestació per una feina que ell sabia que era útil i que era valorada, que no pas rebre només una ajuda. I jo li vaig dir que estàvem molt agraïts a persones com ell, perquè malgrat trobar-se en la duríssima situació de no tenir feina, no renunciava a seguir lluitant i sentir-se satisfet per fer alguna cosa útil.

Explico això perquè de casos com el d'aquesta persona al Govern en coneixem molts cada setmana i creiem que cal ajudar aquestes persones, no només des de la superioritat de donar un subsidi, sinó també des de la solidaritat i des de la dignitat. Fins ara, el Govern ha destinat un milió d'euros a programes d'ocupació temporal per a aturats; una despesa que també és, fins a cert punt, estic segur, una inversió perquè aquestes persones també contribueixen amb el seu treball. D'aquestes persones els polítics, -quan saben escoltar-, n'aprenen molt, perquè són persones... que són persones que es lamenten poc i lluiten molt.

I com que sabem que la xifra d'aturats no es reduirà tant de pressa com voldríem, seguirem, -ho dic avui-, seguirem posant en marxa nous programes com aquest i destinant més diners encara, uns diners, repeteixo, que no veiem només com una despesa, sinó també, -ja ho he dit-, com una inversió.

En el pressupost doncs, per a l'any vinent es preveurà ja no una partida d'1 milió sinó una partida de 2 milions d'euros per a programes d'ocupació en benefici de la col·lectivitat per a persones aturades. Programes que inclouran treballs temporals a les administracions públiques o altres com la neteja de boscos o l'orientació i la informació als visitants en els moments àlgids de la temporada turística.

Fins ara, els programes de treball temporal en benefici de la col·lectivitat han donat uns resultats positius: 202 que no són pocs, 202 treballadors contractats el 2012 que augmentaran aquest any fins a 225; i l'any vinent, vist l'increment d'aquesta partida pressupostària, esperem fer arribar el programa a moltes més persones desocupades malauradament.

Paral·lelament, el Ministeri d'Interior també ha treballat, -i continuarà treballant-, en la millora del Servei d'Ocupació: S'han simplificat, -perquè s'ha fet així-, s'han simplificat els formularis i s'han agilitzat els tràmits per a empreses i treballadors desocupats; s'han establert mecanismes de col·laboració amb el personal dels comuns a través del Servei de Tràmits; s'ha facilitat l'accés de les empreses als currículums de les persones aturades i properament iniciarem el treball per ampliar la superfície, perquè és una

qüestió de dignitat també, la superfície destinada a l'atenció al públic.

Les millores al Servei d'Ocupació continuaran i no estalviarem esforços ni recursos en un moment en què una de les prioritats ha de ser combatre els efectes de la crisi sobre les persones desocupades.

D'altra banda, el Govern ha implementat, de forma més valenta i eficient, polítiques actives per fomentar la contractació indefinida, amb o sense formació. La Taula permanent per a la Formació i el Treball, creada en l'anterior legislatura i que aplega els agents econòmics i socials, va fer un seguit de propostes que el Govern ha recollit i transformat en dos programes de foment de l'ocupació i la formació, als quals hem destinat una partida pressupostària d'1 milió d'euros. Programes consistents en subvencions a les empreses que optin per la contractació indefinida de treballadors desocupats, amb o sense un procés formatiu, com he mencionat anteriorment.

En el marc d'aquests dos programes, -que es van posar en marxa l'hivern passat-, s'han ofert 30 llocs de treball indefinits, dels quals 18 ja han estat formalitzats. És un bon inici... és un bon inici, un bon inici d'una política activa de foment de la contractació indefinida que fins ara no s'havia posat mai en pràctica al nostre país amb aquesta intensitat. I tornem a estar amb unes dades que poden semblar insignificants: 30 llocs de treball oferts en els 4 primers mesos del programa. 30 llocs de treball, senyores i senyors consellers, és gairebé un 3% dels aturats d'Andorra; és una cinquena part de tot l'atur generat durant l'últim any.

Insisteixo en què és un primer pas i en què són uns primers resultats. Els ministeris d'Economia, d'Educació i d'Interior es reuniran properament, molt properament, amb els agents socials per avaluar la implantació d'aquests programes i per estudiar noves mesures de foment actiu de l'ocupació indefinida i la formació. És l'opinió del Govern que cal augmentar els diners i altres recursos per destinar-los a la formació de les persones desocupades ara més que mai.

Però no ens enganyem, la profunditat de la crisi és tal que per molts esforços i recursos que destinem a combatre l'atur, no sempre tindrem èxit. Del 2012 al 2013, els diners que el Govern destina a fomentar l'ocupació i la formació dels aturats i a posar en marxa programes d'ocupació temporal han augmentat un 53%. I al pressupost de l'any vinent aquesta partida seguirà... no pot ser d'altra forma, incentivar la cohesió social d'aquest país seguirà augmentant. Però no tenim cap vareta màgica per crear llocs de treball i per fer creure que la creació

d'ocupació és només una qüestió de voluntat política, dir això és senzillament enganyar a la gent.

També m'agradaria fer una reflexió més de fons sobre l'atur i el mercat de treball, perquè solucions puntuals no ens poden fer perdre de vista una evidència: al llarg de les últimes dues dècades hem estat poc previsors a l'hora d'anticipar les debilitats del nostre model de creixement. També hem estat poc previsors a l'hora de tenir en compte les conseqüències socials d'aquestes debilitats. En un futur caldrà obrir el debat sobre l'assegurança d'atur per capitalització, proveïda amb les cotitzacions de treballadors i empresaris. En el moment actual seria afegir més càrregues socials en un moment complicat; però quan l'economia remunti caldrà, repeteixo, obrir aquest debat. I des de l'oposició se'ns podrà recordar que els socialdemòcrates ho havien inclòs en algun dels seus programes electorals. És cert, ho recordo. Com recordo també que condicionaven la posada en funcionament d'aquesta assegurança d'atur a un gran acord polític al Consell General. Espero que aquest esperit constructiu i de consens, -que a vegades he trobat a faltar en l'oposició-, es mantingui en aquest punt en futures legislatures, perquè ara no és el moment, malgrat la recent llei, -amb tot el respecte-, escissió del Grup Socialdemòcrata... que lamento.

Però bé, estic parlant d'un debat de fons, de calat, que crec que no és convenient abordar ara sinó, ho he dit abans, quan l'economia comenci a créixer altra vegada.

És, Srs. consellers, també extremadament injust dir que el Govern no fa res per revertir la situació de crisi econòmica o per aturar la destrucció de llocs de treball. El Govern està fent tot el possible per revertir la situació de crisi i per crear llocs de treball. Sabent que la solució miraculosa, saben no existeix i que el nostre horitzó és a mitjà i llarg termini. Dir el contrari seria enganyar als ciutadans. És més, estem en disposició d'afirmar, -i en parlaré més endavant-, que sense l'acció del Govern la situació seria molt pitjor.

Però que tinguem la vista posada en el mitjà i llarg termini no implica que ens oblidem del dia a dia. El pressupost presentat per aquest Govern i aprovat amb els vots del Grup Demòcrata en aquesta Cambra és el pressupost i ho dic orgullós, és el pressupost més social de la història del Principat d'Andorra. Mai fins ara no s'havien destinat tants recursos a polítiques socials. La despesa social va superar l'any passat els 19 milions d'euros, un 8% superior a la de l'any anterior, i un 394% més que el 2007, l'últim any abans de la crisi actual. L'any passat, els beneficiaris de prestacions socials van arribar a les 12.403 persones, un 16% de la població.

Uns diners que van destinats a persones desocupades, sí, però també a persones que han vist dràsticament reduïts els seus ingressos per la crisi: per reducció de salari, reducció d'hores de feina, caiguda dels beneficis de les empreses i de les activitats professionals. Els casos són diversos -ho sabem prou bé aquells que els coneixem de primera mà: perquè les persones amb problemes saben que la porta del despatx del cap de Govern sempre està oberta per a elles.

La despesa social ha de ser vista també com una inversió: com una inversió en cohesió social; una inversió en inclusió i jo diria una inversió en andorranitat, en el millor sentit de la paraula evidentment. Però, perquè realment sigui una inversió cal garantir que es produeixin els efectes desitjats i que va destinada allà on realment és necessària. Aquells que gestionem, que som tots nosaltres, els diners de tots tenim l'obligació d'assegurar que cada cèntim que prové de les contribucions de tots és gastat de forma responsable. En el cas de la política social aquesta responsabilitat implica concentrar els recursos allà on són necessaris.

Per això vull saludar avui el lideratge amb què el Grup Demòcrata està portant la tramitació de la Proposició de llei de serveis socials i sociosanitaris. Per primera vegada tenim una imatge precisa de tots els serveis socials de què disposa el nostre país; per primera vegada tenim un text que ordena amb detall les competències en aquesta matèria. Aquesta és la base per gestionar amb rigor, per evitar duplicitats i per concentrar la despesa social allà on cal. Perquè si tractar diferents situacions iguals és un error, també és un error, -tant o més greu que l'anterior-, tractar igual situacions que són diferents.

Una bona inversió en cohesió social no és gastar més i més diners sense ordre ni control, perquè sense ordre ni control s'acaben donant ajudes a qui no les necessita i això impedeix, precisament, concentrar els recursos allà on són necessaris. Per això he dit en més d'una ocasió que en política social no es tracta de retallar, sinó de distribuir millor. No es tracta de retallar perquè la cohesió social ha de ser la prioritat de qualsevol Govern responsable. En despesa social, ho dic alt i fort, en despesa social aquest Govern gasta més i gasta millor.

Senyores conselleres i senyors consellers, el Govern que encapçalo comparteix totalment amb aquesta Cambra la inquietud per la complicada situació econòmica i, molt especialment, per la pèrdua continuada de llocs de treball. Entenem la insistència dels consellers reclamant solucions a aquesta situació; insistència reiterada en les sessions de control al Govern i que és un fidel reflex, és

veritat, de la veu del carrer. Però des del Govern no podem acceptar que es facin comparacions demagògiques.

Molts governs europeus... molts governs europeus es veuen, lamentablement, obligats a aplicar profundes retallades, molt sovint afectant l'Estat del benestar que tant ens va costar construir en el passat. Però a Andorra això no està passant. I dir el contrari és també enganyar als ciutadans. Nosaltres hem aplicat mesures de contenció de la despesa: hem rebaixat la inversió, hem retallat els salaris més elevats de la funció pública, hem reduït també les tarifes de responsabilitat dels prestadors de serveis, hem revisat també copagaments d'alguns medicaments... totes elles mesures difícils d'agafar. Però ningú no pot dir que a Andorra s'aplica una política de retallades com la que, malauradament, es veuen forçats a aplicar els governs dels nostres veïns europeus.

A més, en aquests dos anys de govern, l'Estat del benestar a Andorra s'ha expandit: no només fem més política social que mai, sinó que invertim més en seguretat ciutadana. Conscients... -se'n va parlar en aquesta Cambra en una proposta de resolució-, conscients que la seguretat és un actiu molt valuós del nostre país, no permetrem que la crisi afectés a les necessitats del Cos de Policia de disposar de millors mitjans materials i d'incorporar nous mitjans humans. Properament, com ja es va anunciar fa unes setmanes es procedirà a cobrir les baixes del Cos amb noves incorporacions així com a prosseguir amb la renovació del parc de vehicles i del material de la Policia. Unes inversions necessàries que no havien estat del tot ateses durant l'etapa del Govern anterior.

Properament, a més, es procedirà a la signatura dels acords de cooperació policial i de protecció civil amb la República Francesa. Un acord que representa un clar pas endavant en la seguretat dels nostres conciutadans. Uns acords que fa 20 i 10 anys que estaven pendents damunt la taula, -els que fan més anys que estan en aquesta Cambra ho saben. I s'han iniciat les negociacions d'uns convenis de característiques similars també amb el Regne d'Espanya.

També serà aquest Govern el que posi en marxa la reforma més gran de la Justícia des de l'any 1994... La reforma més gran de la Justícia des de l'any 1994! Una reforma que es tradueix en diversos fets i compromisos. En el compromís d'incloure en els dos propers exercicis pressupostaris les partides necessàries per urbanitzar la parcel·la i els entorns del Prat del Rull on s'haurà de construir la futura Seu de la Justícia, per un import total de 2,7 milions d'euros. La licitació, aprovada fa quinze dies de la reforma, -i és molt important-, de la reforma integral

dels sistema d'informació de l'Administració de Justícia, amb un cost inicialment avaluat en més de 3 milions d'euros. I en un paquet legislatiu que entrarà a tràmit parlamentari durant la propera tardor, -ho dic avui que ho tingui davant del Consell la pròxima tardor-, orientat a regular un tema pendent també des de fa molts anys la carrera judicial, el nou règim d'execucions civils i administratives, la redistribució de competències entre les diferents jurisdiccions i la regulació de l'exercici de les professions jurídiques. També abans de finals d'any tindrem enllestit el Codi de Procediment Civil, ja parcialment redactat i consensuat amb els actors del món jurídic.

En resum, estem duent a terme una política global en el món de la Justícia consistent en més recursos i millors instruments per agilitzar l'Administració de justícia i garantir l'excel·lència dels operadors jurídics. Perquè, vostès ho saben i els ciutadans ho saben, una Justícia lenta i ineficaç és extremadament injusta per la nostra ciutadania.

També hem introduït millores significatives en el camp de l'educació: l'Escola Andorrana posarà en marxa el curs vinent el programa d'educació per competències, en línia amb la pedagogia avançada europea. Un pas endavant que és possible gràcies a la feina i la vocació dels centenars de mestres i altre personal de l'Escola Andorrana. Són un dels col·lectius més nombrosos de l'Administració, un dels que té encomanada una de les responsabilitats més elevades i un dels que realitza la seva feina amb major diligència i amb molta discreció.

Aquest Govern no estalviarà esforços en educació, que també fa part de l'estat del benestar, i bona prova d'això la tindrem amb la nova escola de primera ensenyança de Canillo, prevista al proper exercici pressupostari, o en l'acabament de les obres d'ampliació, -actualment, vostès ho saben, en curs-, de l'escola de primera ensenyança d'Ordino.

La millora constant del sistema andorrà contribuirà a enriquir encara més l'oferta educativa d'Andorra, que sempre, -que sempre-, estarà en deute amb els sistemes educatius espanyol i francès. Properament, i és una gran notícia, properament la ministra Suñé signarà a París el nou conveni franco-andorrà en matèria educativa. A vegades aquests convenis poden sonar a complicades negociacions internacionals allunyades dels ciutadans, per això cal que dimensionem bé què significa aquesta signatura: de vegades hi ha notícies que no entenc, com no poden tenir més força des de la nostra ciutadania. Significa la presència a Andorra durant, com a mínim, 10 anys més d'un sistema educatiu públic, de qualitat i acreditat arreu del món. Per aquesta mateixa raó, d'altra banda, el Ministeri d'Educació intensificarà, i ho estem fent, els seus esforços per

revitalitzar el sistema educatiu espanyol. Perquè volem mantenir la presència i l'equilibri dels tres sistemes educatius al nostre Estat.

En aquest sentit, vull aquí, agrair al Govern espanyol, la decisió recent de permetre la matriculació dels alumnes preinscrits als centres d'Encamp i de Sant Julià de Lòria. És un signe inequívoc de la voluntat de permanència expressada pel ministre espanyol d'educació.

A tot arreu veiem com es redueixen la despesa i les inversions en educació, però no a Andorra. Aquest Govern té el compromís de mantenir la inversió i estem augmentant les beques atorgades i la dotació de les mateixes: En un any, del curs 2011-2012 al curs 2012-2013, les beques d'ensenyament superior han augmentat més d'un 33%. Els ajuts a l'estudi, més d'un 12% i els crèdits d'estudi un 50%. L'augment de les ajudes socials i la constant millora dels serveis públics es deixa sentir allà on les aportacions de l'Estat tenen un retorn potencial més gran: en el sector de l'educació.

És per això que afirmo que intentar establir, com s'ha fet alguna vegada en aquesta Cambra, qualsevol paral·lelisme entre la contenció de la despesa a Andorra i les retallades als països europeus, és un exercici de pura demagògia.

Senyores conselleres i senyors consellers,

A l'inici de la meua intervenció he dit que podíem afirmar que hi ha senyals que ens diuen que anem en la bona direcció. Un d'aquests indicadors és la reducció continuada del dèficit públic durant aquests dos anys de Govern. En efecte, tal com vam explicar en presentar l'execució pressupostària, el 2012 es va tancar pràcticament en equilibri si no fos pels compromisos, ho saben vostès, adquirits pel Govern per pagar les grans infraestructures inaugurades recentment.

La reducció del dèficit i l'assoliment de l'equilibri pressupostari és una peça clau, és el punt d'inflexió. Perquè un dels drames de la crisi actual, -un dels drames de la crisi actual-, és que la recessió ha sorprès a molts governs molt endeutats i, per tant, amb molt poc marge de maniobra. Si volem mantenir l'Estat del benestar, si volem tornar a fer inversió pública que pugui dinamitzar l'economia, si volíem que Andorra guanyés també credibilitat internacional, si volíem atreure inversió estrangera fiable i productiva, si volíem, -en definitiva-, començar a revertir la situació de crisi, el primer que calia fer era posar ordre a casa nostra: El primer que calia era assolir l'equilibri pressupostari.

Un Govern endeutat més enllà del raonable no pot garantir l'Estat del benestar. No el pot garantir. Un Govern endeutat no pot mantenir un ritme

d'inversió pública adequat a les necessitats del país. Un país endeutat no té cap classe de credibilitat internacional i no és atractiu per a ningú. Tot deute públic és un impost ajornat i un endeutament excessiu és, Sr. Rios, un endeutament excessiu, és el pitjor enemic de la seguretat jurídica.

Però que el dèficit públic hagi sortit de la zona de perill no ens ha de portar al triomfalisme o a la inconsciència. Ni el creixement ni el benestar poden seguir recolzats en el recurs permanent a l'endeutament. Perquè és insostenible i perquè, això sí, seria una pèrdua de sobirania en mans dels mercats financers que aquest Govern no permetrà.

A més, l'estructura, -vostès ho saben-, d'ingressos de l'Estat continua sent feble: Tot just acabem de posar en marxa els nous impostos directes, que complementarem ben aviat amb l'IRPF; però els nostres ingressos depenen excessivament del consum, de l'impost general indirecte i dels impostos especials. Seria irresponsable dir que no cal aplicar noves mesures de contenció de la despesa o que no hi ha necessitat de completar el model fiscal: Cal seguir controlant la despesa i cal seguir diversificant i augmentant els ingressos, perquè, -ho repeteixo-, l'estructura encara és feble.

L'estructura és feble si tenim en compte, per exemple, que la reducció del dèficit ha anat acompanyada d'una dràstica reducció de la inversió pública. Que no és bo. Ja vaig dir l'any passat en aquest mateix debat que una inversió pública sota mínims no era sostenible, ni per a les necessitats del país ni per a la dinamització de l'economia. És per això que en el proper pressupost, -també ho dic aquí, perquè hem fet els deures també a nivell de l'equilibri pressupostari-, és per això que en el proper pressupost començarem a posar les bases que han de ser una política d'inversions sostenible i perdurable en el temps, perquè també una política d'inversió és també una política de creixement. Es tracta d'invertir, també, de manera equilibrada, tot intentant compensar, també, els cicles de l'economia.

Quin seria el plantejament ideal? Doncs, que davant una situació de davallada generalitzada de la producció i del consum, l'Estat pogués mantenir un cert ritme inversor que no agreuges la caiguda. Però vull recordar a aquesta Cambra que el Govern venia d'una situació de dèficits creixent fins a una punta de 100 milions d'euros de dèficit cada any, en un Estat en què els ingressos del Govern amb prou feines superen els 300 milions d'euros. Davant d'aquella situació, mantenir l'esforç inversor del Govern ens hauria abocat a la fallida. I vam haver de prioritzar, i ho vam haver de fer, de prioritzar o

reduir la inversió o començar a retallar dràsticament els serveis públics. I vam optar per la primera opció.

Durant dos anys hem mantingut el dèficit i hem treballat per diversificar els ingressos. I no hem acabat aquesta feina, però hem pogut donar cert oxigen, molt necessari en aquests moments, a les finances públiques com per poder-nos permetre expandir, que és molt necessari, la inversió i la despesa en el pressupost de l'any vinent. Com ja he comentat i he començat també a explicar i com seguiré detallant al llarg d'aquesta intervenció, el pressupost de l'any que ve contindrà més obra pública, més ajudes directes a sectors on la crisi és especialment greu, més despesa per reactivar el turisme i el comerç, més programes d'ocupació temporal d'aturats i més plans actius de la contractació indefinida.

Perquè hi ha infraestructures necessàries que no podem seguir ajornant indefinidament. Durant el curs vinent, ho donaré no com a catàleg, a títol d'exemple, i també ho donaré no com a catàleg, a títol d'exemple, i també de l'equilibri inversor d'aquest Govern en totes les parròquies, durant el curs vinent es construirà un accés directe al Pas de la Casa des del túnel d'Envalira, s'eixamplarà la carretera general 3 entre La Cortinada i Arans, s'acondicionaran els entorns de Casa Rossell i l'edifici de Ràdio Andorra, s'eixamplarà, també, la plaça major de Sant Julià amb la reforma de l'hotel Glòria i es millorarà la sortida de la carretera a Soldeu. Entre altres, perquè és el moment de fer més inversió pública, perquè hem fet també els deures des d'un punt de vista de contenir els dèficits. D'altres governs no ho van fer.

Com també continua sent necessari un heliport nacional que connecti Andorra amb les principals ciutats i els principals aeroports del nostre entorn. Malauradament, el Govern va haver de fer marxa enrere, -per motius diferents, no en vull parlar-, al projecte d'ubicar un heliport al Roc de Patapou, a Andorra la Vella. Però el Ministeri d'Economia i Territori del Govern va establir un nou període de converses amb els comuns per trobar la ubicació més idònia d'aquesta infraestructura que, -ho repeteixo-, continua sent molt i molt necessària. No abdicuem de la nostra responsabilitat de comunicar-nos millor a l'exterior. I a partir d'aquí s'analitzarà, evidentment, quina ubicació compleix millor les condicions. No sé si ho aconseguirem, però tenim la gosadia de dir que un país que no té com a mínim un heliport, és un país que com a capbaix està negant una part del seu creixement.

Tot això ens portarà a assumir, ho deia abans, un increment del dèficit altra vegada, -en som conscients-, però d'una manera controlada i

justificada. I no és una contradicció amb la línia política que ha seguit el Govern aquests dos anys: Ja he dit moltes vegades, sovint en aquesta Cambra, que no fem una obsessió del dèficit zero. Hem dit moltes vegades que la inversió pública no podia estar permanentment congelada i que caldria tornar a pressupostos de nova inversió. Però perquè això sigui possible també cal seguir sent molt curosos amb la despesa i amb l'endeutament. Qual cosa penso que estem demostrant que ho som.

La situació dels comptes de l'Estat també continua sent delicada si tenim en compte els compromisos assumits i la despesa a què s'haurà de fer front en un futur. Un bon exemple d'aquests compromisos del tot inassumibles malauradament, és el complement de jubilació dels treballadors públics. Ja vaig avançar l'any passat que aquest complement de jubilació seria objecte d'una reforma, no per abolir-lo completament, sinó per situar-lo dins els límits de la sostenibilitat i de la racionalitat. Jo diria també des de l'equitat, amb molts altres conciutadans.

I avui m'hauria agradat presentar-me davant d'aquesta Cambra amb la reforma feta. Però hem donat prioritat a seguir amb les negociacions amb els representants dels treballadors i consensuar, en la mesura del possible, les condicions de la reforma. Podiem haver tancat el projecte de llei fa temps i no ho hem fet perquè estem absolutament determinats a fer aquesta reforma, estem absolutament determinats a fer aquesta reforma molt necessària, i ser que és d'un gran desgast polític, ja ho sé, però també estem oberts a recollir aquelles aportacions que, -sense contradir-se amb l'esperit de la reforma-, minimitzin l'impacte negatiu que aquest canvi pot tenir per als treballadors públics.

Ara bé, que ningú interpreti que esgotar el procés negociador i buscar el consens significa renunciar als propis posicionaments. I el posicionament del Govern és clar: reformar un complement de jubilació que és inassolible i insostenible des del punt de vista financer. Per això els representants dels treballadors públics ja saben que hi ha determinades mesures a les quals el Govern no pot renunciar, i no renunciarà per responsabilitat.

Partim de la constatació que un complement de jubilació per prestació definida i que garanteixi el 70% de l'últim salari és del tot insostenible. Bona prova en són els 280 milions d'euros que, a hores d'ara, ja s'haurien haver meritat en aquest concepte. Una quantitat que, cada any que passa augmenta de manera exponencial i que acabarà superant, i no són pocs, els 800 milions d'euros si no fem la reforma.

Aquesta situació es veu, a més, especialment condicionada per les prejubilacions, que contribueixen a incrementar encara més els diners que el Govern ha de destinar a pagar complements de jubilació. I dic bé el Govern, perquè un altre dels excessos d'aquest sistema és que en cap moment no s'ha demanat cap contribució al treballador públic (amb l'excepció, és veritat i certa, de la Policia, però amb unes contribucions tan petites que no arriben a cobrir ni un 5% dels complements de jubilació d'aquest Cos).

Per tant, les converses i les negociacions no s'han esgotat, però els representants dels treballadors públics saben que el percentatge del 70% es reduirà de forma molt significativa i que, a partir de l'entrada de la llei, els funcionaris hauran de contribuir per pagar part del seu complement de jubilació; una contribució que serà idèntica a la que el Govern farà per ells. A hores d'ara s'està parlant de dos i dos.

Amb aquests eixos bàsics, la negociació de la reforma dels complements de jubilació dels funcionaris es tancarà durant el juliol vinent.

En qualsevol cas, no ha estat mai la intenció del Govern culpar els treballadors públics d'aquesta situació. Aquesta situació és fruit de la irresponsabilitat i la deixadesa dels polítics. Jo en sóc corresponsable, com també ho són d'altres que estant assentats en aquesta Cambra. Jo n'assumeixo públicament la meua responsabilitat. I no hi ha millor manera d'assumir la responsabilitat que reparar els errors. Això és el que estem fent.

Vull demanar la col·laboració lleial i diligent d'aquesta Cambra, de tota ella, -una col·laboració que no sempre he obtingut-, per aconseguir que durant la propera tardor quedin aprovats tres projectes de llei fonamentals per Andorra: la reforma del complement de jubilació dels treballadors públics, la reforma de la Seguretat Social i la introducció de l'impost sobre la renda. La intenció del Govern és que els consellers puguin, pugueu, examinar aquests tres textos durant l'estiu de tal manera que el procediment legislatiu comú comenci el primer dia del proper període de sessions i que les tres lleis quedin aprovades, a tot estirar, -és així, ho vol el Consell General-, a finals d'aquest any.

Senyores conselleres i senyors consellers generals,

Ja durant el debat de la meua investidura com a cap de Govern vaig estendre la mà, vaig estendre la mà amb honestetat, a l'oposició per tancar un pacte d'Estat per a la reforma de la Seguretat Social. Un pacte d'Estat que no va ser possible perquè els consellers de l'oposició no van voler assumir el desgast que una reforma d'aquest tipus,

evidentment, suposa i suposarà. Han passat dos anys des d'aquella oferta de pacte i ara el Govern ja té enllestida una reforma de la Seguretat Social, que alguns qualifiquen de massa moderada, però que és un punt d'inflexió cap a un sistema sostenible de les nostres pensions. Una reforma que arribarà a aquesta Cambra durant els primers dies de juliol. El Govern té la intenció d'aprovar el text definitiu el dimecres dia 3 i acte seguit portar-lo en aquesta Cambra.

Fa un any vaig explicar que la delicada situació de la seguretat social s'havia d'encarar de dues maneres diferents: Pel que fa a la branca general, del que es tracta és de fer una gestió rigorosa, de controlar la despesa i de situar els dèficits dins d'uns límits que siguin acceptables. En canvi, pel que fa a la branca de jubilació no hi ha res a gestionar: el que cal és canviar un sistema que ha quedat desfasat i que està inadaptat a la realitat actual. Un sistema que en el seu inici, fa més de 40 anys, estava calculat amb una esperança de vida de 71 anys, que la llei del 2008 va elevar només fins als 73 anys. En un país que, evidentment, afortunadament compta amb una de les esperances de vida més altes del món, que supera, vostès ho saben, de llarg, i estic ben content, els 80 anys.

Durant els últims 12 mesos hem continuat amb les mesures de bona gestió i control de la branca general i amb la reforma de la Llei de la CASS, que aviat es presentarà. Seguim aprofundint en mesures d'aquest tipus: augmentant els períodes de cotització per tenir dret a baixa per incapacitat temporal, reduint lleugerament els imports de les baixes, implementant protocols i definint itineraris. I, sobretot, i sobretot, treballant per dotar la CASS i el Ministeri d'un servei d'inspecció realment efectiu per combatre, -ho dic així de clar-, els abusos del sistema. I vull agrair en aquest punt la col·laboració i l'ajuda prestada, i que ens prestarà, -que ens ha prestat i ens prestarà-, la República Francesa per a l'establiment d'un servei d'inspecció al nivell del que el nostre Estat del benestar requereix per una qüestió d'equitat.

Algú podria qualificar aquestes mesures de retallades i tindria raó: perquè cal retallar allò que és un abús o allò que no és essencial i que no és sostenible. Precisament per salvar l'Estat del benestar, el que cal és combatre els abusos i els luxes.

La reforma de la Llei de la CASS també deixa fora de la seguretat social les prestacions familiars que, en el marc de la llei de serveis socials, seran assumides directament pel Govern. Perquè la bona gestió també implica saber on s'ha d'imputar cada despesa i les prestacions no contributives s'han de finançar amb càrrec directe al pressupost de l'Estat i no a la caixa de la Seguretat Social.

Aquesta feina de bona gestió ja va començar, -vull recordar-ho-, durant el primer any de mandat del Govern, amb la reducció de les tarifes dels prestadors de serveis, l'ampliació dels dies de carència o el canvi en el copagament d'alguns medicaments, per citar alguns exemples. Totes aquestes mesures ens permeten ara situar el dèficit de la branca general dins d'uns límits assumibles i raonables. I, el que és encara més important, ens permeten augmentar les cotitzacions per la branca de jubilació sense, -per ara-, afegir més càrregues a les empreses i als treballadors.

En efecte, la reforma de la Llei de la CASS preveu incrementar del 10% al 12% la cotització per vellesa, tot reduint del 10% al 8% la cotització per malaltia. Això farà incrementar el dèficit de la branca general? Sí, és clar. Però és el mateix raonament que he utilitzat fa uns moments en parlar del dèficit públic. La bona gestió ens ha permès donar oxigen al sistema i ara tenim cert marge per augmentar aquest dèficit. Un cop aturat i revertit el dèficit de la branca general, tenim marge per donar aire a la branca de vellesa. Augmentar-lo de manera controlada i justificada. Quina és la justificació? Una justificació que, n'estic segur, els membres d'aquesta Cambra comparteixen: allargar la vida del nostre sistema de pensions.

Per allargar la vida del model de pensions, la llei també inclou altres mesures concretes: com desvincular les pensions de l'IPC, introduint el factor de sostenibilitat per actualitzar-les; que és un requisit que s'exigeix, i que estan aplicant en aquests moments governs socialdemòcrates en els països europeus. A més, per primera vegada, -dic també governs socialdemòcrates en varis països europeus. A més, per primera vegada es fixa una limitació de les pensions més altes, per primera vegada es fixa una limitació a les pensions més altes. Una mesura amb una clara voluntat de solidaritat amb aquells que rebran unes pensions més reduïdes; i és curiós que una oposició que es fa dir de centreesquerra ni tan sols hagi volgut pactar una acció com aquesta. Finalment, també s'augmenta el període mínim de cotitzacions per tenir dret a una pensió i s'endarrereix l'edat de jubilació anticipada.

Evidentment, cotitzar un 12% per a la branca de vellesa continua sent insostenible a llarg termini. Així ho diuen tots els informes i tots els estudis, des de fa anys. En altres països amb sistemes de pensions similars al nostre, la gent cotitza el doble. I aquest és l'horitzó, no ens enganyem. Però el Govern creu que no era ara oportú en un moment de crisi augmentar les càrregues de les empreses i dels treballadors.

Quan la crisi passi, què passarà? Quan la crisi passi i torni la bonança, que tornarà, haurem de fer front, sí

o sí, a una nova reforma del sistema de pensions que inclogui l'augment de les cotitzacions. A més, sigui quin sigui el Govern, s'hi veurà obligat si no vol infringir la regla d'or que introdueix la llei. Una regla d'or que ens garanteix que s'han de cobrir els futurs dèficits de la branca de vellesa sense afectar el nivell actual de reserves, xifrat al tomb dels 890 milions d'euros. La regla d'or, que ha de garantir aquests 890 milions, ens col·loca a tots, al Govern actual, evidentment, i als electes actuals i també als Governos i als electes futurs, en la coresponsabilitat també, a l'altíssima responsabilitat de garantir el futur de les pensions. Però ni això no van acceptar en el seu dia alguns que s'asseuen al banc socialdemòcrata i que presumeixen, -i ho dic amb tot el respecte-, i que presumeixen de ser els grans defensors del nostre sistema de seguretat social.

Vull insistir en aquest punt perquè cal ser conscients de la magnitud de la qüestió: La branca de vellesa té 890 milions de reserves i ja ha adquirit uns compromisos de pensions futures que actualment ascendeixen gairebé als 5.200 milions d'euros. Aquest és el resultat de tenir un sistema mal calculat; i aquest resultat no millorarà per molt que l'economia remunti i que torni a augmentar el nombre de treballadors i doncs també de cotitzants. I amb això no vull dir que calgui tenir provisionats 5.200 milions, -no ho dic-, no hi ha cap país que tingui provisionats tots els seus compromisos futurs de pensions. Però això no ens eximeix, de cap de les maneres, de la responsabilitat de garantir un mínim de reserves i una mínima sostenibilitat del sistema de pensions. Per això la regla d'or.

Aquest debat per responsabilitat el tindrem de tornar a portar independentment de l'aprovació d'aquesta llei, una altra vegada al Consell, espero que el puguem portar també quan el cicle econòmic hagi revertit en positiu. Aquesta és la realitat crua amb què ens vam trobar quan vam arribar al Govern fa dos anys. Per això durant el debat d'investidura vaig proposar un pacte d'Estat al tomb de la CASS. I amb el pacte no preteníem fer la reforma definitiva de la seguretat social, perquè sabíem que en temps de crisi aquesta reforma hauria ofegat moltes famílies i moltes empreses. El que preteníem era el que hem fet: Un punt d'inflexió. Volíem que, per primera vegada, s'implementessin mesures encaminades a garantir el futur de les pensions. Amb aquestes mesures, amb totes les que he explicat, endarrerim dos anys el recurs al fons de reserva. Volíem també el compromís dels principals partits que en el futur se seguiran posant en marxa mesures per fer que el sistema sigui sostenible.

En definitiva, del que es tractava era d'aconseguir un nou Pacte de Toledo, com el que sí que van aconseguir els nostres veïns del sud.

Una primera reforma per donar oxigen al sistema, i un compromís d'una reforma futura més profunda per salvar i garantir el futur de les pensions. Això és el que buscàvem amb el pacte. Doncs ni això va voler pactar amb nosaltres el Partit Socialdemòcrata. Es van, senzillament, aixecar de la taula de reunions sense resposta a les nostres propostes del Govern i sense fer cap proposta alternativa, això és la veritat.

És clar que, vist com han acabat les coses al Grup Socialdemòcrata, vull pensar que potser sí que hi havia gent al PS conscient de la magnitud del problema. Els dono el benefici del dubte i els convido a què en les properes eleccions, a la propera legislatura, formulin una proposta concreta per seguir reformant la seguretat social i per garantir, que és el que ens hi juguem, Srs. consellers, garantir el sistema de pensions.

Fins ara, davant d'una situació d'emergència del sistema de pensions només hem rebut de l'oposició crítiques i cap proposta. Quan vostès van assumir la responsabilitat de governar, -no fa tants anys-, un tenia l'esperança que primària una actitud responsable, a l'alçada del problema que tenim. Però no van tenir aquesta actitud quan governaven, i pel que veig no la tenen ara.

Fer-se dir..., no en parlaré més del Partit Socialdemòcrata. He sentit molts atacs en aquesta Cambra. Avui vinc a donar la cara davant del poble andorrà, amb un discurs penso que valent. Fer-se dir progressistes i actuar de manera irresponsable amb les pensions de les persones que han treballat durant molts anys, és pel cap baix, enganyar la gent.

Senyores conselleres i senyors consellers generals,

Assegurar la sostenibilitat del nostre sector públic no és només una qüestió de despesa. També cal garantir que l'Estat tingui un nivell d'ingressos suficient per fer front a les necessitats d'inversió i de prestació de serveis públics. I així com l'equitat ha imperat sempre per a aquest Govern a l'hora de contenir la despesa, també volem un repartiment equitatiu de les càrregues a l'hora de fixar les fonts d'ingressos de l'Estat.

Alguns veuen la reforma fiscal només com una manera d'homologar la nostra economia, com una exigència que ens ve imposada des de fora. Sense reforma fiscal continuariem a les llistes de països no cooperants, no podríem signar convenis de doble imposició i no podríem, -que encara és més important-, no podríem obrir i reactivar la nostra economia.

L'establiment d'un nou model fiscal complet i equilibrat, que gravi totes les manifestacions de riquesa i que faci que tothom, -cadascú des de les seves possibilitats-, contribueixi al sosteniment de l'Estat és, per damunt de tot, una qüestió d'equitat. Quan diem que volem un sistema fiscal de bases àmplies i tipus moderats, no només ho fem perquè els nostres interlocutors internacionals no reconeixerien un sistema que deixés llacunes, ho fem sobretot perquè estem convençuts que les llacunes fiscals són una gran injustícia perquè al sosteniment de l'Estat hi ha de contribuir tothom. És un mandat constitucional i, per damunt de tot, és una qüestió també penso jo, de sentit comú.

Per això quan em vaig comprometre a elaborar un projecte de llei de l'IRPF, que el Govern aprovarà també el dia el 3 de juliol, ho vaig fer fonamentalment per una qüestió d'equitat. Un cop gravats els beneficis de les empreses i de les activitats econòmiques, un cop gravades les rendes dels no residents, un cop gravat el consum de béns i de serveis en totes les seves vessants, hagués estat molt injust i irresponsable no gravar també les rendes personals, ja fossin provinents del treball o del capital.

Ara gravarem aquestes rendes; no per afany recaptatori, sinó per una qüestió d'equitat i d'homologació de la nostra economia. I ho farem sent sensibles a la realitat social i econòmica del nostre país.

El projecte de l'IRPF que ha tancat el Govern té diversos principis bàsics: equitat, inclusió de totes les rendes, simplicitat i una especial sensibilitat cap a les empreses familiars que contribueixen i constitueixen un motor essencial de l'economia andorrana.

Calia fer un impost on tothom contribueixi en la mesura de la seva renda. El projecte de llei fixarà un mínim exempt de 24.000 euros anuals, a partir dels quals es començarà a tributar amb un 5%, perquè es bonifica la meitat del tipus. A partir dels 40.000 euros anuals es pagarà un 10% de la renda. Evidentment, per garantir l'equitat de l'impost, es preveuran, -ho fa tothom-, exempcions i deduccions en el cas de famílies en les quals només treballa un dels seus membres, per a persones amb fills o ascendents a càrrec, per a situacions d'incapacitat o per l'adquisició de la primera residència.

Quan diem que ha de ser un impost que integri totes les rendes ens referim amb el principi que inspira tot el model fiscal: tipus moderats amb bases àmplies. No volem que les persones paguin molts diners en impostos, el que volem és que tothom contribueixi en la mesura de les seves capacitats i d'una manera moderada. Per això l'IRPF inclourà les rendes del

treball i aquelles rendes del capital que encara no estan gravades: Els interessos, amb una exempció de 3.000 euros pensada per no perjudicar als petits estalviadors. Els dividendes provinents de societats estrangeres, deixant exempts els dividendes de societats andorranes, que ja queden gravats per l'impost de societats; i, permetent, és clar, deduir la doble imposició.

El tercer principi que he esmentat és el de la simplicitat. No volem complicar més la vida als ciutadans. Aplicant un sistema de retenció en origen, aplicarem un sistema de retenció en origen que en la majoria de casos tindrà un caràcter lliberatori. Això farà que la majoria de ciutadans no hagin de presentar la declaració de la renda. Serà la mateixa CASS que recaptarà la retenció per IRPF de les rendes provinents del treball. El que busquem és no complicar més la vida ni als treballadors ni als empresaris, sobretot no complicar més la vida als petits i mitjans empresaris i treballadors.

I, per últim però no per això menys important, serà un IRPF sensible a la realitat de les empreses petites i mitjanes amb un clar component familiar.

Amb l'IRPF es tanca el model fiscal que hem anat construint els últims anys. I vull remarcar el compromís de considerar culminat el sistema tributari perquè tenim l'obligació de donar seguretat jurídica als ciutadans i als inversors. La tan anomenada seguretat jurídica.

Els primers impostos directes es van aprovar el desembre del 2010 i, previsiblement, a finals d'any s'aprovarà l'IRPF. En només tres anys haurem posat en marxa un nou model fiscal: amb la introducció de l'impost de societats, l'impost de la renda dels no residents, l'impost d'activitats econòmiques, -que ara quedarà inclòs en l'IRPF-, l'impost general indirecte i l'impost sobre la renda. Tot aquest procés ha suposat un esforç enorme, un esforç enorme, especialment per als ciutadans. En sóc conscient. Per a les persones que des del seu lloc de treball, des del seu negoci, des del seu despatx professional i des de la seva empresa contribueixen a fer avançar Andorra cada dia. Sóc conscient que tot aquest procés genera dubtes i genera angoixes a la ciutadania. És als ciutadans als que hem d'agrair també la gran capacitat d'adaptació i l'elevat grau de coresponsabilitat que estan demostrant en tot aquest procés. I és el moment de deixar clar, de deixar clar, que mentre jo sigui cap de Govern no s'introduirà cap nou més impost a Andorra: ni l'impost de successions ni de donacions, ni l'impost sobre el patrimoni.

Durant els primers mesos de la legislatura algunes veus en aquest Consell General posaven en dubte la

determinació del Govern per seguir avançant en les reformes econòmiques. Suposo, suposo que ara ja ningú no s'atreveix a posar-ho en dubte perquè amb aquest Govern i amb la majoria que li dona suport han entrat en vigor l'impost de societats, l'impost d'activitats econòmiques; s'ha aprovat i aplicat l'impost general indirecte; i s'aprovarà i s'aplicarà, -si així ho decideix aquesta Cambra-, l'IRPF. I tot gairebé en una sola legislatura.

Amb tot aquest nou model fiscal en vigor aconseguirem diversificar els ingressos de l'Estat i fer-los una mica menys dependents dels alts i baixos que sempre hi són de cicles econòmics diferents. I d'aquí a uns anys, probablement en la propera legislatura, serà el moment d'avaluar quina ha estat la rendibilitat d'aquestes noves figures tributàries. No hi ha cap transformació fiscal, -a Andorra i a qualsevol altre país-, que no necessiti els seus anys per assentar-se, aquí i arreu. Per tant, cal que evitem judicis precipitats, que fem un exercici de perspectiva i que esperem uns anys per fer l'avaluació definitiva de tot el que estem fent entre tots.

De moment, és cert, aquests nous impostos han servit per demostrar al món que el compromís d'Andorra d'avançar cap a l'homologació i la transparència era un compromís ferm. Un compromís que va començar amb la signatura de la Declaració de París per part del cap de Govern, aleshores Sr. Albert Pintat el març del 2009, que va continuar el desembre d'aquell mateix any amb l'aprovació de la llei d'intercanvi d'informació fiscal i amb la successiva signatura d'acords per l'intercanvi d'informació tributària, sota el mandat també, del Sr. Jaume Bartumeu.

Uns acords que el nostre Govern ha seguit, ha seguit i seguirà signant i implementant, perquè tenim l'obligació, tenim l'obligació de complir aquests compromisos de la manera més rigorosa possible. Només així podrem controlar el tempo de les noves exigències de més transparència.

El compromís del Govern que encapçalo amb l'homologació i la transparència va quedar demostrat també, amb la signatura de l'Acord Monetari amb la Unió Europea i amb el seu desplegament durant aquests dos anys, així com amb la rúbrica i la signatura, l'abril passat, del conveni de doble imposició amb França.

Per tant, crec arribada l'hora, crec arribada l'hora de deixar enrere els retrets i la manca de confiança entre oposició i majoria al tomb d'aquesta qüestió. El Govern i els 28 membres, tots els 28 membres d'aquesta Cambra, siguin part del Grup Demòcrata, del Grup Socialdemòcrata o del Grup Mixt,

compartim la voluntat que Andorra continuï avançant cap a l'homologació i cap a la transparència. Compartim, a més, l'estratègia: Marc fiscal homologable, intercanvi d'informació i aixecament de la doble imposició.

Sabem tots que aquest camí no s'acaba, sabem tots que aquest camí no s'acaba on som ara, no s'acaba on som ara, i que caldrà seguir avançant cap a una major transparència. Són nombroses les veus autoritzades que a Europa i a la comunitat internacional reclamen l'intercanvi automàtic d'informació fiscal per a un futur no gaire llunyà. No ens enganyem, la pressió anirà augmentant i serà molt intensa. I Andorra té el deure de no quedar-se de braços creuats i fer una política, i ha de fer una política d'anticipació des d'ara mateix; des d'abans d'ahir. Si m'ho permeten, perquè ja fa temps que hi estem treballant; ja fa temps que tots hi hauríem d'estar treballant. Voldria repetir la recomanació del copríncep francès, el senyor François Hollande, durant la visita que vaig realitzar a París el passat 31 de maig: El copríncep recomanava als andorrans, i cito-, "considerar, dins d'un calendari raonable, dins d'un calendari raonable, la perspectiva d'intercanvi automàtic d'informació amb els estats membres de la Unió Europea".

No es pot dir més clar. I nosaltres tenim l'obligació de ser extremadament diligents a l'hora de donar compliment als acords actuals de cooperació fiscal, per demostrar que produeixen els efectes volguts; i, a la vegada, això ens fa veure que hem d'estar preparats per implementar nous canvis i per fer-ho de la manera menys traumàtica possible. És evident que aquest canvi no arribarà demà, de manera immediata, però està, Srs. consellers, en l'horitzó. Tots vostès ho saben. I li faríem un mal favor al nostre sistema financer si no l'ajudéssim, si no l'ajudéssim, que l'ajudarem a estar preparat per a aquest canvi; negant-nos, com uns inconscients o uns irresponsables, a veure cap a on va el món, és verdaderament no veure la política en claredat.

El sistema financer té un gran futur a Andorra, el sistema financer té un gran futur a Andorra perquè en un context d'inseguretat per a molts estalviadors d'Europa, la plaça financera andorrana continua sent un referent de solvència i també un referent de seriositat. És aquest el futur, és aquí on són les oportunitats. Un futur que passa per la col·laboració amb les institucions públiques per seguir avançant cap al camí de la transparència. Només avançant en aquesta direcció aconseguirem dotar la nostra plaça financera i la nostra economia d'una major competitivitat. Hi ho aconseguirem. No tenim de tenir por, ho aconseguirem. Necessitem el nostre temps. El copríncep ho deia, no deia demà, en un

temps raonable, perquè també entenc el que significa la plaça financera a Andorra.

El que volem és garantir el futur i la competitivitat de la plaça financera andorrana. Ja sabem que aquest futur es juga en el terreny de la transparència, però els nostres interlocutors internacionals, -principalment Europa-, han d'entendre que cal buscar noves oportunitats per al nostre sector financer en aquest escenari: Homologant els seus productes, per exemple, entre d'altres demandes que podem fer legítimament. El nostre compromís és clar i inequívoc, però com en qualsevol negociació, hi ha d'haver, i també hem d'estar preparats per donar i sobretot proposar contrapartides.

Com també ens sembla de sentit comú i d'equitat que aquest nou marc es faci extensiu a tots els països i també a totes les jurisdiccions. El que jo vaig anomenar, quan vaig anar a veure el president de Luxemburg diu: "Sí, d'acord però sempre hipocresia". Però no sense hipocresia europea, sense hipocresia internacional.

El nostre compromís doncs és clar, i ja ho deia abans i inequívoc, com també em sembla de sentit comú i d'equitat que aquest nou marc es faci extensiu doncs a tot, a les jurisdiccions com deia.

Ara bé, aquest camí la majoria i l'oposició el podem recórrer plegats, amb lleialtat institucional. O el podem recórrer fent planar l'ombra de la sospita a cada moment i aprofitant les dificultats, que hi seran, per desgastar el Govern de torn. I aquesta no em sembla la bona manera de fer-ho.

De la mateixa manera que en la legislatura anterior, la Coalició Reformista, -aleshores principal partit de l'oposició-, va tenir el sentit d'Estat i l'altura de mires necessària per donar suport al Govern en l'aprovació de l'intercanvi d'informació fiscal a demanda i de les lleis que establien els nous impostos indirectes; també espero ara de l'oposició, com a mínim, el mateix grau de lleialtat. Estic segur que hi serà. N'estic segur. Les nombroses reunions del Govern amb els representants de l'oposició sobre qüestions internacionals així m'ho fan pensar. Hem de ser capaços de traslladar a l'àmbit fiscal la bona entesa existent en qüestions europees.

No estariem a l'alçada del que Andorra espera de nosaltres si aprofitéssim aquestes qüestions per desgastar-nos mútuament, no estariem a l'alçada. Vostès ho saben, senyors consellers.

Senyores conselleres i senyors consellers,

He dit fa un instant que les grans reformes econòmiques per l'homologació i la transparència requereixen d'un gran consens transversal. Per dues

raons: per donar confiança de portes endins i per guanyar credibilitat de portes enfora. Perquè tothom pugui tenir la seguretat que el compromís d'Andorra és un compromís ferm. Que, governi qui governi, el nostre país seguirà avançant cap a un món econòmicament més integrat, més obert i transparent, tot mantenint, insisteixo, la competitivitat, que la mantindrem.

Si aquest acord és necessari al tomb de la qüestió fiscal, -que és necessari, i d'una bona col·laboració amb el nostre sistema bancari-, si aquest acord és necessari al tomb de la qüestió fiscal ho és més pel que fa a la qüestió central de la nostra política exterior: les relacions amb la Unió Europea. L'aproximació a la Unió Europea és un punt cabdal en el qual tampoc aprecio diferències de fons entre majoria i oposició. Entenc que tots els membres d'aquesta Cambra, donin o no suport al Govern, comparteixen dos principis bàsics pel que fa a l'aproximació d'Andorra a la Unió.

Primer: cal una integració progressiva del nostre país al mercat interior europeu, tot respectant, evidentment, certes particularitats, tal i com preveu l'article 8 del Tractat de Lisboa.

Segon: aquesta aproximació s'ha de traduir en un nou marc institucional, ja sigui la participació a l'Espai Econòmic Europeu o un acord marc d'associació.

En aquest mateix sentit s'ha expressat la Comissió Europea, vostès ho saben. Després d'analitzar cinc possible escenaris, des del manteniment de l'estatus quo fins a la plena adhesió, passant pels acords sectorials, l'acord marc d'associació i l'Espai Econòmic Europeu; ha considerat aquestes dos últimes opcions (l'EEE o l'acord marc) com les dues opcions privilegiades.

Totes dues opcions compleixen els requisits que tant la Unió com Andorra persegueixen. Tot mantenint l'homogeneïtat del mercat interior, es tracta de buscar una estructura que permeti certa flexibilitat en determinades particularitats d'un país de reduïda dimensió territorial. Seguint aquests principis, el nostre Govern va formular a finals del 2011 la idea d'una estructura equivalent a l'Espai Econòmic Europeu adaptada als micro-Estats.

Perquè ens entenguem, no es tracta de perdre'ns en una discussió semàntica: Del que es tracta és de trobar per a Andorra un marc que ens permeti competir al mercat interior europeu, tal i com ho fa per exemple Liechtenstein. Al meu predecessor en el càrrec de cap de Govern, el Sr. Jaume Bartumeu, li agradava sovint dir, -en referir-se a l'aproximació a la Unió Europea que: "el nom no fa la cosa", una perspectiva que el meu Govern, essencialment,

comparteix.

Del que es tracta, doncs, és d'identificar certes derogacions, règims transitoris i clàusules de salvaguarda com va fer Liechtenstein en el seu moment. Amb les particularitats previstes al Tractat de Lisboa no estem demanant excepcionalitats o privilegis, sinó simplement una adaptació de les normes per no posar en risc la nostra identitat nacional i els delicats, -que hi són-, equilibris que han fet possible l'existència d'Andorra.

I parlo de Liechtenstein perquè és l'exemple que un país similar al nostre, en el qual troba ell, la participació al mercat interior la via molt clara, per desenvolupar-se de manera positiva; demostrant també, que un país de reduïda dimensió territorial pot assumir aquest repte de manera satisfactòria per a ambdues parts. Un repte que és complex, -i vostès saben que és complex-, i difícil, però que és possible superar amb èxit. Un Estat com Andorra pot assumir les normes i les condicions de l'Espai Econòmic Europeu. I Liechtenstein és la demostració d'això que dic.

La prova que la voluntat d'Andorra d'accedir al mercat interior de la UE és una voluntat seriosa i responsable la tenim en les moltes reformes endegades en els últims anys.

La reforma fiscal, l'acord monetari, la llei d'obertura econòmica, la regulació de la competència, -que en bona mesura s'inspira en les directrius europees. Tot això són exemples inequívocs de la voluntat ferma d'Andorra d'avançar cap a un terreny de joc amb normes equitatives; com ja es va fer en el seu moment amb l'acord d'unió duanera. Un terreny de joc que per a nosaltres comença a Europa. I dic bé comença a Europa perquè no tot s'acaba a Europa.

Entenc que aquesta qüestió no ha de ser fruit de controvèrsia i que l'oposició reconeixerà els decidits avenços d'aquest Govern pel que fa a l'aproximació al mercat interior europeu. Com tampoc a nosaltres no ens costa reconèixer el mèrit de la visió i la feina feta per executius anteriors. Executius del Sr. Bartumeu, executius del Sr. Albert Pintat, per exemple. Aquí també hi ha una altra manera de fer política i de fer un debat constructiu en aquesta Cambra. Si les previsions amb què treballa el Ministeri d'Afers Exteriors no canvien, podríem veure avenços tangibles a finals d'aquest any. I quan arribin les concrecions és el desig del Govern que aquesta Cambra, i també Andorra des de la societat civil, que la necessitem exhibeixi una gran unitat de cara a Europa.

Per primera vegada Europa es mou per buscar una solució per als petits estats dins del mercat únic. I sense ser presumptuós dic que Andorra lidera i ha de

seguir liderant aquest procés.

Senyores conselleres i senyors consellers,

En la meua intervenció en aquest mateix debat d'ara fa un any vaig voler vincular la necessària sostenibilitat del sector públic amb l'estructura territorial de l'Estat. Fa temps, fins i tot molt abans de la meua investidura com a cap de Govern, que advertia que Andorra no pot ser un regne de taifes. I no pretenc discutir de cap de les maneres la rellevància històrica, que hi és, històrica dels comuns, però és la nostra obligació com a Govern treballar per una estructura territorial més racional i més sostenible. És l'obligació del Govern, l'obligació d'aquest Consell General i l'obligació dels comuns, que com bé ens recorden sovint també són l'Estat andorrà.

Des de l'hivern passat, el Ministeri de Presidència ha dut a terme una roda de contactes amb els cònsols i ha posat en marxa una anàlisi detallada de totes les competències així com dels serveis que presten els comuns per optimitzar i evitar duplicitats. I reprenem en aquest punt el que ja vam dir fa un any: El Govern no té cap a priori en aquest procés negociador, excepte un, excepte un: la voluntat irrenunciable d'assegurar que els ciutadans reben els millors serveis al menor cost possible, amb independència de la parròquia que resideixen, i amb un nivell de prestacions assumible donades evidentment les dimensions del sector públic andorrà. És imperatiu que tots els ciutadans d'Andorra, visquin on visquin, rebin prestacions equivalents.

En el fons, no es tracta de parlar de les competències dels comuns. De fet, enfocar el debat des d'un punt de vista de les competències dels comuns o del Govern és un error: les competències són de l'Estat i l'atribució d'una competència a un o a un altre nivell administratiu ha de venir determinada per una anàlisi objectiva. En això estem treballant: en una reforma de la Llei qualificada de competències que acabi amb les ambigüitats i que defineixi molt clarament qui fa què. I aquest debat sobre les competències, que implicarà probablement un futur debat, segurament un futur debat, sobre les transferències, el Govern el porta i el portarà en tot moment amb total lleialtat institucional amb els comuns, com no pot ser d'altra forma.

Els comuns saben que la determinació del Govern per tirar endavant aquesta reforma és clara; però també tenen la garantia que els criteris que utilitzarem per definir les competències i els serveis que reben els ciutadans seran criteris objectius i compartits per tots. Perquè ho repeteixo, tots som l'Estat, tots som Andorra.

Senyors consellers i senyores conselleres,

Són moltes encara les qüestions pendents, però també és molta la feina que hem fet durant els 12 mesos que han transcorregut des del primer debat d'orientació política. En aquest temps han entrat en vigor, sense anar més lluny, l'obertura econòmica, la regulació de la competència i de la protecció dels consumidors o l'impost general indirecte. No són qüestions menors. Com tampoc no ho són tot un seguit de mesures encaminades a facilitar la vida als professionals, treballadors i empresaris que s'esforcen cada dia per tirar endavant.

En els 12 últims mesos, el Govern no ha deixat de treballar en una doble direcció: en posar ordre a la casa, d'una banda; i en obrir noves perspectives per a la societat andorrana, d'una altra banda. És el famós binomi de rigor i creixement: Sense posar ordre a la casa, sense rigor, no hi ha creixement possible, no hi ha creixement possible perquè els nostres propis deutes ens acabarien ofegant. Però sense una perspectiva de creixement, el rigor no té cap sentit. Per això enfoquem en el nostre programa de reformes un doble objectiu: Sanejar el sector públic i obrir perspectives de creixement sostenible per a la societat.

A més de tot el programa de rigor (format evidentment, essencialment per la reforma fiscal i la recerca de l'equilibri pressupostari) hem aplicat i seguirem aplicant un programa de creixement de noves perspectives integrat al tomb de l'obertura i la diversificació de la nostra economia.

Quan s'assegura que l'obertura econòmica, -aprovada no fa un any-, no ha servit per a res perquè l'atur ha seguit augmentant, s'està faltant a la veritat. Els nous projectes d'inversió estrangera han generat més de 150 llocs de treball en 10 mesos. Són encara pocs, però són pràcticament els mateixos llocs de treball que s'han destruït durant l'últim any. Per tant, sense l'obertura econòmica, durant el darrer any l'atur hauria pujat el doble del que ha pujat. És cert que els ciutadans, és cert que els resultats de l'obertura en tota la seva dimensió es veuran d'aquí a un anys; però dir que l'obertura econòmica no ha tingut cap impacte positiu, em sembla pel cap baix una frivolitat. Podríem tenir un centenar més de persones buscant feina al Servei d'Ocupació en aquests moments. I això seria encara molt més preocupant, suposo que ho entenen Srs. consellers.

Si, a més dels llocs de treball creats, tenim en compte, i em sembla una dada important, tenim en compte les obertures de nous comerços, la nova llei d'inversions estrangeres també està començant a donar resultats positius, amb 60 nous comerços

oberts per societats de titularitat estrangera. Saben quin és el balanç d'obertures comercials dels últims 12 mesos? Un balanç positiu de 42, quan veníem en el període anterior de balanços negatius de -20. I el 60 són d'inversió estrangera. Això vol dir que sense, això vol dir que sense l'obertura econòmica tindríem un balanç de noves obertures comercials negatiu de 18 tancaments. Com abans de l'obertura també teníem balanços negatius al voltant d'aquesta xifra. Ho he dit fa un moment i ho repeteixo: Els resultats potents de l'obertura econòmica encara estan per veure, però és frívol dir que no hi ha resultats. És frívol dir que no hi ha resultats. Anem cap al bon camí, tinguem confiança. I tant que n'hi ha! De moment ens ha permès revertir de manera clara la tendència negativa del balanç d'obertures i tancaments de comerços.

També durant aquest any s'ha posat en marxa la iniciativa ACTUA, encaminada a aprofitar tot el potencial de l'obertura econòmica i a diversificar el nostre model de creixement. Les possibilitats que té Andorra en sectors fins ara poc presents al nostre país, -com el de les noves tecnologies o el de la salut i benestar-, són possibilitats reals. Ens ho tenim de creure, són possibilitats reals. El discurs d'aquest Govern i les nostres propostes desperten l'interès d'inversors i professionals d'altres països i la participació als grups de treball de la iniciativa ACTUA no ha parat de créixer. En l'actualitat, i no es tan fàcil, en l'actualitat ja apleguem més de 200 participants. Persones a les quals vull agrair públicament el seu esforç personal i la seva implicació. Ells sí que creuen en Andorra i en el seu potencial, com tants i tants ciutadans del nostre país, com vostès també hi creuen. Tot i no haver votat l'obertura econòmica estic segur que hi creuen en l'obertura econòmica.

A vegades sembla que a fora se'ns escolta més i se'ns entén millor que en aquesta Cambra. I no ho dic, evidentment, pels 22 consellers del Grup Demòcrata, sense els quals no estaríem aprofitant les grans reformes d'aquesta legislatura, gran reformes d'aquesta legislatura, que durant molts anys ningú havia volgut tocar. Ho dic perquè encara ara no entenc, i ho dic en tota sinceritat, no entenc la negativa de l'oposició a participar en el procés d'obertura i diversificació de l'economia, no l'entenc.

Puc admetre, això sí, que nosaltres érem més optimistes i vostès més pessimistes a l'hora d'avaluar l'impacte de l'obertura econòmica; però per a uns consellers que es pretenen progressistes, -és més fàcil dir-ho que fer-ho bé-, sembla difícil d'explicar la no participació en aquest procés.

Siguem clars, no estaven d'acord en aixecar les traves a la inversió estrangera? No estaven d'acord a

permetre la participació estrangera fins al 100% del capital de les societats? No estaven d'acord a estendre els drets econòmics a tots els residents? No estaven d'acord en acabar amb els prestanoms en aquest país?

En efecte, fa un any, els residents estrangers havien de recórrer a prestanoms i intermediaris per poder tenir un negoci. I si dels consellers de l'oposició depengués, encara seria així. Espero i confio que en la definició del nou model econòmic de l'aproximació a la Unió Europea, l'oposició demostrí tenir més sentit d'Estat del que va demostrar quan es va aprovar... quan van votar en contra l'obertura econòmica. Quan els socialistes, socialdemòcrates governaven, -ho he recordat abans-, el principal partit de l'oposició va fer costat al Govern en les grans reformes, la qual cosa l'honorava i l'honora.

I a nosaltres ens agradaria que l'obertura donés resultats evidentment, més immediats i més contundents. Com també suposo que deu ser aquest el desig de l'oposició, perquè per sobre de la voluntat que pot ser legítima de desgastar el Govern hi ha un objectiu que estic segur que compartim de veure com Andorra se'n surt enfortida d'aquesta crisi actual. Suposo.

A més, el convenciment del Govern està intacte: si hi ha un camí que ens pot permetre tornar a crear llocs de treball i posar les bases d'un creixement sostenible, aquest és el camí de l'obertura, la competitivitat i la diversificació de la nostra economia.

També durant aquest any hem pogut avaluar els resultats del nou règim de residències passives, parlem-ne un moment. Vull recordar que vam passar d'exigir un dipòsit de 30.000 euros a una inversió i un dipòsit de 400.000 euros. Aparentment, un canvi d'aquestes característiques ens hauria d'haver portat a una davallada del nombre dels nostres residents passius. Però no ha estat així i podem dir que durant el primer any d'aplicació de la nova llei les residències passives han seguit creixent al mateix ritme que ho feien amb la llei anterior. Amb el règim anterior teníem un centenar de residències passives noves cada any; amb l'actual llei portem un balanç de vuitanta-tres persones en els primers deu mesos d'aplicació. També vull recordar i remarcar que l'exigència d'una inversió, no ja del que deia abans de 90, de 30.000 euros... de 400.000 euros es tradueix també aquesta demanda, aquesta exigència de la inversió en 400.000 euros, en una ajuda més per a la reactivació del nostre teixit econòmic, especialment de sectors molt afectats per la crisi com el de la construcció. I, d'altra banda, aquesta inversió mínima de 400.000 euros és una prova d'arrelament

al país d'aquests nous residents, fet que ha de tenir una lectura positiva pel que fa a la credibilitat internacional del nostre model social i econòmic.

Senyors consellers i senyores conselleres generals, durant dos anys hem parlat de relançar el turisme partint d'una manera de fer les coses: estudiant a fons els mercats i els perfils dels nostres clients, posant en marxa campanyes amb objectius realistes i avaluant en tot moment els resultats. Fent públiques per primera vegada... fent públiques per primera vegada les fites que ens posàvem i fent públiques també els retorns obtinguts. I quan els resultats han quedat per sota de les expectatives, ho hem admès, amb transparència i sense problemes.

Aplicar una nova estratègia turística no és fàcil, vostès ho saben, perquè durant dos anys el ministre de Turisme i el seu equip han hagut d'escollir crítiques i han hagut de suportar la pressió per obtenir resultats immediats. Però els canvis profunds gairebé mai no donen resultats immediats.

Ara podem dir... ara podem dir que comencem a recollir els fruits d'una bona planificació i d'una bona estratègia turística. Ho deia al principi de la meua intervenció: els nostres dos veïns, els nostres dos socis comercials tradicionals, els nostres principals clients, estan immersos en una crisi de llarga durada. Més intensa a Espanya que a França, però també el nostre veí del nord passa per un període de recessió. I malgrat aquest entorn extremadament complicat, malgrat que la carretera amb França ha estat tallada durant molts dies a causa del mal temps, -i aquí vull agrair els compromisos de millora de la carretera general que ha fet el govern francès-, la temporada d'hivern ha donat resultats positius i el nombre de turistes, -de visitants que pernocten al nostre país-, ha crescut un 5% respecte l'any anterior... Que Déu n'hi do, amb la conjuntura que es viu!

Darrere de cadascun d'aquests cinc punts percentuals hi ha el treball constant d'estudi, de planificació i d'execució de la nova estratègia política. Un treball rigorós, basat en dades contrastables i analitzables, i no en suposicions i especulacions més o menys afortunades com a les que ens té acostumats alguna consellera de l'oposició. Amb seriositat!

I estic segur que qualsevol iniciativa posada en marxa des del Ministeri de Turisme seguirà sent escrutada amb lupa, no pot ser d'altra manera! És normal que sigui així, però també seria normal que reconeguessin el mèrit quan les iniciatives funcionen. Com l'estratègia d'unir el nom d'Andorra a marques prestigioses i a esdeveniments de renom. Ara és el cas del Cirque du Soleil i el ministre de Turisme va respondre a preguntes fins a un grau de

detall surrealista en aquesta Cambra fa unes setmanes. Però sortirà bé... però sortirà bé perquè les xifres de reserves així ho evidencien, superant clarament el 85% en aquests moments, perquè és una estratègia pensada i treballada i perquè Andorra té un enorme potencial... No ens ho creiem prou però Andorra té un enorme potencial! Estem resistint millor que molts països en aquests moments amb un entorn extremadament desfavorable.

En aquests moments, des de Barcelona fins a Tolosa s'està examinant aquest esdeveniment. I és vist com quelcom com a mínim innovador i desperta interès i curiositat en uns mercats turístics ja madurs per a nosaltres. Aquells que creien haver-ho vist tot d'Andorra descobreixen ara nous atractius del nostre país.

El Cirque du Soleil, n'estic convençut, marcarà un abans i un després en l'opinió sobre el que cal fer a Andorra a l'estiu per aconseguir un nivell de turistes més similar al que tenim a l'hivern. Invertim 2,5 milions d'euros i el sector en rebrà, en forma de despesa dels turistes, com a mínim el doble.

En tot el procés d'obertura i diversificació no hem deixat de banda el turisme ni tampoc el comerç, perquè sempre hem dit que els nous projectes i les noves iniciatives que es fan a Andorra han de servir per obrir nous sectors d'activitat, però també per relançar els sectors tradicionals. O és que algú es pensa que un inversor estranger, -ja sigui del camp de la salut, de les noves tecnologies, de l'educació o de qualsevol altre-, no voldrà aprofitar els actius que Andorra té en el món turístic, comercial i també financer?

Potenciar els nostres actius, aquesta és la clau. És la clau també en política cultural. La conjuntura no permet grans inversions i gran despesa en política cultural, però tenim un actiu patrimonial de valor incalculable. Un patrimoni que caldrà posar en valor i que caldrà integrar en la nova estratègia turística i també en la definició del nou model econòmic. La millor manera de preservar el patrimoni cultural és trobar-li un ús i una rendibilitat. De la mateixa manera que hem trobat un ús a equipaments culturals com Ràdio Andorra, també caldrà trobar un ús a d'altres edificis emblemàtics com l'Hotel Rosaleda o Casa Rossell.

Hem vinculat la política cultural a la política turística amb la nova estratègia de trobar esdeveniments de renom. També hem posat les bases per començar a exportar i a donar projecció internacional a la cultura que es fa a Andorra. Per primera vegada, el Ministeri de Cultura ha previst ajudes per a artistes i creadors amb l'objectiu de

projectar la seva obra més enllà de les nostres fronteres.

Aquesta mateixa filosofia, la d'aprofitar i relançar el teixit comercial i turístic de què ja disposa el nostre país, és la que ens guia a l'hora de regularitzar el joc i de tirar endavant un projecte de casino. Ho deia l'altre dia el ministre Riberaigua en la seva compareixença davant la comissió d'Economia: *"No volem que el client sigui captiu del casino... no volem que el client sigui captiu del casino sinó captiu del país"*. Per això sempre hem vist el joc com un complement, com una nova palanca per reactivar el turisme i el comerç.

La filosofia que inspira la nostra aposta pel joc i per l'obertura d'un casino és, a una altra escala, la mateixa filosofia que inspira tot el procés de reformes: rigor i competitivitat... rigor i competitivitat! La competitivitat d'incorporar un nou actiu a la nostra oferta de país i el rigor de fer tot aquest procés complint de manera escrupolosa amb les normatives

de manera escrupolosa amb les normatives de control. Un Consell regulador del joc serà l'encarregat de supervisar tot el sector, en estreta col·laboració amb els diferents ministeris implicats i també amb la Unitat d'Intel·ligència Financera, l'Institut Nacional Andorrà de Finances i l'Agència de Protecció de Dades.

Hem volgut que tot el procés de regulació del sector del joc estigués presidit pel rigor i la prudència, conscients com som dels riscos que hi ha en un sector com aquest. Perquè volem estar segurs que els beneficis que, de ben segur, el joc portarà a la nostra economia i a la nostra societat no es veuran enfosquits per cap externalitat negativa.

És més, la intenció del Govern és la de vincular els beneficis... -i això em sembla rellevant. És més, la intenció del Govern és la de vincular els beneficis del sector del joc amb una finalitat de tipus social. A la majoria de països europeus, una part dels ingressos que l'Estat obté del sector del joc van a parar a polítiques socials. El Govern vol, és una voluntat clara, que aquest percentatge a Andorra sigui entre els més elevats del món: entre el 50% i un 65% dels beneficis que l'administració obtinguts del joc, hauran d'anar destinats a polítiques socials i educatives.

Senyores consellers i senyors consellers,

Quan parlem del paper del sector públic en el procés de transformació del nostre model de creixement no només hem de posar la vista en el Govern, sinó també en les empreses parapúbliques. En aquest sentit, estem donant una nova orientació i un nou impuls a FEDA i Andorra Telecom, dues entitats que

són claus en el desenvolupament de nous sectors d'activitat, de noves oportunitats de negoci i, per tant, de futura creació de nous llocs de treball.

En el cas de FEDA s'està treballant en un nou marc normatiu a partir de les directrius fixades al Llibre Blanc de l'Energia. L'objectiu d'aquest nou marc normatiu és incrementar l'autonomia energètica d'Andorra, millorar el compliment de les directives europees sobre medi ambient, apostar per energies més sostenibles, mantenir els preus competitius i l'elevada qualitat de servei i obrir al capital privat la inversió en producció d'energia a Andorra.

Aquest nou impuls a FEDA, aquest nou impuls a FEDA, -que tampoc s'havia fet mai, a FEDA-, coincidint amb els 25 anys de la compra de la societat per part del Govern, preveu una inversió total de 240 milions d'euros en 10 anys; 240 milions d'euros en 10 anys, més de la meitat dels quals, més de la meitat dels quals repercutiran de manera directa a les empreses del país que prou falta els fa. D'aquesta manera aconseguirem renovar un sector, obrir-lo i liberalitzar-lo de forma parcial i, -a la vegada-, dinamitzar l'economia. De les nombroses inversions previstes, la més significativa i més avançada en aquests moments és la planta de cogeneració amb gas que es construirà entre el Tarter i Soldeu.

Això és fomentar el creixement i la creació de llocs de treball i, sobretot, és més sobirania energètica per al Principat d'Andorra. Estem creant un nou sector econòmic, estem creant un nou sector econòmic.

En el cas d'Andorra Telecom, aquesta empresa parapública també està cridada a tenir un paper estratègic en la construcció d'un model econòmic més diversificat. Recordava fa uns instants, que la iniciativa ACTUA ha identificat el sector de les noves tecnologies, -especialment d'aquelles aplicades al comerç i al turisme, però també a la salut, a l'energia i als transports-, com una de les línies de diversificació de l'economia andorrana. En aquest sentit, Andorra Telecom tindrà un rol central en el projecte de *Smart Country*, que ha de tenir una de les primeres accions en l'establiment d'una xarxa wifi a l'eix comercial d'Andorra la Vella i Escaldes-Engordany abans de finals d'aquest any. I també una plataforma d'aplicacions perquè el turista pugui gaudir d'una nova experiència de compra i oci. Vull saludar aquí també, l'esperit de participació i de cooperació dels comerciants del nostre país en la posada en marxa del projecte *Google Business Photos*. Això demostra que hi ha ganes a la societat de participar en la modernització dels sectors tradicionals d'Andorra i els tinc de donar les eines i és el que està fent aquest Govern. I gràcies a

l'obertura econòmica també és més fàcil donar aquestes eines.

Aquells que es pensen que aquest Govern segueix cegament tots els plantejaments neoliberals, un cop més, tornen a equivocar-se. Per a nosaltres l'important no és privatitzar les empreses parapúbliques, sinó utilitzar-les com una palanca més en la definició d'un nou model de creixement i en la reactivació de l'economia. No sé si m'explico...

El Govern és sensible a les dificultats a què han de fer front molts sectors de la nostra economia. De la mateixa manera que en el disseny del nou model de creixement no ens oblidem, -sinó tot el contrari-, dels nostres sectors tradicionals, el que sempre ha fet la força d'Andorra. Tampoc no volem deixar de banda altres àrees de l'economia on la crisi s'ha deixat sentir, i s'ha deixat sentir amb una cruïra molt dura. Estic parlant del sector de la construcció i del sector de l'automòbil.

Per pal·liar, -perquè això són mesures de reactivació econòmica-, o almenys per pal·liar en part, el mal que la crisi ha fet en aquests dos sectors, el Govern enviarà a aquesta Cambra dos projectes de llei en els propers mesos.

Durant el juliol haurem entrat a tràmit, -per la via d'urgència-, un projecte de llei per a la rehabilitació del parc immobiliari, amb el doble objectiu d'ajudar el sector de la construcció i de seguir avançant en l'eficiència energètica dels edificis del nostre Estat. Amb aquesta llei s'ampliaran les ajudes a la rehabilitació a tot tipus d'edificis; ja que aquestes ajudes avui estaven senzillament limitades als habitatges. Unes ajudes que aniran encaminades, a més, a millorar l'eficiència energètica de les nostres construccions. El que farem és premiar les instal·lacions més eficients, graduant les ajudes en funció de l'eficiència energètica. És per això que utilitzarem el reglament aprovat recentment sobre el certificat energètic.

Durant la tardor arribarà també al Consell General un pla de xoc per reactivar el sector de l'automòbil, amb un pla d'ajudes directe per renovar el parc mòbil del país, així com de deduccions fiscals de l'IGI per a vehicles poc contaminants. Com en el cas de la construcció, també aquí aconseguirem ajudar un sector en dificultats i, a la vegada, seguir avançant pel camí de l'eficiència energètica i la protecció del medi ambient.

Senyores conselleres i senyors consellers generals,

Ja fa anys que el món està instal·lat en un ritme vertiginós de canvis. Andorra no és una excepció. Hem demostrat que, malgrat ser un país de reduïdes dimensions, tenim una gran capacitat per fer front als canvis: no només des de les institucions, sinó

també des del carrer. La societat andorrana està digerint grans reformes d'una manera exemplar. La crisi, de la qual encara no hem sortit, és tan profunda que a vegades ens fa perdre la perspectiva. Deixeu-me que els recordi com estaven algunes coses fa un any i com estan, perquè s'ha treballat molt.

Fa un any a Andorra una persona no resident no podia tenir el control de més d'un 49% del capital d'una societat. Avui es permet ser titular de fins al 100% del capital.

Fa un any per, un resident francès, espanyol o portuguès havia d'esperar 10 anys, -que no són pocs-, per poder obrir el seu propi comerç; i els residents d'altres nacionalitats, -encara és més-, 20. Avui poden obrir el seu comerç des del primer dia de la residència.

Fa un any, els emprenedors i autònoms amb poca facturació i pocs beneficis havien de cotitzar a la seguretat social 400 euros i avui en tenen de cotitzar 200 euros i, en alguns casos, només 90 euros.

Fa un any no es podien llogar els locals comercials de negocis embargats. Avui ja es poden llogar, perquè el reglament separa el local del negoci. Perquè era inadmissible que de bona fe molts propietaris que tenien embargat... el llogater el seu negoci no poguessin ficar al mercat als seus locals en un moment on ho necessitem tot, no?

Fa un any, per canviar el nom d'un comerç calia fer una baixa i una alta; fet pel qual, fet pel qual molts titulars optaven per no canviar el nom per evitar un procés costós. Avui, el canvi de nom d'un comerç és un tràmit administratiu sense més conseqüències.

Fa un any era impossible obrir un comerç sense les autoritzacions del comú i del Govern. Avui es pot obrir un comerç en zero dies amb el procediment de declaració responsable.

Fa un any no es podia construir un habitatge o fer la reforma d'un edifici sense el permís del comú. Avui, amb el procediment que hem endegat.... amb el procediment de declaració jurada dels tècnics habilitats, es pot fer gairebé sense cap classe de burocràcia exagerada.

Fa un any, el període de concessió d'una autorització d'immigració podia arribar a trigar fins a 8 dies des de l'acceptació de la sol·licitud. Avui aquest termini s'ha reduït a un màxim de 4 dies, si hi ha prova mèdica, i a un màxim de 2 dies, en cas que no sigui necessari realitzar la prova mèdica.

També els períodes d'obtenció d'una residència passiva, -ja sigui en el seu format clàssic o amb els nous formats de projecció internacional-, s'han reduït de 30 a 15 dies en tan sols un any. Sense

rebaixar, és important de dir-ho, sense rebaixar els nivells d'exigència i de control.

El Govern treballa i seguirà treballant per simplificar tràmits i reduir la burocràcia. En les properes setmanes, abans del mes d'agost, farem arribar a aquesta Cambra una modificació de la Llei de societats per simplificar els procediments de constitució i dissolució de les societats. Com ja es fa a d'altres països, no serà necessària l'autorització de l'Administració per efectuar aquests tràmits. Amb els canvis previstos en aquesta llei reduïrem el temps de constitució de societats, actualment de mesos, actualment de mesos a pocs dies, de mesos a pocs dies. Fora d'aquests canvis també s'aposta per la reactivació de l'economia.

En la necessària i urgent simplificació de la burocràcia hem fet alguns avenços significatius, però cal fer-ne molts més. Molts més. Hem dedicat bona part d'aquests dos primers anys de la legislatura a fer noves lleis i grans reformes, però hem d'admetre que de la planificació a l'execució hi ha encara un bon tros de camí per recórrer. De poc servirà que aixequem traves a la inversió estrangera i obrim nous sectors a l'economia si les empreses, els professionals i els treballadors, -del país o vinguts de fora-, han de fer front a una complicadíssima burocràcia. I, lamentablement, l'agilitat de l'Administració pública a Andorra encara està lluny del que podríem considerar un nivell òptim.

No hem volgut mai maquillar la realitat ni deixar de dir què no funciona i què cal canviar. I és evident que als ulls de molta gent no som un país amb uns tràmits administratius senzills ni amb una informació clara i útil. Posaré dos exemples que ajudaran penso jo, a entendre la dimensió del problema. Hi ha més de 100 pàgines web que depenen dels diferents departaments i àrees del Govern, sense que hi hagi un punt central d'accés ni que sigui fàcil obtenir la informació desitjada. D'altra banda, la nostra administració incompleix sovint les seves pròpies normes, sense anar més lluny la que diu que l'Administració només pot demanar un document una sola vegada, encara que sigui necessari per a tràmits diferents.

I, tot i que el factor humà és molt important, no és culpa dels funcionaris. És culpa nostra, dels gestors polítics, que molt sovint ens hem pensat que n'hi ha prou de fer lleis i reglaments i que els reglaments es compliran sols. De reglaments per a un funcionament eficient de l'Administració ja n'hi ha; i n'hi ha molts. Ara el que cal és complir-los. I aquí la feina dels gestors polítics i la col·laboració lleial dels treballadors públics és essencial o no ens en sortirem.

La reforma de l'Administració per aconseguir reduir la burocràcia ha estat una altra de les línies de treball del Ministeri de Presidència des de l'hivern passat. Una feina que ha començat amb una anàlisi exhaustiva de tots i cadascun dels tràmits que les empreses i els particulars fan a l'Administració. Així, optimitzant tràmit per tràmit, el nostre objectiu és:

Reduir el temps d'espera presencial de la majoria de les gestions.

Augmentar de manera molt exponencial els tràmits en línia.

Reduir a la meitat la documentació requerida.

Reduir també a la meitat el temps mitjà de durada d'un tràmit.

Minimitzar les resolucions fora de termini.

I reduir la despesa de gestió del Departament de Tràmits.

Tot això amb el necessari canvi del sistema informàtic que han d'acompanyar aquestes reformes i per la introducció també vital per la modernitat d'Andorra i estem treballant de forma molt decidida també en la signatura electrònica.

Sabem que aquesta és una de les reformes més esperades i més necessàries. I també sabem que no és qüestió d'aprovar una llei o un reglament i confiar-ho al seu poder gairebé màgic. És qüestió d'una feina constant, rigorosa, forta i molt exhaustiva: D'analitzar, primer. De modificar procediments i, després, finalment, d'implementació i d'avaluació riguroses. El Govern posarà tota la seva voluntat perquè aquí també hi va una part del nostre creixement, tota la seva voluntat en aconseguir que al final d'aquesta legislatura l'Administració sigui molt més àgil i efectiva del que és actualment. És un repte imprescindible per també fer créixer l'economia andorrana.

Aquesta reforma és un clam al carrer i és un requisit per a la credibilitat de l'Estat, de portes endins, però també de portes enfora.

Senyores conselleres i senyors consellers generals,

Un cop l'any el Govern es presenta davant d'aquesta Cambra per sotmetre al vostre examen la seva política global. Tot i la rellevància d'un debat com aquest, no crec que res del que he exposat avui pugui ser motiu de sorpresa. No perquè manquin mesures contundents, -que hi són-, reformes profundes i accions valentes; que hi són i que no hi havien sigut durant molts anys, sinó perquè tot l'exposat avui és coherent amb el rumb que el Govern ha mantingut al llarg d'aquests dos primers anys de legislatura.

Hem seguit avançant en dos fronts: el de les grans reformes i el d'atendre el dia a dia. En el primer,

estem a punt de culminar la reforma fiscal, seguim fent avenços decidits cap a l'homologació i la transparència, estem obrint i diversificant la nostra economia, tenim plans i mesures concretes per potenciar nous sectors d'activitat i revitalitzar els que ja tenim i s'està accelerant el procés d'aproximació a la Unió Europea. Estem també fent passes decidides per garantir que tenim un sector públic sostenible: amb la reforma de la seguretat social, els canvis als complements de pensió de la funció pública, amb el control del dèficit i amb la racionalització de l'estructura territorial de l'Estat.

En el segon front, el del dia a dia, el d'atendre les necessitats de les persones i de l'economia productiva, estem redoblant les ajudes i els programes contra l'atur, estem mantenint la qualitat dels serveis públics, estem mantenint la qualitat dels serveis públics, -no com d'altres governs-, seguim simplificant tràmits i preparem una reforma discreta però valenta dels procediments al si de l'Administració. Estem a punt d'implementar noves mesures de reactivació i d'ajuda als sectors més afectats per la crisi, treballem per diversificar l'oferta de comerç i de turisme i reprenem una política d'inversió pública equilibrada i sostenible.

En els últims anys, -ja abans que arribéssim al Govern-, la feina legislativa i reglamentària ha estat intensa. En aquests dos primers anys de legislatura hem abordat dossiers que ningú s'havia atrevit a tocar durant molt de temps. Som conscients de l'esforç que això suposa per a la ciutadania. Ara, quan s'estan culminant moltes de les grans reformes, arriba el moment de deixar-les sedimentar, de concentrar-nos en l'execució i en els detalls; de ser capaços entre tots d'omplir de contingut aquests grans marcs normatius.

Estem absolutament convençuts que l'orientació política del Govern és la bona. Sabem que el camí per construir és un futur pròsper i sostenible i aquest futur pròsper i sostenible passa per un full de ruta que hem aplicat i que seguirem aplicant. Comencem a tenir senyals que ens confirmen que aquest camí és el bo. Demà tornaré, -no faltaria més! Tornaré a aquesta Cambra a escoltar propostes alternatives; i si són raonables, -que no siguin parlar del creixement per parlar del creixement sense propostes-, si són raonables i argumentades no tindrè cap inconvenient a prendre-les en consideració. I us demano que hi siguin, però no genèriques, que hi siguin.

Però demano també a tots els membres d'aquest Consell General que facin un exercici de perspectiva. Mirin més enllà de les fronteres d'Andorra, al món que ens envolta. En un escenari de dificultats creixents, de recessió generalitzada i de

desànim. I Andorra es resisteix en aquest context sense haver de renunciar a la seva envejable qualitat de vida. I no només això. Andorra resisteix i té clares expectatives de millorar. Perquè des del Govern no hem dedicat aquests dos anys a navegar com podíem, eh? tot esperant que passés la tempesta, no ho hem fet. Ben al contrari. Des del Govern, i també des de la societat andorrana, hem estat treballant i seguirem treballant molt dur per obrir noves perspectives de futur, que és pel que se'ns va votar.

Molt Il·lustre Senyor Síndic, Molt Il·lustre Senyora Subsíndica, Molt Il·lustres Senyores Conselleres i Senyors Consellers Generals,

Fa més de dos anys que aquest Consell General em va invertir, -i és un honor-, cap de Govern del Principat d'Andorra. Dos anys en els que he dit sempre la veritat de la situació, per dura que fos, l'he dit. Dos anys en què no he promès miracles sinó que he demanat esforç, sacrificis i confiança. Dos anys que han estat molt durs per a molts ciutadans del nostre estat, en els que ni jo ni els ministres no hem parat mai de treballar en benefici de solucionar les seves situacions personals molt dures. Dos anys en els que hem agafat decisions valentes i difícils sense importar-nos, -difícils i valentes-, no ens enganyem. Estem a punt de votar, en la pròxima sessió parlamentària reformes molt valentes i difícils, i no ens ha d'importar. I ho dic al Grup Parlamentari Demòcrata, no ens ha d'importar el desgast, si és que n'hi ha, que comporta aquestes decisions.

Estem ara més desgastats que fa dos anys? Doncs sí; doncs sí, i en cap moment no hem perdut la capacitat de fer autocrítica, no hem perdut la capacitat de fer autocrítica. Sé que estic molt més desgastat que fa dos anys. Però desgastar-se per Andorra és un gran honor, m'entén!

Altres no. Altres prefereixen el camí fàcil i pla del populisme i la demagògia. I no ho dic pels consellers presents, no ho dic de cap de les maneres pels consellers presents. El camí fàcil de dir: el Govern no fa res per remuntar la situació, les decisions dures que adopta el Govern no són necessàries, es podrien fer moltes més coses que no es fan... No és veritat: El Govern fa tot el que pot per fer que Andorra remunti la situació; i tot el que fa el Govern és necessari, penso jo. Que algú m'argumenti quines de les grans reformes que hem fet no s'havien de fer, o que algú em digui quina altra política es podria fer, potser en parlem demà. En parlarem segur demà.

Fer creure a la gent que hi ha solucions del dia al dia, del dia a l'endemà, que hi pot haver un triomf i èxits sense cap classe de sacrifici, és enganyar. I això nosaltres no ho farem.

Avui, com ja vaig fer fa un any, vinc a renovar la

relació de confiança entre el Consell i el Govern. També sé que els parlamentaris del Grup Demòcrata estan patint el desgast de prendre decisions complicades, però necessàries. A ells, a ells avui, perquè sé que és complicat el que estem fent, els agraeixo avui la confiança que han dipositat i renovat en aquest Govern, i amb Andorra.

Però també els diré el que ja vaig dir fa dos anys, poc després de ser escollit cap de Govern: No he vingut, no he vingut a perpetuar-me en el càrrec, faré les reformes, he vingut a fer la feina. I si fer la feina que Andorra necessita em costa el càrrec, assumiré aquest preu, i a gust. El preu que de cap manera penso assumir és el de veure com el meu país entra en una llarga decadència, per no haver fet les reformes. Per això cap membre d'aquest Govern fa una obsessió de perpetuar-se en el càrrec o de guanyar les properes eleccions. Del que sí fem una obsessió és de garantir el benestar de les futures generacions d'andorrans.

Tots sabem d'on venim, tots sabem d'on venim, tots hem vist aquest país fer-se gran i pròsper amb el treball dels nostres padrins i dels nostres pares, en situacions molt més dures que aquestes.

En el fons, totes aquestes reformes de les quals he estat parlant durant tot el matí, tenen aquest objectiu, que és un gran objectiu: deixar als nostres fills una societat com a mínim, com a mínim eh! tan pròspera com la que vam rebre dels nostres pares. Uns objectius pels quals ens hi deixarem la pell, podem tenir totes les confrontacions que vulgueu, però en tot cas nosaltres tenim la convicció que estem ajudant a Andorra, en aquests moments. Hi deixarem la pell perquè seguim sent el que sempre hem estat, i no he canviat, seguim sent i penso que tots ho tenim de fer en aquests moments, molt durs de la política, i també ens en sortirem, tenim de continuar sent el que mai un polític ha de deixar de ser: humils servidors del Principat d'Andorra.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. cap de Govern.

Acte seguit suspendrem la sessió, fins demà dia 21 de juny, a les 10h del matí, moment en què iniciarem el debat amb la intervenció dels grups parlamentaris.

Se suspèn la sessió.

(Són les 12.07h)

(L'endemà, dia 21 de juny, divendres, a les 10.00h, es reprèn la sessió)

(S'excusa l'absència de la M. I. Sra. Sílvia Riva González)

(El Sr. Gerard Barcia Duedra és present a la sessió)

El Sr. síndic general:

Bon dia a tothom.

Reprenem la sessió i iniciem el debat amb la intervenció dels grups parlamentaris.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sr. Jaume Bartumeu, teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Senyor cap de Govern, veig que ha fet honor a la seva paraula d'ahir al migdia.

Ens va dir que avui tornaria a aquesta Cambra i aquí el tenim. Benvingut!

Em sap greu, però, haver-li de dir que va cometre ahir una forta relliscada política quan va semblar que condicionava i afitava l'exercici democràtic que ara comença, tot dient-nos, -està en negreta en el seu discurs-, que tornaria a escoltar propostes alternatives que, a més, ja va exigir que havien de ser raonables i argumentades, -també en negreta en el seu discurs-, perquè vostè, segurament des de la seva alta magistratura moral no tingués, i el cito: "cap inconvenient a prendre-les en consideració."

Miri Sr. Martí el nostre grup parlamentari té propostes alternatives. Tan bones o millors que les que vostè ens va explicar ahir. I en presentarem algunes en aquesta intervenció.

Però no ho farem de cap manera perquè vostè es permetés ahir sermonar-nos sobre el que hem de fer o deixar de fer. Vostè no dirigeix els debats aquí. Aquí, en aquesta sala, qui ordena i dirigeix els debats és el Sr. síndic. Però en cap cas és l'executiu.

Després d'aquestes precisions li confirmo que presentarem propostes.

Ho farem des de la responsabilitat i el respecte al paper institucional i constitucional de cadascú. Respecte Sr. cap de Govern, com correspon a un "humil servidor d'Andorra".

Ja han passat dos anys de legislatura.

Dos anys amb un govern de paraula confusa i estil embolicat, poc entenedor.

Senyor Martí, en els vostres somnis, suposo, i en els vostres discursos, que llegeixo i escolto atentament, feu grans reformes. Però en dos anys només heu adoptat petites mesures. Sou el cap de Govern dels passos petits. Ahir ens feieu un petit inventari

d'algunes mesures, positives, sí, però petites, d'aquest any passat.

Perquè el vostre govern gela, ajorna, frena o limita; sense arribar gairebé mai a decidir gran cosa.

I a més, triga a complir amb el que anuncia.

I, si ho fa és, sempre, tard i malament.

La comparació entre el vostre discurs de l'any passat i la situació d'enguany confirma el que us acabo de dir.

Faré un breu repàs:

Volíeu aturar la davallada de visitants però el *Ferrari* del ministre no ha funcionat gaire. El 5% d'augment de pernотacions d'aquest hivern que ens anunciava avui està bé, està molt bé, estem contents però té ben poca cosa a veure amb l'actuació del ministeri.

On és la nova estratègia turística anunciada?

On és la revisió de la classificació hotelera?

On són la flexibilització del mercat de treball i la regulació del dret a vaga?

On passa la reforma de la Funció Pública que el 7 de juny de l'any passat ens anunciàveu per a finals del 2012? Finals del 2012.

On és el pla de modernització informàtica que acabàveu de llençar el dia 7 de juny de l'any passat?

On és el pla de xoc amb l'objectiu de dotar la Justícia dels seus mitjans necessaris per fer front a la seva modernització?

On passa el pla a llarg termini per garantir l'accessibilitat de tots els edificis públics?

On passa el fil a l'agulla, que anunciàveu l'any passat, per reconèixer la necessitat de disposar d'un cementiri multiconfessional al nostre país?

El dia 7 de juny de l'any passat també ens vàreu anunciar que "... en els propers mesos i en els propers anys, el Govern..." lideraria "... una profunda transformació del nostre país..." amb algunes fites concretes com eren:

-La instal·lació d'un casino.

-La peatonalització i transformació de l'eix Meritxell-Carlemany.

-La posada en funcionament d'un heliport amb línies regulars.

-La implicació d'Andorra en el relançament de l'aeroport de la Seu d'Urgell.

No tindrem la crueltat d'analitzar un per un aquests fets concrets, aquestes fites concretes.

Només constatarem que al capdavant bona part han esdevingut ensopegades majúscules i reculades espectaculars.

Però deixem el discurs de l'any passat.

No és mirant el retrovisor, -tot i que ahir us hi vau dedicar amb una certa fruïció-, no és mirant el retrovisor que Andorra trobarà una solució a la seva profunda crisi existencial. Més aviat ens caldria un periscopi, per veure un món en el qual Andorra hi pot trobar segur el seu lloc amb una condició: ha de despertar i posar-se en marxa.

El problema que tenim tots plegats és que tant els fatalistes, que pensen que no hi ha res a fer, com els inconscients, que consideren que no hi ha cap urgència, arriben a la mateixa conclusió: més val no moure's.

S'ha arribat a un model pervers, que és nociu per ambdues bandes: ens estem jugant el futur amuntegant endeutament i també estem malmetent el present amb unes retallades que han portat una veritable anèmia al consum de les famílies.

Amb el vostre nou estil de fer política heu retirat del diccionari les paraules "ràpid" i "fort".

Però la situació exigeix urgència i no pas prudència i paciència.

El temps polític necessita audàcia si no es vol que els discursos siguin buits.

Pensant en les properes generacions, cal intentar fer una bona previsió, però sobretot el que cal és no esperar més.

En el vostre discurs d'ahir vàreu continuar, amb la vostra ja proverbial modèstia, atribuint-vos una i altra vegada el paper del valent pioner que gosa encarar qüestions cabdals quan altres no ens havíem atrevit a fer-ho. La passió amb la que voleu intentar convèncer que sou l'únic que agafa la responsabilitat de solucionar els problemes històrics us ha portat a cometre diverses inexactituds i a proferir més d'una contra-veritat en relació a la nostra etapa de Govern.

A continuació en parlarem. Intentaré fer-ho amb un cert ordre en el temari sense seguir doncs les anades i vingudes, d'una qüestió a l'altra, amb les quals ens vau desorientar bastant ahir en el vostre discurs.

Parlaré primer de l'economia:

Les empreses d'Andorra estan patint dues formes d'asfíxia: la depressió de la demanda i l'absència de finançament.

Per aquestes dues causes no solament queden malmesos els comptes de resultats sinó que acaben desapareixent massa empreses.

La quantitat d'empreses que comencen a caminar, i la seva qualitat, són algunes de les condicions de prosperitat de l'economia.

Però les dades i els indicadors econòmics són esclatants perquè retrocedeixen i cauen en gairebé tots els sectors i conceptes.

Baixa la població: Del 2011 al 2012 hi ha 1.869 persones menys al país. Una disminució del 2,4%.

Com a conseqüència, en part d'aquesta disminució de la població el nombre d'assalariats també ha retrocedit el 2012 un 3,4% respecte al 2011: 1.270 persones menys. La construcció acumula una caiguda del 52% i fins i tot el comerç, que és el sector que més ocupació genera, ha vist reduir en 339 treballadors menys, un descens del 3,6%, els seus efectius.

En mig d'aquesta davallada el salari mitjà dels assalariats s'ha reduït en tots els principals sectors de l'economia.

Les matriculacions de vehicles s'han reduït un 10,5% i les transaccions immobiliàries presenten una reducció del 15,1% en relació al 2011. En conjunt, "... les xifres del 2012 representen gairebé una cinquena part de les del 2005, any en el qual el valor de les transmissions immobiliàries va superar els mil milions d'euros."

Les importacions de productes, conseqüència evident de la caiguda de la població i el descens de l'activitat comercial, van disminuir un 5,5% l'any 2012. Una xifra inferior a la de l'any 2000. Les xifres que s'acaben de publicar ahir dissortadament continuen confirmant aquesta davallada en les importacions i en les exportacions. Si descomptéssim d'aquesta activitat importadora els carburants el resultat seria, ho sabem tots encara pitjor, perquè les importacions aleshores s'haurien reduït en un 7,5% el 2012.

Les dades del Servei d'Ocupació assenyalen que hi havia 1.138 inscrits com a demandants de llocs de treball el 2012, un 41,9% més que el 2011 i actualment són 1.372. En dos anys s'han incrementat en 552, sense comptar-hi evidentment les persones que han hagut d'abandonar dissortadament el país.

Les persones que van accedir a una prestació econòmica per desocupació van ser 128, un 60% més que l'any anterior.

Comptat i debatut es constata que només hi ha dos sectors que aguanten, que són els carburants i el sector bancari.

Augmenten els recursos gestionats l'any 2012 pels bancs d'Andorra. La suma d'aquests recursos constitueix un màxim històric superant els bons nivells ja assolits el 2011.

Però més enllà de la situació econòmica també estem immersos en una crisi social de gran abast que situa la qüestió de la desigualtat en primera plana.

La desocupació està descontrolada i els treballadors s'han de barallar per salaris al llindar de la subsistència.

Hem arribat a una situació on tenir feina no garanteix les condicions mínimes per a una vida digna.

Treballar ja no garanteix a tothom l'autonomia personal bàsica.

El panorama és desolador.

No es pot fer miracles, Sr. Martí, ja ho sabem. I nosaltres no li demanem pas que en faci. Però ja comença a ser hora que vagi reconeixent que dissortadament, -insisteixo, dissortadament-, s'acabarà la legislatura sense que hagi pogut reduir la xifra de desocupació que s'havia assolit l'abril del 2011 moment del seu triomf electoral.

El que sí li demanem és que en lloc d'acusar els altres de demagògia deixi de practicar-la sobretot en matèria social.

Ens deia ahir que el seu govern gasta més i millor en despesa social.

Gastar més quan les necessitats són més grans no és cap mèrit, és una obligació. És una conseqüència de la crisi:

Què vol dir gastar millor? Que potser ho fa discrecionalment? O que ho fa més equitativament? No ho sabem.

El que sí sabem és que els indicadors europeus no són pas millors.

L'anomenada Eurozona segueix en recessió. Són ja sis trimestres consecutius de contracció segons assenyalava Eurostat, l'oficina estadística europea. Però això no ens pot servir de consol, ni el Govern ho pot emprar com a excusa absolutòria. I ahir ho va intentar fer, Sr. Martí.

La prioritat del Govern hauria de ser reactivar l'economia. Què fa el Govern en aquesta direcció, pregunto? Que potser està forçant els bancs a donar crèdits a interessos raonables? No. Aquí tenim una primera proposta que li faig, Sr. Martí. Que potser està habilitant altres vies de crèdit? Doncs no. Segona proposta Sr. Martí.

Que potser ha unificat les normes de contractació pública de manera que Govern, empreses públiques i comuns presentin els mateixos plecs de clàusules en els edictes de licitació de productes i serveis? Doncs tampoc. Tercera proposta.

Davant l'absència d'estímuls immediats a la demanda, la persistència de la contracció del creixement que es conjumina amb l'elevada taxa de desocupació, ens porta desgraciadament a la recessió.

La desocupació ens preocupa a tots, Sr. cap de Govern, per això li formularé una quarta proposta.

El Servei d'Ocupació i l'Àrea de Formació Continuada, Ocupacional i de Reconeixement de l'Experiència Professional, ofereixen a totes aquelles persones inscrites al Servei d'Ocupació i en situació de recerca de feina, la possibilitat de dur a terme formacions ocupacionals de manera totalment gratuïta. Ja ho sap bé.

Aquests programes formatius teòrics tenen per finalitat millorar la qualificació professional i la capacitat d'inserció mitjançant el perfeccionament de les seves competències professionals.

Els cursos s'estructuren en dues vessants: les competències transversals, necessàries per la majoria dels llocs de treball i fins i tot per la formació personal.

Del que es tracta, i vaig a la proposta, és de constatar que la majoria de les persones que es troben en situació de recerca de feina es situen en la franja d'edat compresa entre els 45 i 55 anys, i moltes d'aquestes persones tenen formacions bàsiques la qual cosa comporta dificultats per a derivar-los a sectors productius que requereixen formacions més especialitzades.

Desenvolupar el sector primari a Andorra pot generar llocs de treball tenint en compte que moltes explotacions agrícoles i ramaderes, gestionades per famílies, no troben ara per ara, relleu generacional per la gestió del dia a dia.

En conseqüència, el que els hi proposem és que en les competències professionalitzadores s'inclouguin formacions teòrico-pràctiques destinades al sector primari a través de formacions agropecuàries que tenen l'objectiu de facilitar un aprenentatge, de forma teòrica i pràctica, sobre cultiu agrícola i en explotacions ramaderes atenent a criteris de qualitat.

En definitiva, aquesta és, Sr. cap de Govern, la nostra quarta proposta: promoure el treball conjunt entre els agents econòmics socials vinculats al sector primari per establir mecanismes d'informació i col·laboració fluids i eficaços, fomentar l'activitat productiva, la creació d'ocupació i el desenvolupament personal.

Andorra ha estat sempre un país amb uns emprenedors molt creatius i amb una gran visió, que sempre han treballat pel futur d'Andorra. El vostre govern no confia en ells i no ha adoptat cap mesura

per ajudar a la creació de noves activitats a partir dels emprenedors de casa nostra.

Impotent front a la crisi i els seus greus efectes socials, el Govern ho ha fet tot a les retallades en la despesa pública i els suposadament meravellosos efectes que havia de comportar l'obertura de l'economia andorrana a les inversions estrangeres.

Teníeu així un culpable: l'Estat, els serveis públics, la despesa de l'Administració. I teníeu una solució màgica: la inversió estrangera. Però a aquest dispositiu màgic li manca una peça essencial: els inversors. I no pas qualsevol. Uns inversors que estiguessin disposats, -que estiguin disposats-, a comprometre's per força temps sobre uns valors de mida limitada amb un risc superior a la mitjana europea.

Sí, parlo d'un risc superior per manca de definició clara del marc tributari general i per la indefinició persistent de les relacions econòmiques exteriors tant pel que fa a l'intercanvi d'informació bancària com en relació a la vinculació futura d'Andorra amb la Unió Europea. Després en parlaré.

Porteu dos anys aplicant una política d'austeritat, que encara que no us agradi sentir-ho és de tall liberal clàssic. Aquesta política comporta al nostre entendre dos errors.

El primer: centrar els ajustaments, les retallades, sobre l'endeutament públic oblidant que a Andorra el principal problema, que ara va surant, és l'endeutament privat, de famílies i empreses.

El segon: no reconèixer l'efecte limitat que tindrà l'increment de l'estalvi només a base de reduir la despesa pública si, al capdavant, els ingressos també cauran com a conseqüència de la recessió i, en conseqüència, l'estalvi públic es reduirà, com també els està succeint a les famílies en els seus estalvis.

En conseqüència, el que a nosaltres ens preocupa és que es faci un plantejament econòmic que és més ideològic que científic o potser que representa la defensa d'interessos de part.

El pes ideològic de la vostra política d'austeritat és prou clar perquè no es tracta pas d'una política que vulgui subjectar el consum i el creixement per exemple als límits imposats per una sostenibilitat de país i ambiental. Sembla pel contrari, que del que es tracta, -ja es veu prou-, és de convertir drets i prestacions socials, finançades pel pressupost públic i els impostos, en mercaderies comprades en el mercat pels que tinguin diners per a fer-ho.

Al capdavant la política de reducció de la despesa pública i de retallada en els serveis públics, és una política que defensa els interessos dels creditors en moments d'elevat endeutament, públic i privat,

insisteixo. Reduir despesa, estrènyer-se el cinturó, per incrementar l'estalvi i tornar els préstecs com a prioritat absoluta serveix per eximir al prestamista de qualsevulla responsabilitat en el procés de sobre-endeutament viscut.

S'entén, perquè molts prestamistes van deixar els diners sense valorar el risc. I ara dissimulen.

Aquesta política de retallades indiscriminades no és el camí adequat per a reactivar l'economia i crear llocs de treball. Una austeritat convertida en mortificació, penitència, rigidesa i gairebé misticisme porta a la gran tristor que es palpa entre la ciutadania i que certifica un fracàs evident, una desorientació sense remei i una sensació creixent de cul de sac.

Ens parla d'ajudes a sectors ben determinats com la construcció o els automòbils, i de projectes d'obra pública per ajudar a aquest sector. L'economia andorrana es compon ja d'un teixit empresarial ben diversificat, potser caldria creure-hi una mica més, ajudar a aquestes empreses, a totes, a créixer, a desenvolupar les seves idees, a poder obrir-se a l'exterior exportant béns i serveis. No cal que esperem que vinguin a salvar-nos de fora amb negocis que ja tenim aquí. S'ha de tornar a facilitar l'accés al finançament preferencial com el que havíem establert, juntament amb l'ABA, quan estàvem a Govern i que vostès han complicat fins a tornar-ho gairebé prohibitiu. De la mateixa manera que demaneu paciència amb els resultats de l'obertura econòmica, s'ha de tenir encara més paciència amb les empreses del país, sobretot quan moltes de les seves dificultats són atribuïbles a la poca proactivitat del Govern.

Les facilitats i la publicitat que hem vist que el Govern dona a les empreses que han anunciat, simplement han anunciat, una intenció d'instal·lar-se a Andorra, també haurien de donar-se a les empreses del país. No demanem un tracte preferencial, que se'l mereixerien, però almenys una igualtat de condicions. Això no farà Andorra menys atractiu, al contrari, les empreses estrangeres que vulguin venir al nostre país han de veure un Govern implicat amb el teixit empresarial autòcton, i no un Govern que es casa amb l'últim vingut de fora.

Vostè ens demanava de tenir confiança, de tenir fe en el seu full de ruta. Jo li demanaria de tenir fe en les nostres empreses i que transmetés, encomanés, aquesta fe a l'Institut Nacional Andorrà de Finances perquè les nostres pimes, micro-pimes i treballadors autònoms poguessin tenir el finançament que necessiten per fer créixer els seus negocis, la qual cosa equival a fer créixer el país.

Ens va exigir ahir que féssim propostes constructives, com si no n'haguéssim fet durant aquest darrer any i durant la legislatura.

Li recordo que la Llei de l'impost general indirecte va ser presentada per l'oposició.

També hem proposat la Llei del comerç que ens han acceptat parcialment, i malgrat que no estava en la seva agenda ni a la del seu ministre, s'ha votat aquesta Llei, davant l'alegria de tot el teixit comercial del país. No ha passat el mateix amb la Llei del comerç electrònic que van refusar i per la qual el seu ministre es va comprometre a presentar un text molt millorat alternatiu que encara no hem vist.

Efectivament, Sr. Martí, cal establir un impost sobre la renda, cal aclarir el marc tributari, cal que tothom contribueixi en funció de la seva capacitat econòmica com disposa l'article 37 de la Constitució. Necessitem aquest impost per a complir el mandat constitucional i també per diversificar els ingressos de l'Estat. I si es vol, -i tots ho volem-, obrir la nostra economia Andorra el necessita, indefugiblement.

Espero que aquest cop l'anunci del 3 de juliol no sigui com d'altres anuncis que ha fet aquest govern i que no s'han complert. Ja no podem esperar més. El calendari al que ens obliga, amb aquesta presentació tardana del Projecte de Llei farà molt complicat que aquesta Llei tan necessària pel futur del país, per la seva competitivitat i la seva credibilitat internacional sigui d'aplicació l'any vinent, però no podem posposar-ho més enllà del 2015.

El nostre grup parlamentari es compromet a facilitar el màxim possible el tràmit parlamentari, a no allargar-ho innecessàriament perquè ben abans de finals d'aquest any, aquesta Llei ja estigui publicada al BOPA.

Ara bé, m'agradaria que vostè és comprometés davant d'aquesta Cambra, davant la ciutadania que ens pugui estar escoltant, que els reglaments d'aplicació de la Llei, un cop aquesta estigui votada, no triguin més de sis mesos a ser publicats per donar el temps necessari als ciutadans i a l'Administració a adaptar-se a la nova llei. L'aplicació efectiva, insisteixo, és urgent.

Vostè sempre es refereix a l'equitat del marc fiscal... hi estem d'acord. És el mandat constitucional, tothom ha de contribuir en la mesura de les seves possibilitats. Per això no vam acabar d'entendre ahir que refusés la idea d'un impost sobre el patrimoni, sobre els grans patrimonis. Tothom ha de fer esforços, no únicament els que es guanyen un salari amb la suor del seu front. També els que tenen béns patrimonials importants dels quals en treuen un rendiment considerable, han de contribuir de

manera justa i equitativa al finançament de l'Estat del que també reben serveis.

En relació a les institucions i a la modernització de l'Administració. La referència general, genèrica i ben aigualida, a la necessària i urgent revisió de les competències estatals i comunals no fa albirar cap evolució de l'estancament actual. Sí, efectivament els comuns també són Estat, és ben evident, però la vostra por a precisar la delimitació està confirmant però, cada dia més, que els comuns s'estan convertint en un Estat dins l'Estat.

No li vaig sentir ahir la paraula "modernització" ahir quan es referia a l'Administració. Potser perquè en els dos anys que vostè porta governant, poc s'ha fet en aquest sentit.

Està molt bé analitzar els tràmits per optimitzar-los... està molt bé, encara que avui en dia els ciutadans encara no hem pogut constatar, no hem vist cap millora en aquest sentit. Hauríem esperat que s'hagués fet alguna cosa més que analitzar, sobretot quan molta d'aquesta anàlisi estava feta quan vostès van entrar a l'Edifici Administratiu. Si vostès implementen la modernització de l'Administració amb la velocitat que tenen actualment, la tecnologia que utilitzaran ja haurà caducat abans que estigui en funcionament.

Miri, compartim la necessitat d'optimitzar els tràmits i hi afegim, a més, la voluntat d'ajudar els empresaris fent menys onerosa alguna tramitació de les importacions.

Per això li formulem una altra proposta consistent a suprimir la duplicitat dels transitaris en la duana hispano-andorrana. Amb un sol transitori n'hi hauria ben bé prou. Són molts els empresaris importadors que es queixen d'aquesta duplictat que genera una despesa important i que es veu com a inútil. És la nostra cinquena proposta.

Seguint amb la Duana també augmenten les queixes relatives a l'intrusisme indirecte que es derivaria del fet d'autoritzar a empreses i entitats la importació de mercaderies que no es poden encabir en l'objecte social o comercial que tenen autoritzat. Els afectats parlen de competència deslleial. Aquí té doncs, una altra proposta, la sisena.

Va vostè parlar ahir de la plaça financera. A nosaltres ens preocupa enormement assegurar el futur de la plaça financera andorrana.

Ho escrivia abans d'ahir en una tribuna a la premsa dient que hauríem de procurar, majoria i oposició, no fer ruqueries en les relacions econòmiques exteriors.

Tots sabem, o hauríem de saber, que en les últimes setmanes s'està donant una gran empenta al secret bancari tradicional, que té els mesos comptats. I no

podem ignorar que els nostres interlocutors europeus ens ho diuen de manera educada però ferma. Com recordàveu ahir, el copríncep François Hollande també us ho va dir ben clar.

Penso, i així ho he de dir, que una cosa és un calendari raonable i l'altra és tornar a entonar la cançó que el nou marc d'intercanvi automàtic d'informació s'ha de fer "extensiu a tots els països i totes les jurisdiccions", -això també estava en negreta al seu discurs.

Miri, si el que està insinuant és una nova versió d'aquell "ni els últims, ni tampoc els primers..." no anem bé.

Aquesta teoria, aquesta, seria una estratègia equivocada i perillosa per Andorra.

Només hem de seguir l'evolució internacional d'aquests dies. Dimarts, a Irlanda del Nord, els països del G8 es van comprometre a: "*establir l'intercanvi automàtic de dades entre jurisdiccions fiscals com la nova norma*". I Pascal Saint-Amans, responsable d'aquestes qüestions a l'OCDE declarava el mateix dia que la reunió havia portat al: "*début de la fin du secret bancaire*." I encara afegia el següent: "*Els banquers del món sencer saben que es tracta d'una posada en marxa important*".

El mes vinent, quan es reunirà el G20, el secretari general de l'OCDE, Àngel Gurría hi presentarà un nou pla d'acció contra el que ell defineix com: "... *l'erosió de les bases fiscals i la deslocalització de beneficis mitjançant la planificació agressiva*".

Senyor cap de Govern parlem-ne, però fem-ho, com ahir vau dir sortint-vos del guió: "*sense hipocresia*".

Parlem-ne tan clarament com ho va fer el primer ministre de Luxemburg, Jean Claude Junker en un debat com el nostre al Parlament luxemburguès.

I sense hipocresia reconeguem, com ho feia ell, que si hem d'acceptar aquest intercanvi automàtic d'informació és perquè els americans no deixaven una altra opció. Els americans només mantindran operacions financeres amb els països que acceptin l'intercanvi automàtic d'informació. Si ens volguéssim escapar d'aquesta exigència no podríem tenir operacions financeres amb els Estats Units d'Amèrica.

I, sense hipocresia, reconeguem que una plaça financera internacional, -i Andorra ho és-, no es pot tallar del circuit financer americà.

I afirmem també, perquè és així, que demà el secret bancari continuarà a Andorra garantint la protecció de la vida privada en relació a terceres persones, però que aquest secret ja no es podrà oposar a les administracions fiscals internacionals.

Estem doncs en una evolució que no és només europea, és mundial.

Per això s'han fet grans esforços legislatius des del setembre del 2009 fins avui i per això també Andorra està implementant positivament l'Acord Monetari amb la Unió Europea. Per reforçar la solvència del sector financer andorrà i ajudar-lo en la seva expansió internacional. I per això no podem badar ni donar falses esperances a ningú. Hem de fer com Luxemburg i també com Suïssa: ens hem d'avançar als esdeveniments.

La setmana passada es feia públic a Suïssa l'informe d'un grup d'experts encarregat d'estudiar l'estratègia de la Confederació Helvètica en matèria de mercats financers. El grup ha estat presidit pel professor Brunetti, antic responsable del Secretariat d'Estat d'Economia del govern suís. L'informe havia estat encomanat pel Departament Federal de Finances, és a dir el Ministeri de Finances de la Confederació Helvètica.

Després de llegir l'informe, els editorialistes de la premsa suïssa escrivien, dissabte passat, -el dia 15 de juny-, que per primera vegada tant el Govern com els banquers suïssos admeten públicament i amb un suport tècnic molt competent que Suïssa ha d'acceptar l'intercanvi automàtic d'informacions fiscals amb Europa.

La banca suïssa reconeix que l'accés al mercat internacional, essencial per a la indústria financera helvètica, passa per un acord institucional amb la Unió Europea.

Avui fa una setmana, divendres passat, el govern suís va decidir comprometre's activament cap a l'intercanvi automàtic d'informacions fiscals. La ministra Eveline Widmer-Schlumpf va declarar fa una setmana que: *"... el contingut d'aquest concepte varia d'un país a l'altre, però Suïssa es comprometrà en el marc de l'OCDE a contribuir de manera activa a aquest procés."*

Senyor cap de Govern si no ha tingut l'oportunitat de llegir encara l'informe suís li recomano que ho faci.

Tindrà una confirmació de primer nivell sobre la urgència amb la qual ens hem de moure.

Finalment, senyor cap de Govern, no vaig acabar d'entendre-us quan ens demanàveu lleialtat i acord polític en aquesta qüestió.

Sincerament no crec i no cal que vostè cregui, com deia ahir, que les nostres nombroses reunions sobre aquestes qüestions així li poden permetre pensar-ho o així li ho fan pensar.

Parlem clar, vostè això ja no cal que ho pensi, vostè ja ho sap perfectament que és així.

Només en els darrers trenta dies, entre el 24 de maig i el 18 de juny, hem parlat d'aquestes qüestions, vostè i jo, en tres trobades personals, a les quals encara hi afegiria almenys cinc altres converses telefòniques.

Per tant, si us plau, no busquem problemes on no n'hi ha. I vigilem que declaracions abrindades no malmetin la bona entesa actual.

Vostè ha volgut mesurar el grau de lleialtat en les actituds de la Coalició Reformista els anys 2009 i 2010 situant-lo com una mena de desideràtum. El puc tranquil·litzar. El nostre grup parlamentari ho farà encara millor que ho feia la Coalició Reformista. Nosaltres no abandonarem mai la sala de sessions, aquest hemicicle, l'assemblea on representem a tots els ciutadans i ciutadanes d'Andorra, mentre vostè no hagi acabat de presentar o estigui presentant una qüestió internacional com les que estem parlant ara.

Els lleials consellers generals de Coalició Reformista sí que ho van fer i de bracets d'algun que altre populista.

Associar-nos més estretament a Europa. És ben evident que nosaltres hem tractat, tractem ara i tractarem demà la qüestió de les relacions amb la Unió Europea com el que és: una qüestió d'Estat, una qüestió en la qual, agafada en la seva globalitat, ens hi juguem el futur.

Sabeu, aquí també, que d'ençà que vàreu assumir el Govern heu pogut comptar amb la nostra ferma col·laboració a l'hora de defensar, allí on calgués, aquesta qüestió d'interès general. Així ho vam fer l'any passat, per exemple, durant la visita que va fer el mes de juny a Andorra del Servei Europeu d'Acció Exterior i així ho havia fet unes setmanes abans viatjant a Brussel·les per a demostrar que sabíem i podíem parlar de l'acostament a Europa en la mateixa direcció.

Hauríem de procurar, li torno a dir, que la passió i la poca objectivitat que heu posat en algunes parts del vostre discurs d'ahir no vinguessin a enterbolir la bona feina conjunta, al servei de l'Estat que hem anat fent aquest darrer any.

Més encara quan, jo ho sabeu prou, nosaltres no ens perdrem, -de fet ja ho vau reconèixer-, i nosaltres no ens perdrem en debats nominalistes. Volem avançar en els continguts de l'Acord amb la Unió Europea i ens preocupa molt poc la denominació final. Les dues propostes privilegiades per la Comissió Europea en la seva comunicació del 20 de novembre del 2012 ens convenen.

D'altra banda, en l'àmbit més general de les relacions europees, considerem també urgent la ratificació del Conveni per la prevenció i la lluita contra la

violència envers les dones i la violència domèstica, conegut com el Conveni d'Istanbul del Consell d'Europa. Aquest any, en el qual Andorra ha assumit amb èxit la presidència de torn del Comitè de Ministres del Consell d'Europa, -que, per cert, ahir no ens en vau parlar-, ha de ser l'any de la ratificació d'aquest Conveni.

Hauria de fer ara..., -estic acabant senyor síndic-, dues precisions que considero necessàries.

No tenim cap ganes de polèmiques estèrils ni de picabaralles ridícules, però Sr. Martí, us he de desmentir dues manifestacions que són tan agosarades com incertes en el vostre discurs d'ahir.

La primera fa referència a la renovació del parc de vehicles i del material de la Policia.

Afirmàveu ahir que eren: *“unes inversions necessàries que no havien estat del tot ateses durant l'etapa del govern anterior.”* Us faré memòria: la Coalició Reformista que heu situat als més alts cims de la lleialtat institucional, va impedir amb el seu vot que s'aproveïssin els crèdits extraordinaris que havíem presentat per aquelles inversions.

D'això se'n diu, Sr. Martí, l'efecte bumerang.

Segona precisió: la nostra actitud des del Govern en relació a la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

Ahir al matí vau afirmar que quan havíem assumit la responsabilitat de governar no havíem tingut *“... una actitud responsable, a l'alçada del problema.”* I encara us vàreu atrevir a dir que de fet actuàvem *“... de manera irresponsable amb les pensions.”* que, de fet, aquest és un tema recurrent perquè ja el vau emprar en el debat de l'any passat.

Miri Sr. Martí, davant afirmacions tan rodones i valentes com aquestes només hi puc veure-hi dues possibilitats: o bé no esteu informat, no sabeu el que va fer el nostre govern i les persones que vam nomenar al Consell d'Administració de la CASS, i si és aquesta la hipòtesi us heu lliurat a una mena d'exercici lamentable de demagògia; o bé sí que sabeu perfectament que vàrem ser nosaltres els que vam començar la baixada de les tarifes de diverses prestacions, com les anàlisis clíniques, per exemple, i que vàrem, també, revisar les llistes de medicaments amb la finalitat de reduir-ne el cost, i en aquest cas seria molt pitjor perquè aleshores sí que us hauríeu lliurat a un exercici encara més lamentable d'irresponsabilitat, aquestes.

De totes maneres tampoc ens ha d'estranyar. És ben evident que encara no heu paït que no vam acceptar un simulacre de negociació que ens proposàveu amb un llistat de punts, -onze em sembla recordar-, que ja havíeu aprovat i que havíem de beneir.

Vaig a la conclusió. Dues hores llargues de lectura no us han deixat parlar de la sanitat. Val a dir que el clima laboral a l'Hospital no us permet pas gaires alegries.

Ni una sola línia tampoc sobre el territori ni el medi natural i la seva gestió.

Una part important de l'economia que no s'ha abordat en el vostre discurs és també el comerç electrònic, que actualment el Govern no potencia dins de la seva política. El comerç electrònic és un eix que està creixent a Europa, i que el Govern hauria de prioritzar. Avui, la gran barrera és el poder exportar de forma legal i no il·legal dels productes a partir d'Andorra, sense patir sobre costos que ens facin perdre competitivitat.

L'altre gran repte és ampliar els sistemes de cobrament disponibles a les empreses andorranes tipus Paypal.

Tampoc heu volgut parlar de propostes importants que des de l'oposició hem plantejat durant aquesta legislatura.

Propostes de cara a augmentar la cohesió social, de la qual sembla que esteu molt preocupat, propostes com la rebaixa dels anys de residència per obtenir la nacionalitat de 20 a 15 anys, i si fóssim agosarats, perquè no a 10 anys; propostes com la despenalització de l'avortament en tres supòsits. Propostes que vostè i la seva majoria van refusar discutir. I no hem d'amagar la fonda esquerra institucional que s'ha obert després de les pressions, que vàreu rebre i acatar, per a rebutjar la despenalització de la interrupció voluntària de l'embaràs.

Guanya posicions el convenciment que el sistema polític instaurat amb la Constitució del 1993 està esgotant-se i no pot resoldre els problemes de la societat.

Potser ens haurem de plantejar que només una proposta política forta pot ajudar a sortir de la crisi.

És a dir una reforma a fons del nostre sistema constitucional.

Estem empantanegats, amb l'ascensor social aturat, amb un percentatge molt alt de la ciutadania que pateix unes condicions de vida que van a pitjor. Un de cada deu infants no es pot permetre comprar roba nova i fer celebracions especials, ens diu l'informe del CRES, i Càritas ens adverteix que augmenta la pobresa.

L'economia està molt malament però l'equivocació del Govern està en la fórmula, el programa, les prioritats.

En la situació actual la sortida de la crisi requereix perícia, reformes i solidaritat. Més que justificacions acadèmiques dubtoses, el que cal en la política econòmica del Govern, el que caldria, és equilibri i claredat.

En política són importants també dues coses: l'ordre dels factors i parlar clar.

La prosperitat real sols pot venir del nostre recurs més preciós: la nostra gent. La nostra gent ha de ser al centre de qualsevol política per reactivar la nostra economia i la nostra societat. Hem d'invertir, estem d'acord, en la seva educació i en la seva formació. Hem d'afavorir la seva empremadoria i les seves idees. Hem de facilitar la seva vida quotidiana amb serveis socials assequibles i de qualitat. Hem de creure en la nostra gent, i ho hauríem de demostrar cada dia en cada decisió que prenem, sigui en el Govern o en el Consell General.

Anuncieu un augment de la despesa d'inversió en obra pública. Ja era hora. Però sembla que us pareu aquí i això és molt reductor de la nostra societat.

Més enllà de l'obra pública hi ha a Andorra serveis professionals, consultors, emprenedors, comerciants que també necessiten que el Govern faci més inversió.

Massa vegades aquests darrers dos anys, s'ha percebut a la gent com un problema. Massa vegades s'han ficat pals a les rodes dels treballadors, dels autònoms i dels empresaris, senzillament massa pals a les rodes dels ciutadans i les ciutadanes. En lloc d'expandir els seus drets, aquest Govern i aquesta majoria els ha anat retallant. En lloc de confiar en les seves habilitats, en les seves capacitats, s'ha donat prioritat a tot el que venia de fora.

La veritable valentia d'un polític, el veritable coratge d'un polític, senyor cap de Govern, és confiar en la ciutadania i invertir en ella i per a ella.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És el torn ara del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Sr. David Rios teniu la paraula.

El Sr. David Rios:

Gràcies Sr. síndic.

Senyores conselleres, senyors consellers, senyors i senyores del Govern,

Si he de ser sincer, m'hagués agradat començar la meua intervenció fent un breu anàlisi del discurs d'orientació política que va exposar ahir el cap de Govern però difícilment ho podré fer ja que

d'orientació n'hi havia ben poca. Més aviat va predominar el desordre i el desconcert. Ara, de política n'hi havia molta. Ja sabem Martí que aquest és el seu terreny. Ahir vam descobrir una nova careta en els diferents papers que ha interpretat d'ençà que és cap de Govern. En campanya electoral va ser l'hora del Martí messies, del gran salvador de la pàtria. Aleshores tenia solució per a tot. Ahir, en un impuls de realisme i humilitat, ja va dir que de miracles no en van prometre mai. L'any passat va arribar el moment del Martí l'èpic, el de les grans reformes que encara esperem. I aquest any no ens ha deixat de sorprendre i ha arribat el moment del Martí el màrtir, del cap de Govern que es deixarà la pell pel seu país. Senyor cap de Govern, deixi's d'estar de caretetes, doni la cara i no s'amagui darrera una crisi internacional.

Després de més de dos anys de Govern de DA, és palès que Andorra no va bé i vostès en són els principals responsables. Sí senyor Martí, no anem bé i vostè n'és el principal responsable. Des que vostè va agafar les regnes del Govern la pèrdua de llocs de treball ha estat continuada.

L'herència que vostè ens està deixant i ens deixarà són les xifres històriques d'aturats. Amb això sí que estan fent història, senyor Martí. Per molt que es vulguin amagar sota el discurs de la crisi econòmica internacional, la trista realitat del Govern de DA són les més de 1.300 persones inscrites al Servei d'Ocupació i les moltes altres que han hagut de marxar del país.

Des que governa DA la xifra d'aturats s'ha incrementat un 60%. Aquesta és la trista realitat. Despertin ja senyors de DA, un Govern que és incapaç de reactivar l'economia d'un país generant llocs de treball, és un Govern que fracassa. Estem davant d'un Govern que no reacciona, un Govern que està aturat en una realitat paral·lela d'autocomplaença.

Davant d'una situació d'emergència tenim un Govern que ens diu que no hi ha solucions immediates i que no tenen una vareta màgica per arreglar-ho, del dia a l'endemà. Però com s'ha de sentir una persona aturada quan sent aquestes paraules, quan sent dir als representats del Govern que no tenen solucions? Senyors del Govern no podem admetre que ens diguin que no tenen solucions. Si no les tenen les han de buscar. I si no les troben, honestament pleguin.

Vostè diu que segueix un full de ruta, però és un full de ruta que només veuen vostès ja que ningú més és capaç de veure'l. Dos anys després encara estem esperant que ens diguin quina direcció ha de tenir

Andorra. Senyors de DA, quina és l'Andorra de futur que volem? On està el projecte de país?

Perquè només impulsant l'economia andorrana podrem fer front de manera segura al problema que més preocupa a la ciutadania: l'atur. I per fer front de manera immediata a aquest problema cal emprendre polítiques sensibles amb les persones i atacar allà on és més efectiu, el Servei d'Ocupació, polítiques d'ocupació per al jovent i per a les persones majors de 40 anys.

Davant de la problemàtica de l'atur no veiem un Govern entregat. Haurien de dedicar el 100% del seu temps a trobar-hi solucions. El Servei d'Ocupació és un bon exemple de les paraules i de la poca efectivitat. A dia d'avui el Govern encara està implementant propostes de millora que vam acordar l'any passat! Un any després. Això no és prioritzar.

Vostè ahir demanava propostes de part de l'oposició. Estigui tranquil que els socialdemòcrates sí que tenim propostes i també les exposarem. Perquè mentre vostès s'abracen a la crisi internacional per justificar la situació d'Andorra, nosaltres ens abracem a la constància, al treball i a la urgència.

Una primera proposta seria que cal potenciar el servei d'ocupació invertint més i millors recursos. Si ho fan tindran el nostre suport. A més, cal centrar els esforços en aquells col·lectius més sensibles a l'atur i que més difícil tenen de sortir del cercle viciós.

Aquesta setmana hem sabut que Càritas treballa des de fa temps per posar en marxa un programa d'inclusió laboral dirigit a persones soles que es troben fora de la xarxa social i familiar i que no tenen feina, un programa centrat en persones d'entre 45 i 55 anys que es troben soles.

D'una banda, no podem fer més que aplaudir aquesta. Però de l'altra, és escandalós que hagi de ser Càritas la que hagi de fer la feina que hauria de fer el Govern. Però on hem arribat? En quina realitat vivim? Aquí tenim un exemple més d'un Govern que cada dia està més allunyat de les persones i dels seus problemes.

Estem molt preocupats per l'atur juvenil és un problema greu, molt greu, no volem que els nostres fills es vegin obligats a marxar del país per treballar. Al mes de maig, hi havien 229 inscrits al Servei d'Ocupació d'entre 18 i 25 anys, 229 inscrits. A banda dels problemes socials que això pot generar, no podem estar de braços creuats davant d'aquesta realitat. Hem de treballar per donar futur als nostres joves.

Una nova proposta: cal que Govern emprengui programes de formació específics perquè els joves

tinguin més opcions per a treballar. Com per exemple una formació que els ajudi a esdevenir autònoms i a crear-se la seva pròpia empresa. Per això també pot ajudar la creació de la seva pròpia empresa. Per això també pot ajudar la creació d'un viver d'empreses així com mantenir el programa de préstecs preferents, facilitar el crèdit per part de les entitats bancàries, però també calen desgravacions fiscals a les empreses que contractin els nostres joves que estan a l'atur.

Però si l'atur juvenil és un problema, per a les persones que es troben sense feina amb edats superiors a 40 anys, és una situació crítica. I molt pitjor són les expectatives per les persones que tenen més de 55 anys. Per aquestes persones, com pels joves calen programes específics.

Per a aquest col·lectiu, cal promoure la implantació i creació d'empreses basades en l'economia del bé comú regides per uns valors com són la confiança, l'honestat, la responsabilitat, la cooperació, la solidaritat i la generositat entre altres. Empreses basades en aquests principis han de tenir totes les facilitats per implantar-se al nostre país perquè són una font de creació de llocs de treball per a col·lectius amb dificultats per trobar feina.

Amb la situació econòmica que viu el país, avui ens veiem obligats a recordar novament que el Grup Parlamentari Socialdemòcrata ja va presentar un paquet de mesures de reactivació econòmica que els demòcrates van rebutjar. Uns vots que no anaven en contra dels socialdemòcrates sinó que anaven en contra de la ciutadania. I aquest és el principal problema, DA està donant l'esquena a les persones ja que estem convençuts que si aquestes mesures s'haguessin aprovat, com a mínim debatut, segurament avui estaríem una mica millor.

Ara per fi, sembla que rectifiquen i es comprometen a tirar endavant moltes de les propostes que nosaltres portem reclamant des de fa dos anys. Per un costat, ens alegrem que rectifiquin però, per l'altra, lamentem que hagin fet perdre dos anys als ciutadans i ciutadanes d'Andorra.

Es poden emprendre mesures per ajudar a les persones aturades però sense reactivació econòmica no es reduirà l'atur. Es per això que cal ajudar més que mai a les empreses. Perquè darrera les empreses hi ha persones, persones que s'arrisquen per aixecar els seus negocis cada matí, persones que generen llocs de treball.

I que està fent el Govern per protegir aquestes persones? Doncs ben poca cosa però no ho diem nosaltres, els propis empresaris també ho diuen. És per això que cal que Govern reforci de manera immediata en la lluita contra l'intrusisme, -una

autèntica malaltia per a determinats sectors-, cal que treballi per la potenciació de l'emprenedoria creant programes de formació i posant les eines perquè molts assalariats donin el pas cap a la creació d'empreses, promovent també, com he dit, que el sector bancari obri l'aixeta del crèdit a les petites i mitjanes empreses i impulsant nous programes de finançament preferent que haurien d'aconseguir que el crèdit flueixi amb més facilitat.

És imprescindible que els importadors de mercaderies puguin declarar a les duanes amb la màxima celeritat possible. És per això que han de trobar solució als greus problemes amb el programari informàtic que gestiona les duanes. Si hi ha dificultats a les nostres duanes, hi ha dificultats a la nostra economia.

També, ara més que mai cal implantar l'administració electrònica que permeti fer gestions des de casa o des de l'oficina, ja siguin tràmits o factures i albarans. Srs. de Govern, aquest hauria de ser un projecte estratègic que haurien d'implementar amb la màxima celeritat. I juntament amb la signatura electrònica hauria de ser un dels seus projectes estratègics. Una vegada més els hem de dir el que han de fer.

Tema inversions.

Es pot ajudar a reactivar l'economia del país mitjançant inversió pública. Però cal fer un pas decidit cap a la inversió pública sempre que garanteixi un retorn. Una inversió pública inexistent és la que hem tingut fins ara en els dos anys de Govern.

Ja n'hi ha prou d'invertir només en asfalt i rotondes. Ara més que mai cal que el poc diner que disposa el Govern s'inverteixi intel·ligentment.

No perdrem l'oportunitat de proposar idees a aquest Govern. Poden construir una estació d'autobusos nacional, internacional, un viver d'empreses, una escola d'emprenedors, un centre de recursos per a treballadors autònoms, tot combinat en un o varis espais. També, cal pensar que a Andorra no existeix un espai on concentrar talent i ajudar als emprenedors, i també a les inversions estrangeres.

Perquè aquest és un dels grans projectes estrella. La inversió estrangera. I és evident que no està donant els seus fruits. Per què? Doncs perquè els inversos no tenen seguretat jurídica, el marc fiscal no està complet, anuncien grans reformes que no arriben, presenten lleis mal fetes, fan canvis constants a les lleis aprovades i un llarg etcètera. Però és que avui encara no es donen les condicions perquè vingui inversió estrangera de qualitat, i vostès ho saben i no s'entén perquè no ho esmenen.

Vist que ahir se'ns va retreure que no vam votar a favor de la Llei d'inversió estrangera, Sr. cap de Govern deixi de confondre a la ciutadania. Nosaltres estem a favor de la inversió estrangera, de l'obertura i de la diversificació econòmica. Vam votar en contra d'una d'unes lleis més obscures i opaques de la història d'Andorra. També li recordo que vostès no van acceptar ni una sola esmena que vam introduir nosaltres a favor de la transparència. Ni una sola esmena! I després pretén que li donem suport.

I és el moment de parlar de fiscalitat i concretament de l'impost de la renda. Un impost en el que vostès no hi creuen. Per això han trigat tant a anunciar-lo. Sr, Martí no hi creuen i s'han vist obligats a presentar-lo.

Per a nosaltres l'impost de la renda és un tema de justícia. Tothom ha d'aportar en base a les seves possibilitats però també és una mesura de reactivació econòmica. I s'ha d'explicar així a la ciutadania. Alt i clar: és una mesura de reactivació econòmica. Vostès per això no ho estan fent. Perquè per a vostès això és una imposició que crea a més divisió en els seus.

L'impost de la renda és una mesura de reactivació econòmica en el moment en què tanca el marc fiscal i per tant dóna seguretat jurídica. I això és essencial per unes bones inversions estrangeres. Per tant, deixin d'enganyar a les persones. Vostès saben que no vindran inversions estrangeres de qualitat fins que l'impost de la renda no estigui en vigor. I ho saben. També saben que no podran signar acords de doble imposició per evitar la doble imposició sense aquest impost en vigor.

Els acords de doble imposició, una altra mesura de reactivació econòmica. És un recurs que l'hem d'aprofitar, han d'esmerçar tots els esforços per signar acords per evitar la doble imposició. Els nostres empresaris han de poder vendre serveis fora d'Andorra sense ser doblement gravats. És fonamental que entrin en vigor els CDI's amb França i Espanya, però també no ens oblidem d'altres països que ofereixen bones oportunitats. Una altra proposta: cal que el Govern creï programes d'acompanyament, promoció i assessorament de les nostres empreses en el seu procés d'internacionalització.

Ahir vam sentir dos hores de discurs i malauradament en cap moment el cap de Govern va fer menció a drets i llibertats dels ciutadans. Una bona declaració d'intencions. Pel cap de Govern, els drets i les llibertats de les andorranes i els andorrans potser no són importants.

Volem parlar avui d'allò que a vostès, senyors de DA, tant els hi costa defensar i desenvolupar: els drets i les llibertats.

El debat generat al voltant de la despenalització de l'avortament en els tres supòsits que la gran majoria de la comunitat internacional reconeix, ha posat de manifest que per vostès les institucions van per davant dels drets i llibertats. Sres. i Srs. del Govern i del Grup Parlamentari de DA, els socialdemòcrates defensem que les institucions estiguin al servei de les persones i no a l'inrevés. I si vostès no ho veuen així, tenim un problema, perquè estem tornant a l'estat feudal preconstitucional.

Perquè hem de seguir avançant en els drets de les persones. Tots els col·lectius per petits que siguin han de tenir les mateixes oportunitats de creixement personal en una societat justa, és per això que donarem suport a la iniciativa popular que promou la igualtat de drets en el tema del matrimoni entre persones del mateix sexe i desitgem que el seu Govern i el grup parlamentari que li dona suport també ho facin en el moment que es presenti una iniciativa legislativa que ho permeti.

La nacionalitat, és un altre clàssic de l'ara no toca. Què podem dir més que no s'hagi dit sobre la nacionalitat? El Govern de DA i les conselleres i consellers que li donen suport van posposar el debat a la reducció de la nacionalitat andorrana al·legant el famós "ara no toca". Però es van comprometre a fer-ho més tard.

Per això Sr. cap de Govern, el temps se li esgota i no volem retreure-li un nou incompliment a la llista llarga que ja té.

No voldria tancar aquest capítol de drets i llibertats sense referir-me a l'auge que estem vivim al nostre país de les Iniciatives Legislatives Populars. Volem deixar molt clar que no comptin amb els socialdemòcrates si algú vol regular les ILP's per a restringir els temes que la ciutadania vulgui portar al Consell General.

Els socialdemòcrates ens felicitem que surtin iniciatives que impulsin la veu del poble.

Entraré a parlar de la CASS.

Ahir vam presenciar un cap de Govern més preocupat pel passat que pel futur.

Entre les moltes mirades al retrovisor que va fer, el Sr. Martí ens va parlar del pacte d'estat per a la reforma de la CASS.

Malgrat que els socialdemòcrates volem mirar endavant, vostè ens obliga a recordar-li que el pacte d'Estat que tant li agrada comparar amb l'acord que els partits polítics espanyols van tancar a Toledo fa 16 anys, ja es va fer a Andorra. Es va fer l'any 2005 i

nosaltres hi érem. Aquest pacte entre totes les forces del Consell ens va portar a fer la Llei de la CASS. El que vostès ens van oferir no era un pacte, era "lo tomas o lo dejas".

I és que el Sr. cap de Govern, ahir va demanar lleialtat i diligència a aquesta Cambra per poder aprovar la reforma de la Seguretat Social així com la introducció de l'impost sobre la renda i la reforma del complement de jubilació dels treballadors públics. I en aquest punt, Sr. Martí, cregui'm que seré molt contundent. Com ens pot demanar lleialtat institucional quan vostè es presenta al debat d'orientació amb totes les cartes amagades? Com pot pretendre que debatem sobre temes tant cabdals per al futur del país com la CASS o la introducció de l'impost sobre la renda sense tenir el text per analitzar-ho?

Vostès no tenen cap mena de respecte per cap dels consellers generals que avui estem en aquesta Cambra quan ens hem d'assabentar d'aquests canvis a través de la premsa. Deixi de donar lliçons a aquesta Cambra Sr. Martí.

Tema ajudes socials.

Ahir vam tornar a sentir que el darrer pressupost presentat pel Govern de DA és el pressupost més social de la història d'Andorra. Vostè té una dèria amb això de fer història. Sí Sr. Martí, aquest és un gran titular per la premsa però és que només faltaria que no fos així!.

No es posin la medalla del pressupost en inversió social, perquè qualsevol Govern responsable ha de ser conscient i capaç de posar en marxa uns mecanismes de solidaritat social per donar resposta a les necessitats més bàsiques dels sectors de la població més durament colpejats per la crisi.

Perquè no ens enganyin, vostès amb tot això no hi creuen, en campanya electoral parlaven que s'estava creant un país d'assistits. El Sr. cap de Govern quan parla d'ajudes socials parla de despesa social, i ho repeteix, una i una altra vegada, despesa social, en lloc de parlar d'inversió social. Aquesta és la idea que tenen de les persones que necessiten ajudes, que són una despesa, una càrrega. És per això que Càritas ha de fer la feina que vostès no fan.

Sres. conselleres, Srs. consellers, Srs. i Sres. del Govern, no estan atenent allò que és urgent ni allò que és important. Però allò que és urgent, la reactivació econòmica, és evident que no se n'estan sortint. La destrucció de llocs de treball n'és un gran exemple. I sobre allò que és important, és a dir, la direcció del futur d'Andorra, encara van més perduts. La desesperança amb la política de DA deriva en bona part perquè no ens parlen de quin país volen quan sortim del forat de la crisi. Mentre

no dibuixin un horitzó clar per Andorra continuarà creixent l'angoixa i el desconcert dels ciutadans.

Davant d'aquesta situació, els socialdemòcrates volem remarcar que som l'alternativa política al país i tenim molt clar quina és l'Andorra que volem. L'objectiu del país dels socialdemòcrates és una Andorra que es respecti a si mateixa. Què vol dir això? Volem una Andorra sense desigualtats, que protegeixi els seus padrins, una Andorra que atengui a les persones necessitades, una Andorra que ofereixi oportunitats als seus joves, una Andorra on tothom pugui treballar, una Andorra on els empresaris puguin prosperar i, per tot això, Andorra sigui respectada internacionalment. Una Andorra pròspera econòmicament però també justa i sense exclusió per a les persones. Aquesta és l'Andorra que volem construir els socialdemòcrates.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És el torn ara del Grup Parlamentari Demòcrata. Té la paraula el Sr. Ladislau Baró.

(El M. I. Sr. Aleix Varela González deixa la sala a les 10.55h)

El Sr. Ladislau Baró:

Moltes gràcies Sr. síndic.

Sres. i Srs. consellers, a veure el paper que li toca fer al portaveu del grup de la majoria en un debat d'aquestes característiques, és complicat perquè per un costat doncs, té la necessitat i l'obligació de comentar el discurs expressat pel cap de Govern en el marc dels seus plantejaments d'orientació política, però és clar com que li toca intervenir després d'haver sentit els grups de l'oposició inevitablement....bé, és una opció, no, però no pot limitar-se a fer el que fan els grups de l'oposició, que és a llegir els seus plantejaments, i es veu en certa forma obligat a bé, a glossar o a comentar algunes, algunes perquè se n'han dit moltes, i no tindria temps, algunes de les qüestions que aquí s'han esmentat.

A veure, si els he de dir la impressió general. M'ha preocupat una miqueta el to general de les intervencions, tot i que en algunes parts doncs ha estat lícit el que hem plantejat. Han desgranat propostes, no pas més concretes. En el millor dels casos, igual que de concretes que les pitjors concretades per part del cap de Govern ahir, deixem-ho en aquest nivell de concreció. Però bé, han desgranat propostes, algunes d'elles també perquè no interessants, i que bé, caldrà avaluar doncs

en la seva justa mesura. D'altres propostes de caire completament demagògic com meres transcripcions d'alguns aspectes del programa. I de vegades algunes interpretacions doncs, bé que fan semblar doncs, bé, un cert desconeixement de la realitat del país.

De totes maneres, també he entès amb aquestes intervencions alguns dels motius de la, o dels possibles motius o algunes de les hipòtesis que poden haver estat al darrere de la decisió que ha patit el Partit Socialdemòcrata i el grup parlamentari. Perquè hem pogut veure una mica, dues cares diferenciades, a l'hora d'escoltar aquestes intervencions.

Per un costat, la intervenció del Sr. Jaume Bartumeu, més sibil·lina, més sinuosa, anant doncs, bé, fent unes corbes més pronunciades.

En matèria de política exterior, bé, col·laborador, i és cert que a més a més doncs hi ha hagut diàleg, diàleg que inicialment era amb el conjunt del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, almenys amb teoria. Però aquest esperit conciliador amaga també un to amb certa forma bé, una mica paternalista. No li nego que coneix molt bé la realitat internacional, però un to una mica paternalista, bé que quan se n'aprèn doncs s'agraeix, però que de vegades doncs bé, potser no acaba d'ajudar. En tot cas agraeixo l'actitud constructiva que té en aquest àmbit, i que a més a més es concreta en resultats efectius, amb una col·laboració clara amb la majoria i amb el Govern en l'àmbit de política exterior. I llàstima que quedi deslluïda, permeti'm de dir-ho així Sr. Bartumeu per una mica de to un pèl perdonavides, però bé tot i així, penso que val la pena continuar treballant en aquesta línia.

D'altra banda, i continuant amb la intervenció del president del Grup Parlamentari Mixt, bé cal remarcar doncs, bé que s'ha recreat molta estona amb la descripció de la crisi econòmica, aquesta ja la coneixíem, la va descriure molt bé ahir el cap de Govern, però a més, n'hem parlat moltes vegades al grup parlamentari. L'hem analitzat amb igual de profunditat que vostè. Hi ha dedicat gairebé més estona a descriure-la que a proposar propostes. Però bé, en tot cas, bé sí compartim la situació complicada que viu el país. Ahir la va explicitar el cap de Govern, però d'altra banda, doncs, en el que no estem d'acord és en el fet de què bé, les propostes que s'han implementat aquests dos anys i les que ahir es van expressar que es continuaran aplicant en els dos anys que queda de legislatura, no tinguin efectivitat.

I aquest plantejament val igual pel Sr. Rios. És a dir jo penso que han estat extremadament..., ahir devien sentir un altre tipus de discurs a menys que es pensin

que el discurs d'orientació és com una mena de legislatura comprimida on allò que es diu s'ha de fer immediatament. Escolti'n, el Sr. cap de Govern ahir va plantejar una agenda ben definida de cara el proper període de sessions, amb dates, amb dates d'aprovació de lleis, de projectes de llei per part del Govern, i de discussió en tràmit parlamentari. Això, no són inconcrecions.

Una altra cosa, és que aquestes lleis no les comparteixin o no els hi agradin, però bé, és normal també que des de la majoria tinguem el dret de fixar el calendari polític.

Ja no és la primera vegada, doncs que, i és cert que hi va donar peu el Sr. cap de Govern ahir, doncs que en aquesta mena de debats fem una referència a l'anterior legislatura i al paper d'uns i altres durant la mateixa. A veure, no m'hi vull estendre, simplement bé, expressar que amb els projectes de política exterior i amb matèria de reforma fiscal, la nostra col·laboració va ser com a mínim tan lleial com la que el Grup Parlamentari Socialdemòcrata abans de la precisió i també aventuro que post decisió està tenint amb nosaltres amb matèria de política exterior, com a mínim tan lleial.

L'episodi concret del que s'ha referit el Sr. Bartumeu, va tenir entre altres motius, i mai ningú té tota la culpa, en aquests casos, però va tenir per part nostra, entre d'altres motivacions, el fet que una documentació clau per al debat que aquell dia celebrava el Consell no s'hi va poder tenir accés. Però bé, no és aquest el tema que m'ha preocupat més. M'ha preocupat de la intervenció del Sr. Bartumeu, i això sí que de manera, de manera especial, bé el plantejament que ha fet sobre la possibilitat de plantejar un esgotament del model constitucional.

Escolti si té propostes per reformar la Constitució o creu que el model, el règim polític actual s'ha esgotat, digui-ho clarament. No plantegi, perquè veu com subsidiàriament del debat de l'avortament se'n desprèn aquesta qüestió, doncs escolti llavors potser que no tirin la pedra i amaguin la mà i plantegin d'entrada la insuficiència del nostre esquema institucional i abordem-lo o facin les propostes. Vostès reclamaven propostes, escolti, faci les propostes de quin esquema institucional tenen.

Em vaig aventurar en el debat que es discutia la despenalització de l'avortament, que em semblava intuir certes vel·leïtats, bé, republicanes o en tot cas d'un altre règim polític, i avui m'han quedat malauradament confirmades. Això és el que m'ha preocupat més del discurs del Sr. Bartumeu.

I pel que fa al discurs del Sr. Rios el que més m'ha preocupat és aquesta visió caricaturitzada de la

realitat andorrana. Algunes idees són maques, s'aguanten sobre el paper, però de veritat que les trobo, doncs bé excessivament producte d'un manual ideològic més que no pas d'un tocar de peus a terra relatiu a la realitat andorrana. Dit això, si el Sr. síndic m'ho permet, suposo que vaig bé de temps, m'agradaria també fer algunes consideracions i després si em ve doncs al cap alguna altra consideració relativa a les intervencions que m'han precedit doncs també aprofitaré per fer-ho.

Però en tot cas, el que volia dir inicialment, és remarcar que bé avui ens toca discutir i comentar en el marc del debat d'orientació política del Govern, una vegada superat l'equador de la legislatura, el contingut, aquest és l'objectiu del debat del discurs que vam poder escoltar ahir.

Realisme i coratge polític. Aquests són segons el nostre criteri els dos termes que permeten definir de manera sintètica les coordenades en les que s'inscriu l'acció política del Govern i de la majoria. Realisme pel fet d'assumir en ple coneixement de causa les dificultats per superar una crisi que no s'acaba d'espessar. Coratge perquè davant de la mateixa s'opta per no abaixar els braços. No ens hem entregat Sr. Rios. I s'opta també per avançar en el procés de reformes que ha de permetre situar Andorra en les millors condicions per reprendre al més aviat possible el camí del creixement econòmic. Cal reconèixer que el context exterior en el que ens toca governar i legislar és força complicat. La zona euro d'entrada es troba immersa en una forta crisi que afecta especialment els països del sud d'Europa, ja s'ha dit. Des del punt de vista de les relacions internacionals, podem ara esmentar que el consell de la Unió Europea ha establert un mandat per renegociar els acords de fiscalitat sobre l'estalvi, i amb aquesta negociació s'apunta que caldrà donar en certa forma resposta, o que caldrà incloure la hipòtesi en un termini que pot ser mig o que pot ser més aviat curt en relació amb l'intercanvi automàtic d'informació fiscal. S'hi ha referit abastament i amb bon criteri i bon coneixement de causa el Sr. Bartumeu.

A la vegada estem pendents de la conclusió del procés de ratificació del Conveni de doble imposició signat amb França mentre que el Govern d'Andorra manté intenses converses per signar, convenis de la mateixa naturalesa amb el Regne d'Espanya i amb altres estats.

Al mateix temps, es van concretant i definint les diferents opcions de disseny institucional que es poden contemplar a l'hora d'encarar les nostres relacions amb la Unió Europea. Unes relacions que s'han d'inscriure en la voluntat andorrana d'avançar atenent a les nostres particularitats cap a la

integració en el mercat únic. Queda definit, amb això que hem dit i amb moltes altres coses, certament un context de crisi i d'incertesa, però cal explicitar que aquest és alhora un context de desafiaments i d'oportunitats davant del qual el que no podem fer de cap manera és quedar-nos en situació de fora de joc.

Estem convençuts que el camí que estem seguint és el bo. Diàleg i cooperació amb els veïns, amb Europa i amb el món. El procés d'obertura econòmica confirmat amb l'aprovació de la Llei d'inversions estrangeres està trobant continuïtat amb diferents iniciatives legislatives que el complementen i l'acompanyen, com ara en els àmbits de la immigració, les professions liberals i la regulació de la competència, per citar només alguns casos. Aquest procés és una condició necessària per tornar a situar Andorra en el camí del creixement econòmic. Només una economia oberta permetrà obrir nous sectors que s'afegeixin a uns sectors tradicionals que continuaran jugant sense dubte un paper clau en la nostra economia. Es tracta per un costat, d'atreure inversió estrangera, i per l'altre, d'afavorir l'activitat professional i econòmica dels ciutadans i de les empreses andorranes fora de les nostres fronteres. Per assolir aquest objectiu cal a més, de disposar d'una llei d'obertura de les inversions estrangers, establir una xarxa àmplia de convenis de doble imposició. Uns CDI's que per ser conclosos avui requereixen que tinguem una fiscalitat que pugui ser identificada per part de la comunitat internacional com a homologable. Aquesta exigència és la que ens porta a situar l'IRPF en la nostra agenda legislativa. No podem deixar incomplert l'exercici de posar les bases per fer efectiva cada vegada més una imperativa reestructuració de la nostra economia. És responsabilitat dels governants fer allò que correspon en el moment que toca. No fer-ho pot tenir de vegades rendiments electorals a curt termini però acaba tenint conseqüències funestes, no electorals en aquest cas, davant del passament de comptes al qual ens sotmetran les noves generacions. L'impost sobre la renda té a la vegada un segon vessant que tot i no ser el primordial per a nosaltres no podem ni volem obviar. Un vessant que porta a parlar d'equitat fiscal i de sostenibilitat financera de l'Estat. En aquest darrer sentit, aquest tribut té virtuts que no cal menystenir però que a la vegada cal inscriure en un context definit per una doble necessitat. En primer lloc, mantenir una pressió fiscal baixa, com bé recordar que en moments de crisi acostuma a ser aconsellable una política fiscal expansiva i en segona instància fer que allò recaptat, a partir d'aquesta pressió fiscal baixa es gestioni amb criteris d'eficiència i d'equitat. Pel que fa a la primera qüestió, cal dir que la pressió fiscal baixa ha de ser

un factor de competitivitat de cara a l'obertura, a la vegada amb una pressió fiscal d'aquestes característiques afavorirem el consum i la inversió interns.

La segona qüestió esmentada, la vinculada amb l'eficiència i a l'equitat ens porta a completar la nostra agenda legislativa amb altres importants qüestions, sense ànim ara de ser exhaustius. La Proposició de llei de serveis socials i els Projectes de llei de reforma de la CASS i de reforma dels complements de jubilació dels funcionaris. Aquestes iniciatives que juntament amb la de l'IRPF i altres seran treballades, seran treballades de manera concreta durant el proper període de sessions, han de permetre d'assegurar la sostenibilitat financera de l'Estat i l'exigència de rigor en la gestió de la despesa pública, així com han de proporcionar la cobertura adequada per mantenir la cohesió social. Cal gastar en allò que és necessari, serveis i prestacions socials per un costat, i bon funcionament dels serveis públics i represa de la inversió pública per l'altre. I cal fer-ho amb rigor i de manera proporcional a la capacitat financera de l'Estat. A la vegada, com va afirmar ahir el cap de Govern, considerem indispensable implicar els comuns, -des del diàleg i la cooperació-, en el debat sobre la sostenibilitat financera de l'Estat.

Ens preocupa el dèficit públic i el control de l'endeutament i demanem el màxim rigor en aquest àmbit, no tant en el sentit de caure en una mena de mitificació de l'equilibri pressupostari absolut però sí amb la intenció d'aconseguir tenir el dèficit controlat, -no només de manera puntual i provisional sinó també de manera estable i a llarg termini. Per això, des del Grup Parlamentari Demòcrata proposem un treball conjunt amb el Govern i amb les forces de l'oposició, si s'escau, -si tenen interès en fer-ho-, per tal d'avaluar les possibilitats d'establir en el nostre ordenament jurídic una norma o un conjunt de normes, -que habitualment es coneixen sota la denominació de regla d'or de l'equilibri pressupostari-, que limitin la possibilitat de gastar més del que es recapti, tot establint un topall al creixement del deute públic amb la finalitat de garantir la sostenibilitat de les finances de l'estat a llarg termini. Amb la introducció de l'IRPF avançarem cap a una major disciplina fiscal, -ja iniciada, cal recordar-ho, amb les lleis tributàries ja vigents. Doncs bé, cal que hi hagi també disciplina en la despesa; sembla que té tot el sentit del món compensar l'esforç tributari amb l'establiment de determinades garanties de què no hi haurà sobre despesa.

Les reformes que estem encarant, -confirmades ahir en el discurs del cap de Govern, pronunciat pel Sr.

cap de Govern-, aprofundeixen de manera decidida un procés de modernització encetat, -també ho hem de dir-, en legislatures anteriors. Andorra, també més enllà fins i tot del nostre passat més recent, s'ha trobat sovint confrontada a diverses decisions que han tingut una gran transcendència en el nostre desenvolupament. I moltes d'elles van estar, -cal recordar-ho avui, envoltades de polèmica. Molt breument, senyores i senyors consellers, els proposo un breu exercici basat en l'anàlisi de contra fàctics. Es tracta de preguntar-nos què hauria passat si algunes de les decisions que han resultat claus per al nostre desenvolupament no s'haguessin pres; per esmentar només alguns casos, podem afirmar o podem preguntar-nos: què hauria succeït si no s'hagués nacionalitzat FHASA (avui FEDA); o si no s'hagués signat l'Acord Duaner amb la CEE; o si no s'hagués aprovat la Constitució del Principat d'Andorra; o ratificat l'acord de la fiscalitat sobre l'estalvi; o els convenis d'intercanvi d'informació; o si no s'haguessin aprovat les lleis de comptabilitat dels empresaris o de societats i no s'hagués iniciat el desenvolupament d'un nou model fiscal. És cert que un país no és un laboratori i que mai es pot reconstruir amb exactitud quina hauria estat la realitat alternativa en el cas en què s'haguessin modificat determinats factors. Però sí que tenim avui prou elements per a inferir que si les decisions esmentades no s'haguessin pres, el nostre país seria avui una entitat estatal mal definida, sense un rol clar que jugar dins el món, sense seguretat jurídica i sense marge per a reestructurar la nostra economia. És cert que tots aquests canvis no han assegurat per ells mateixos el desenvolupament econòmic. Però també és cert que han donat, -i donen-, instruments per a poder triar entre diferents possibilitats i per a poder defensar aquestes possibilitats, aquestes opcions en la comunitat internacional. Dit amb altres paraules, sense les referides reformes no hauríem tingut l'opció de seleccionar i defensar quin futur volem. Sense un estat organitzat i sostenible i sense els instruments convencionals necessaris per a fer sentir la nostra veu en la comunitat internacional, sobreviure en un context internacional cada vegada més complex i que canvia a una velocitat molt gran hauria estat com jugar a una mena de joc d'atzar en el que hi hauria hagut molt poques opcions de guanyar. Així, hauríem renunciat a fer els canvis adaptatius necessaris per a la supervivència quan l'ecosistema es modifica i només ens hauria quedat la possibilitat de creuar els dits i esperar que no hi hagués canvis en l'entorn.

En qualsevol cas, el que cal és constatar que en els darrers trenta anys de canvis en el nostre entorn se n'han produït un munt. Uns canvis que, a més, no s'han acabat i que s'estan intensificant i accelerant.

Davant d'aquest context es podria, d'entrada, optar per l'immobilisme, o per fugir corrent. Aquestes són les alternatives de la por. És el que fan algunes espècies animals quan perceben alguna amenaça: els individus d'aquestes espècies afectats per la por es queden immobilitzats o tracten de fugir. L'altra opció, la que s'espera d'una societat civil articulada, consisteix en elaborar, -des d'un esforç de racionalitat, de consens i de capacitat d'anticipació-, una estratègia adaptativa que no només ens permeti sobreviure sinó millorar. Com ha anat fent fins ara el nostre país. I com volem continuar fent, amb més decisió que mai. Hem de perseverar en una estratègia que no passi per negar el canvi ni per fugir d'estudi per la via del recurs al discurs demagògic sinó per continuar prenent decisions claus, -amb el risc, si pot ser controlat, d'equivocar-se. I amb la capacitat, si l'error arriba, de rectificar. Avui podem dir que, gràcies a la regulació, per exemple de l'estadística pública, que ens nodreix de les dades bàsiques per a la planificació política, disposem de més eines que les que teníem fa un any per a controlar aquest risc.

Sigui com sigui, només hi ha un error fatal, -que no admet rectificació. Aquest és tancar els ulls a la realitat i esperar el miracle que no arribarà. Un error, aquest darrer, que en cap cas no cometrem.

Continuarem amb la política de reformes encetada en aquesta legislatura. Algunes d'elles per cert, sobre qüestions com va dir ahir el Sr. cap de Govern, que havien estat ajornades des de fa massa temps. I no ho hem de fer, -no ho farem-, des de l'arrogància; no tenim, ni volem tenir un detallat i complet pla mestre sobre com han d'anar les coses. Qui afirma que el té o bé menteix o bé té una concepció totalitària de l'exercici de la política. Nosaltres entenem que cal abordar les reformes de manera gradual. Les reformes han d'estar inspirades per una tendència general, però cal fer-les pas a pas. La clau del progrés és un canvi estratègic. O dit millor, un conjunt de canvis estratègics. Es tracta d'identificar un determinat nombre de decisions, algunes d'elles potser menors en aparença, però aquestes decisions probablement tindran efectes i ramificacions a llarg termini. Els canvis estratègics són mesures que tenen una àmplia influència i que sovint s'acosten al límit del que es considera acceptable i practicable en determinades condicions; és a dir, sovint provoquen resistències. És el que va passar, per exemple, quan es va nacionalitzar FHASA o quan es va fer la constitució. Decisions certament preses en la bona direcció, -el pas del temps ho ha confirmat-, però que van aixecar en el seu moment, una rellevant contestació. I és el que pot passar ara, i és el que pot passar ara. Correm el risc de no trobar totes les

complicitats possibles i en conseqüència, i com assenyalava ahir amb encert el Sr. cap de Govern, correm el risc, -que assumim, per cert-, de patir un determinat nivell de desgast polític.

Sigui com sigui, estem convençuts que cal continuar el procés d'obertura econòmica i en conseqüència, treballarem per desenvolupar una xarxa de CDP's i per implementar un impost sobre la renda. I, com ja hem dit anteriorment, estem també convençuts que hem d'acompanyar la nova disciplina fiscal amb l'aplicació també d'una nova disciplina en matèria de despesa. Cal gastar millor i fer-ho en funció de les possibilitats. Així, cal assegurar, ja ho hem dit, la sostenibilitat financera de l'Administració i del nostre sistema de seguretat social. Aquestes són algunes de les nostres intencions estratègiques que han de quedar concretades legislativament, -si pot ser amb consens-, durant el proper període de sessions.

Es tracta de posar les bases per a aconseguir el principal objectiu del Govern i de la majoria parlamentària. Tornar a posar Andorra en el camí del creixement econòmic i de la creació d'ocupació. Amb aquesta finalitat, proposem centrar-nos en allò que importa i no fixar-nos tant en allò que es porta.

Permetin-me, en aquest sentit, fer un breu apunt sobre un tema que considerem clau de cara a l'assoliment de la recuperació econòmica: ens referim a la seguretat. Volem ara interpretar aquest concepte en el seu sentit més ampli. D'entrada fent referència al rellevant nivell de seguretat ciutadana del que gaudim. Aquest és un bé que cal preservar i que de vegades per la quotidianitat de la seva presència no valorem suficientment. La seguretat ciutadana és un element determinant no només de cara a la nostra qualitat de vida sinó també com a factor de competitivitat. També és molt important, per la seva banda, la seguretat jurídica. Això és disposar d'un sistema normatiu clar i sense antinòmies, sense contradiccions internes i d'una justícia eficaç i ràpida. La certesa sobre quina ha de ser la norma aplicable i la fiabilitat i rapidesa en l'aplicació de la mateixa no només aniran a favor dels ciutadans i dels operadors jurídics i econòmics sinó que també facilitaran i promouran el procés d'obertura econòmica.

En aquest sentit, un conegut professor de dret mercantil de la Universitat Complutense solia dir que en matèria d'inversió estrangera més que donar facilitats als inversors, -tot i que això és important-, el que cal sobretot és donar-los seguretat. Per això, per això, volem expressar ara el nostre recolzament a les iniciatives, que tant des del Consell Superior de Justícia com des del Govern, citades ahir en el

discurs d'orientació s'estan implementant en aquesta direcció.

D'altra banda, la seguretat s'ha d'estendre també, -segons el nostre criteri-, a l'àmbit tributari. Avui tenim un sistema fiscal en construcció, és cert, però una vegada estigui conclòs hem de ser capaços de dotar-lo d'una estabilitat i d'uns paràmetres de certesa que donin confiança i tranquil·litat als ciutadans i als agents econòmics.

Finalment, Sr. síndic, i amb la intenció, en primer lloc de no abusar de la seva paciència i en segon lloc, de complementar la perspectiva més emotiva que ahir el cap de Govern va expressar en part del seu discurs, permeti'm Sr. síndic, acabar amb una breu interpretació gairebé de caràcter personal sobre el que podríem anomenar o definir com els signes polítics dels temps. Som una comunitat petita, no ho podem fiar tot al principi de legalitat, a l'eficiència i a l'eficàcia ni a l'ús de l'eina estadística al qual abans al·ludíem. Tampoc no podem emparar-nos només amb les decisions estratègiques que condicionaran el nostre futur, per importants que siguin. Hem d'actuar amb empatia, atents als petits detalls, al gra fi dels problemes de la gent. Polítics i serveis públics hem de treballar des del respecte a la legislació vigent, d'acord, però també ho hem de fer amb esperit de servei i amb vocació facilitadora, i més amb un context de crisi econòmica com el que estem vivint. A la vegada no ens hem de deixar seduir pels cants de sirena que prometen receptes fàcils i solucions miraculoses, tant per sortir de la crisi econòmica com a l'hora d'aventurar nous dissenys institucionals.

La democràcia és per definició un mecanisme imperfecte, i per tant sempre millorable. Anem-la millorant des del diàleg i la serenitat i no des del exabrupte o des de la promesa idíl·lica, atents això sí, a les demandes i als neguits d'una societat civil cada vegada més activa i més participativa.

La democràcia representativa insubstituïble a l'hora d'articular un règim polític veritablement democràtic, ha de trobar la millor manera de col·laborar amb el desig de participació expressat per molts ciutadans. El nostre país es troba en uns moments crucials, cal prendre decisions complexes en un context difícil. Davant d'això hauríem de fer tots plegats un esforç de sensatesa i fugir de temptacions demagògiques. Aquesta és segons el nostre criteri, la millor garantia d'èxit davant dels reptes que tenim plantejats.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé acabades les intervencions dels grups parlamentaris, se suspendria la sessió fins a les 12.00h, 12.05h.

Durant aquest temps, donem temps al Govern perquè pugui preparar la seva resposta.

Se suspèn la sessió.

(Són les 11.38h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 12.10h)

El Sr. síndic general:

És ara el moment de la intervenció del Sr. cap de Govern. Voldria recordar que el Govern pot intervenir quantes vegades vulgui, i que la intervenció comportarà un torn de rèplica per un temps proporcional segons l'article 133.2 del Reglament del Consell.

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Moltes gràcies Sr. síndic, doncs com contestaré per l'ordre de les diferents intervencions, i doncs començaré per la intervenció que ha fet el Sr. Jaume Bartumeu en nom del Grup Mixt.

El Sr. Jaume Bartumeu em sembla que ho ha citat així, que som el Govern dels passos petits, dels petits passos no! Jo el que li he de dir, i li dic amb tota tranquil·litat, que em sembla pel cap baix, que els passos són una mica més llargs. I li dic que els passos són una mica més llargs perquè en dos anys a vostè li sembla un pas poc significatiu el fet que haguem aixecat les traves de la inversió estrangera. Que és un tema que segurament se'n parla molt, però vostè com jo, que som veterans en aquesta Cambra sap que aquest és un tema, que de la mateixa manera que avui se'n parla amb una certa normalitat, això era un dossier que no fa pas tants anys, aixecava moltes espurnes, moltes polèmiques. Per tant, en tot cas, és un pas molt important, vist en perspectiva l'evolució d'aquest Consell General, i també de la societat andorrana. O no és menys important el fet també, amb el fet de la inversió estrangera de donar drets econòmics a tots els residents, fixi's bé del que estem parlant. Vostè i jo estàvem en aquest Consell General quan es parlava justament de donar drets econòmics a tots els residents. Fins i tot vostè, que era el gran progressista d'aquesta Cambra, així al 100% amb aquestes característiques en la nostra llei, mai ho havia plantejat. Per tant, això tampoc em sembla que això sigui un pas petit, no! O és un altre pas poc important, haver aconseguit firmar amb la República Francesa un conveni de doble imposició, que al fons sí ho hem aconseguit. Jo vinc aquí a fer

propostes positives, a no criticar ningú. També l'hem aconseguit, perquè hi ha hagut una línia, penso que independentment dels anteriors governs que s'ha anat seguint. S'ha anat seguint, vostè en el seu moment, el Sr. Albert Pintat amb la declaració a París, vostè tirant endavant tot d'intercanvis d'informació. Vostè negociant l'acord monetari. És un petit pas el fet que vostè negocia l'acord monetari contràriament als que vostè s'oposa; com jo, anomenem alguns agents diguéssim estàtics, per no dir populistes de què jo mateix hagi firmat aquest acord monetari. Vostè li sembla un pas poc important, en tot cas és un pas molt important des d'un punt de vista de coherència institucional d'aquest país, de tenir una continuïtat dins de les reformes. És un petit pas també, amb l'ajuda de tots, no pas particularment d'aquest Govern, -amb l'ajuda de tots-, ho vaig dir ahir, -i ho vaig dir en català. I ho vaig reconèixer, a més, ho tinc de reconèixer que és aquí. És un petit pas haver completat, i completarem ja amb la part final, amb l'IRPF, tota la nostra reforma fiscal, que la volem, que és el que volem tots, que sigui homologable. Justament, perquè no únicament els puguem firmar. Vostè ho sap, Sr. Jaume Bartumeu, els convenis de doble imposició, sinó que també no únicament firmar-los però que es quedin en vigor i passat en els diferents parlaments. No només amb aquest, amb tots, amb els que firmem, -convenis de doble imposició. És un petit pas aquesta diversificació, que ens costa, que ens costa, però que ahir hi feia referència, que ens costa però que la gent hi creu, perquè no és fàcil. Vostès ho saben, som una societat petita, que hi haguessin 200 persones que amb molta intensitat, no perdent el seu temps sinó dedicant amb il·lusió el seu temps, perquè Andorra també tingui d'altres models de creixement que els tradicionals que tenim avui dia. Jo penso que això no és un petit pas.

I escolti, tampoc em sembla que és un petit pas..., avui no farem una gran discussió sobre el turisme, però creiem, amb les circumstàncies que ens envolten, que són dures. I vostè com jo, hem tingut aquest gran honor de ser cap de Govern. Sabem el dur que és de revertir una situació a nivell turístic en què veritablement avui el poder adquisitiu dels nostres veïns, dels nostre ciutadans, que a més els ciutadans del sud, els del nord són els ciutadans doncs que ens vénen a visitar de forma més important. No penso pas que sigui un petit pas.

I sí que és veritat, faig una petita referència, que ahir vaig dir que s'havien acabat els impostos. Vostè em feia referència a la inversa, no, dient: "escolti Sr. Martí per què vostè renuncia..." O en tot cas vostè segurament ho hauria fet, que no ho va fer, quan ho va poder fer, dic passant. Són aquelles coses de la

història. En tot cas, a ficar un impost sobre el patrimoni. Doncs no ho faré, no ho faré perquè em sembla que nosaltres estem complint el que vam prometre. En tot cas és veritat, complint el que vam prometre, també ho dic aquí. Nosaltres no portàvem l'IRPF però és més cert, i ahir sentia el Ladislau Baró, el Sr. Ladislau Baró, -això de senyor, Sr. Rios és molt important de dir-ho al Consell General, de senyors també és una qüestió també d'educació. El Sr. Ladislau Baró deia que sí que era veritat, que no portàvem l'IRPF, però que no era menys veritat i no ens enganyem. És vital també de ficar aquest IRPF perquè finalment es puguin firmar aquests convenis de doble imposició.

I no vull continuar fent, perquè ahir ja vaig tenir, ja van tenir la paciència els Srs. consellers de poder aguantar gairebé dos hores d'intervenció. En canvi de les propostes que fa, ja li dic des d'ara, tot i que penso que no seran propostes, i vostè ho sap, que faran que hi hagi creixement, però poden ajudar. Vostè em sembla que en fa set, ja en va fer set, és un número que li agrada molt, per cert. Perquè em sembla que en va fer set també de propostes, en un altre context quan hi va haver el debat d'investidura. I avui en fa set. Jo les vull analitzar, el Govern les vol analitzar perquè n'hi ha d'interessants. Jo simplement vull fer un encís en el que és de forma més col·loquial, el que se'n diu engegar l'aixeta del crèdit no! obrir l'aixeta del crèdit. Home! jo penso que estem en una situació d'exigir a la banca andorrana d'obrir l'aixeta del crèdit més que abans perquè s'han fet esforços molt importants a nivell de la reestructuració del nostre deute. Estem, -ho deia el Ministre de Finances-, en una posició que no estàvem abans de poder fer extensió de deute públic a nivell internacional. Per tant, vist que estem, -diguem-ho així-, la banca queda deslliurada d'una pressió que sempre ha tingut, i que vostè va començar amb les emissions de deute públic, amb més motiu, per això ho entenc en aquest aspecte d'exigir una mica més a la banca, o més a la banca d'obrir l'aixeta del crèdit. Però és difícil d'obrir l'aixeta del crèdit si no hem fet en paral·lel tot el que acabem de fer a nivell de la nostra reestructuració de l'endeutament, que em sembla vital, no!

Bé, en definitiva, això penso que són mesures que es tenen d'estudiar. Li dic sincerament. Ahir vaig dir, i me'n recordo que era al començament de la seva intervenció. Ahir no vaig venir a alligonar, -això són aquelles coses de l'esgrima parlamentària, que queden molt bé i que ho fem tots el millor que sabem. Ahir no vaig venir aquí en aquest Consell General a alligonar ningú i sé quina és la separació de poders. I a més, ho he dit moltes vegades, he estudiat a França, i sé qui és Montesquieu, per tant

totes aquestes coses les entenc perfectament. I per tant, si vaig donar aquesta sensació, a mi no em costa gens d'excusar-me perquè vostè sap que no era la meva intenció no!

Ara, vostè diu que en aquest país hi ha hagut una altra part, no es fa res per als empresaris. Home, no fem res per als empresaris!

Escolti, nosaltres sabem que el 80% del teixit productiu d'aquest país són empreses entre 2 i 3 assalariats. Sabem que és el motor econòmic. Que hi ha les grans empreses, doncs també hi ha aquests petits empresaris, que al dia al dia, s'aixequen cada matí per tirar endavant els seus negocis amb moltes dificultats.

Bé, per això fem campanyes també específiques. Ahir no en vaig parlar perquè em semblava que era evident que ho teníem de fer i que es continuen fent amb èxit, de fomentar el consum intern amb el que són tots els comerços que tenim aquí a Andorra. Però bé, una altra de les grans preocupacions, que teniu els empresaris, i em sembla recordar perquè ara amb decisió ja no sé ben bé qui vota què, no! Però els autònoms també són petits empresaris, estaven patint de forma molt injusta i de pagar gairebé 400 euros a nivell de cotitzacions a la seguretat social. Per tant, vam fer una reforma perquè aquest també era un clam al carrer que era exagerat, i ara en paguen 200, i en alguns casos, -ahir també en feia referència-, 90 euros.

Per tant, dir que no fem res per als petits empresaris, podria detallar altres mesures, em sembla que es falta a la veritat. I a més a més, també hi ha petits empresaris dins del món de la construcció, justament són els petits empresaris, les petites constructores, que són les que estan patint més en aquest moment no! I per tant, com ahir anunciava un nou pla d'ajudes destinades al sector com l'habitatge, a mi em sembla que també és ajudar als empresaris. Evidentment que no tot s'acaba amb la construcció, però vostè sap que estem agafant mesures variades en diferents sectors del que és el teixit productiu d'aquest país. I dir ahir també, perquè tenim aquesta capacitat, -ho vull recordar-, perquè no és qüestió de fer propostes per fer propostes, que ja en parlarem amb vostè Sr. Rios, que és un especialista. Però només es poden fer aquestes propostes si verdaderament estem en un nivell d'endeutament assumible. Ho vam dir, durant dos mesos, no hem decretat de cap de les maneres, vostè Sr. Bartumeu que li agrada llegir el Junker com jo, i vaig tenir el plaer de visitar-lo fa poc temps. El Sr. Junker deia una frase, que a mi m'agrada molt, de citar diu, deia per l'estil, deia: "l'hostilitat es pot decretar el creixement és una altra cosa". I a mi m'agrada dir, jo he decretat la racionalitat. He decretat que s'havien

acabat els abusos, els luxes, i estic mirant, que és complicat, i vostè ho sap com a cap de Govern d'agafar les mesures més importants o les que ens semblen més bones en aquests moments per fer que creixi l'economia andorrana, amb unes resultants, repeteixo dures. Jo també, amb optimisme, perquè estic convençut que ens en sortirem, no!

I després, a veure, a nivell de tràmits, jo penso que s'estan fent esforços, doncs és veritat. Ahir ja ho vaig reconèixer, perquè ahir, més enllà de tant en tant, i penso que de forma bastant moderada, i en tot cas, de forma força educada. Sí que vaig ficar una mica el retrovisor, però també vaig fer una cosa que no ha sigut mai de costum en aquesta casa. És fer autocrítica d'un mateix. De decisions, d'abdicacions del passat o de coses que pensàvem que anirien millor en el present, i que no van tan bé. Això no ho he vist fer en molts polítics en aquesta casa, no! Per tant, jo puc entendre totes les crítiques però també ha de reconèixer que ahir vaig fer, penso que un panorama del que és la societat andorrana, socioeconòmicament parlant i a més, també amb una dosi important d'autocrítica perquè sinó no seríem creïbles. Perquè de generalitats per dir-les, enganyar la gent, aquestes famoses frases fetes, dels brots verds, al final penalitzen els polítics que no són seriosos i jo me'n considero com a mínim, mínimament seriós, eh!

I per tant, jo penso que hi ha moltes coses que es fan. Ahir parlava que per primera vegada, que no em sembla pas un tema menor, i són petits comerciants que estan instal·lats a l'Avinguda Carlemany, a l'Avinguda Meritxell, a d'altres avingudes, i que tots ells, perquè és un projecte nacional tindran doncs el Google Business Photos. Per primera vegada doncs serem un país novador, el primer país del món, -del món-, a vegades també diem les coses com són, del món que de forma virtual es podrà visitar cada un de tots els petits negocis, fins i tot d'aquell petit negoci que està amagat en aquell lloc més deprimat. Bé, jo penso que això també no és únicament això del comerç, sinó modernitzar el comerç i ficar-lo a favor de competir, no únicament en els mercats d'aquell visitant que ve aquí sinó que internacionalment, no!

Bé, vostè també sap com jo el difícil que és governar en aquesta situació. Vostè va tenir la mala sort, -i és una mala sort-, que tenim també en aquests moments els que governem Andorra, que no és DA, que és el Govern d'Andorra, -que és el Govern d'Andorra-, de fer front als aturats. Vostè en va tenir en el seu mandat, malauradament, va començar amb els aturats, i és veritat que de la mateixa manera que van començar els aturats no han parat de créixer. Bé, quan un sap que hi ha més de 1275 persones aturades, Sr. Rios no cal afegir-ne 200 més eh!

M'entén no cal afegir-ne 200 més perquè ja és un drama tenir-ne 1275. A mi això sí que em sembla d'una frivolitat, però ja vindré a parlar de vostè que també ha sigut molt interessant el seu discurs, no!

En tot cas, vostè sap que la conjuntura internacional és difícil. Jo ahir vaig anar més lluny que vostè, no vaig dir únicament que els carburants, vostè hi afegeix la banca que també, que són els dos únics indicadors en positiu. Jo vaig anar més lluny, jo vaig dir que teníem una estructura d'ingressos molt feble, molt feble. És difícil que un país que continuï durant molts anys solament amb el nivell dels seus ingressos, al tomb perquè la gent ens entengui, al tomb del tabac o del carburant, dels alcohols. Per això també la diversificació de l'economia i per això també la diversificació dels ingressos. Però jo en tot cas, el que sí li vull agrair és la seva part final perquè la seva part final és, la que jo penso que és la més interessant. Vostè va pujar a París, i a més ho dic perquè és públic i notori que vostè va pujar a París. Jo li agraeixo el que va fer a París, perquè a París va parlar de com tenim de continuar fent i que vostè fa, d'uns temes majors en aquests moments. El tema major és l'atur. El tema segon més important, que és conseqüència del primer, per solucionar-lo, és com fem creixement. Però bona part del futur d'Andorra es juga a Europa. I es juga ens els pròxims mesos, no únicament amb la fiscalitat de l'estalvi, -que en paral·lel també hi haurà una gran pressió sobre l'intercanvi d'informació-, sinó també amb la Unió Europea. Per tant, confio amb vostè. Confio i avui dir aquí que li agraeixo la seva visita a París, com aquests dies que ens hem anat veient, vostè ho ha dit públicament. Jo simplement li faig referència a una qüestió que ja no és interna sinó pública i notòria perquè vostè quan viatja, això sí que ho té, li agrada fer-ne publicitat. Però en tot cas, li agraeixo, també se li ha de fer publicitat i va estar a l'alçada del que és un antic cap de Govern, i un responsable polític, i li vull agrair, perquè ens hi juguem moltíssim. Ens hi juguem moltíssim en els pròxims mesos. D'aquí poc, al primer de juliol vindrà el Comissari Semeta i parlarà clar, com ha parlat clar a San Marino, com ha parlat clar a Mònaco, com ha parlat clar a Liechtenstein, i com també ha parlat clar a Suïssa. I per tant, aquí tenim d'anar seguint aquests dossiers de forma molt atenta, molt seriosa, i amb una lleialtat que si ahir no va quedar clar, que penso que hi era, avui dic que estic convençut que hi serà i hi continuarà sent, i en tot cas no quedarà pas per aquest govern de no ser-hi, no!

I finalment, també, hi ha una cosa que m'ha preocupat moltíssim, però ho deixarem pel final no! Home tampoc no em digui perquè a mi em sembla important, l'Administració pública és un dels sectors

moltes vegades criticat, però un dels sectors importants però se li ha de donar les eines, i aquest és el primer govern que dedica per la modernització i la informatització de l'Administració pública andorrana, 3,5 milions d'euros. És el primer govern, però sense crítica ho dic eh! Que també he de dir que la mateixa quantia amb un altre dels pilars fonamentals de l'Estat de dret i que verdaderament també angoixa a molts ciutadans la seva lentitud, entre cometes ho dic perquè els hi hem de donar més mitjans, que també els hi donem 3,5 mitjans i parlo evidentment de la Justícia. I això és aquest Govern que ho fa, i això també és l'Estat del benestar, és l'Estat del benestar Sr. Rios, que ara abans d'acabar amb el Sr. Bartumeu, vaig per vostè.

-acabar és una frase simpàtica, eh-, perquè qualsevol frase que es pugui dir està mal interpretada i no m'agradaria en la meua intervenció que s'interpretessin malament les coses.

Una mica ho deia el president del Grup Parlamentari Demòcrata, Sr. Ladislau Baró. A mi em preocupa molt el que ha dit, no ho he acabat d'entendre quan diu: "una reforma profunda constitucional", em preocupa. Jo li dic des d'ara que sóc favorable als Coprínceps. Però també li dic des d'ara que sóc conscient que hi ha temes de societats que alguna fórmula tindrem de buscar perquè de la mateixa manera que en aquesta Cambra, i nosaltres ja ens vam expressar, i votant negativament uns supòsits raonables, -ho dic també avui-, sobre l'avortament. Això són temes de societats que tardarem més o menys però tornaran a venir en aquesta Cambra, com d'altres temes de societats. Per tant, jo penso que aquí hi ha una gran feina a fer dins de la discreció, també dins de la lleialtat de la institució, que ens vam dotar tots al 93, i del respecte als Coprínceps i alguna fórmula tindrem de buscar. Jo en tot cas, acabo en positiu. Jo li agraeixo la seva intervenció en general. Ha sigut una intervenció en dos trams: dura, menys dura que de costum, eh! Això voldrà dir que potser li feien fer més dures abans a vostè eh! Però en tot cas li agraeixo que sembla que no estem tan lluny, almenys a l'hora de dir les coses, eh! O En tot cas, ja ens expresseu amb menys contundència tant vostè com jo. Això segurament són els anys que passen, i molts anys en aquest Consell General, no! Seria qüestió algun dia, tant vostè com jo que féssim una reflexió, no sé si tindrem de plegar junts però podríem fins i tot pactar-ho això!

El Sr. David Rios. Bé jo ja li dic des d'ara Sr. David Rios, seré més curt amb vostè perquè, ja li dic ara, no plegaré eh! Ja li dic ara que no plegaré eh! I a més l'afició a la simpatia, després d'haver-lo escoltat menys, eh! perquè i sense menysprear el seu partit,

que no faré mai, però després d'haver-lo escoltat menys, perquè la veritat si Andorra la tenim d'aixecar, -que no dic pas que sigui una mala proposta-, però al tomb d'un viver d'empreses o aquesta economia que vostè diu. Em sembla que va dir, ha dit: "l'economia del bé comú". Bé, aquestes coses, vostè m'entén, això és el Consell General eh! Aquestes frases "d'economia del bé comú", vull dir, ja m'explicarà què vol dir "l'economia del bé comú" perquè una vegada dit això, que queda molt maco, ja està, poètic i tot. Vull dir, s'hi ha de posar una mica de contingut no!

I després li deia allò del senyor. Jo sempre li deia senyor, jo sóc una persona que, i a vostè el respecte. Home, però el Martí, el màrtir, el Martí i l'èpic, bé escolti, jo em sembla que aquí hi ha una qüestió que en aquesta Cambra sempre ha imperat que és el respecte. Es pot parlar de les persones, però també no costa gaire ficar-hi "senyor" al davant, perquè aquí estem al Consell General. Jo penso que és així, i li havia de dir, no s'ho agafi malament. El seu discurs ha sigut un discurs ple de generalitats. Però ple de generalitats, això sí algunes paraules boniques de referència.

Bé, permeti'm que li digui a la inversa. No sé si vostè troba a faltar el Sr. Jaume Bartumeu, però ara sembla que té més l'estil del Sr. Jaume Bartumeu d'abans que el que té ara. És una d'aquelles coses que segurament passa quan una família, doncs, es separa. Sempre hi ha aquests danys colaterals. Però en tot cas, de l'antic Sr. Jaume Bartumeu n'ha après alguna cosa. Per tant, també li pot donar les gràcies. (0.20'.52")

Un discurs ple de generalitats i també de paraules, jo li diré boniques, també, i perdoni que li digui de falses veritats. Li feia referència. Escolti, quan ja tenim 1.270 parats, ara no sé... no n'hi afegeixi 200 més. Per dignitat no n'afegeixi 200 més. Escolti, vostè es pensa que estic content que l'Estat andorrà tingui aquest número de parats. N'he parlat de forma molt distesa.

Abans, Sr. Bartumeu no li he dit una cosa, un segon Sr. Rios. També ha dit en un moment, ha tingut un gran moment de luciditat, de compositiu. Jo ja entenc que no es poden fer miracles. Jo el vaig sentir aquí també, fent, després de tots els indicadors econòmics que tot va malament amb una mostra d'honestedat, dient que és difícil la feina, la feina que té el cap de Govern. Bé, li agraeixo perquè com que massa sovint no li agraeixo massa coses, quan en tinc alguna d'agraciar li dic.

El Sr. Rios, doncs, miri, ja m'ho contestarà, si vol aquí estem, és el Consell General, per venir tantes vegades com faci falta.

Però jo ho deia abans, la reactivació de l'economia, el creixement de l'economia no es fa per decret, i no es fa amb frases buides de contingut. Es fa treballant moltíssim, i vostè em diu treballen més... bé, jo no sé si he de treballar més, en tot cas, tot el que faig ho faig de la millor voluntat possible. I a demés avui hem llençat tot de mesures... -ahir perdó-, tot de mesures, i em sembla que concretes. Concretes i en tot cas una mica dient el que deia el Sr. Ladislau Baró, bastant més concretes que les seves, perquè de concretes no n'he vist cap.

I després, permeti'm que li digui així, -i agafi-s'ho en positiu-, en quin món viu vostè? Que li digui aquí al grup de la majoria que no es creu l'IRPF, quan amb el seu IRPF solament pagaria... -després van fer una petita modificació- de 40.000 a 30.000, al 6,6% de la gent. I que amb el nostre model d'IRPF d'exempció a 24.000 euros, en pagaran entre el 30 i el 35. Home, per no creure-ho i no creient-s'ho, home, a demés de no creure-ho són burros. No? Perquè a més farem pagar a més gent.

Escolti, no digui això, sobretot quan vostè, l'IRPF que proposava i que després van ampliar, però que continuava sent el 6,57, perquè vostè entendre que si solament amb 40.000 en paguen 6,65, que faci un altre tram a 120.000 continua havent-hi 6,65% de la gent que votaran... bé, que pagaran.

I després hi ha coses que no acabo d'entendre. Miri alguna cosa em vaig esforçar ahir, hi vaig dedicar unes quantes pàgines, és en dir que la inversió, la despesa social per aquest Govern era una inversió. No ho vaig dir una vegada, fins i tot em vaig fer cansat i tot. Ho vaig dir 17 vegades. I vostè va i em diu que la inversió que jo ho veig tot com una despesa social. Escolti, això passa moltes vegades que es té preparat una cosa i a l'últim moment un la rectifica. Però això no m'ho digui. A demés qui em coneix, -que no és un acte de populisme-, el Toni Martí. Qui em coneix, sap el respecte que tinc a les persones. Jo em sembla que ho he demostrat durant molts anys. Vostè encara no feia política, i li puc assegurar que jo sempre he estat al costat de les persones. No em digui això si us plau.

I per això li deia abans a quin món viu des d'un punt de vista econòmic de dir això de l'IRPF. Però jo també li diré, però en quina agenda viu? Perquè en aquests moments que l'economia va malament, jo estic d'acord que parlar d'això no faltaria més, ni una sola referència, en temes importantíssims, que s'hi juga bona part de l'economia d'Andorra, el seu futur, si no ho saben fer, o reconvertir un sector estratègic com Andorra quan estem a punt de començar unes negociacions sobre la fiscalitat de l'estalvi. Ni una sola referència!

Quan estem en paral·lel, ho deia abans, de negociar segurament amb un calendari que jo continuo pensant que se'ns ha de donar i que és raonable i en contrapropostes. Per exemple, avui se m'ocorre de poder parlar del passaport, per exemple, de productes financers, que avui dia no tenim. Li parlo d'intercanvi d'informació o d'un tema tan important que per primera vegada, Europa ens fa una proposta i en un debat d'orientació política, -el principal-, han vetat, un grup de l'oposició no fa ni una sola referència a això! Bé, tindrà ocasió de parlar-ne segurament, doncs, a la rèplica.

I acabo com he començat. No plegaré i amb tot el respecte que tinc per a vostè com per a tots els consellers, i havent-lo sentit encara plegaré menys. Perquè per fer política més enllà de la semàntica, si ha de ficar treball, -que no dic pas que no li fiqui-, però sobretot s'han de concretar les solucions, quan un les té. Perquè queda molt bé, jo és la meua obligació de fer una crítica contínua, vostè fa d'oposició... més que fer d'oposició vostè té una posició, que és diferent, més que fer d'oposició té una posició. I la posició és: anem a criticar el Govern. A mi em sembla bé, però em sembla que el debat que esperen els nostres conciutadans és un altre. Espero que sigui així, perquè si és aquest, doncs és que em sembla que no anem bé ni aquí ni a fora d'aquí.

I després el Sr. Ladislau Baró, si em permet el Sr. Ladislau Baró, no parlaré del Ladislau Baró en primera persona ara de moment, parlaré del Grup Parlamentari Demòcrata. Jo els hi agraeixo el que estan fent. Perquè jo mai he vist 28 consellers o 22 consellers que tirin endavant reformes tan valentes com aquestes. Que parlaré de l'última, després. L'IRPF, que no és fàcil. I acabar, doncs, amb coordinació amb tot el que havien fet altres Governos, acabar, doncs ja, definitivament, durant un temps, amb el nostre desplegament fiscal, un tema com la CASS, i que per primera vegada ens autoreponsabilitzem tots davant de la societat de garantir les pensions de les generacions futures. És un altre tema complicat.

I després el complement de jubilació dels funcionaris. A mi se'm diu, -ja no sé en quina de les dos intervencions, que no he parlat de sanitat. Home! de sanitat a mi em sembla que n'hem parlat en aquesta casa moltes vegades. Amb el MASS, hi han hagut compareixences públiques, s'ha explicat, s'ha fet tota la pedagogia possible per explicar aquestes reformes.

I en tot cas, del que no hem parlat, perquè molesta, és del compliment de jubilació dels funcionaris. Vostès d'això no en parlen, i en canvi jo tinc l'obligació de parlar-ne, perquè la diferència entre vostès i jo, jo tinc la responsabilitat d'agafar decisions encara que siguin dures, no?

I em quedo una mica, doncs, amb una cosa que m'ha semblat rellevant, que ha sigut una mena de regla d'or, que no l'ha acabat de concretar, però ja veig per on va, no? I jo penso que això ho hem de reflexionar tots els que estem en aquesta Cambra. Ho hem de reflexionar i jo penso que això podria o no fer objecte d'una proposta de resolució, això són els consellers els que ho tenen de veure. Però em sembla que en aquests moments una regla d'or, no únicament, diguem-ho així, amb tot el respecte, que estigui ben tancada, que verdaderament no hi hagi cap classe de flexibilitat, però que almenys que hi hagi una regla d'or perquè els comuns tenen una regla d'or, tenen un límit d'endeutament, i vull recordar una cosa en aquesta Cambra també. Aquí hi ha dos persones que van negociar i d'altres consellers hi van votar també, la Llei de finances comunals. Aquestes dos persones eren el Sr. Jaume Bartumeu i jo mateix. I en aquell moment, el Partit Socialdemòcrata, unit, va fer una proposta de dir que ja que fem un límit d'endeutament pels comuns, perquè no ens plantejem de fer un límit d'endeutament per l'Estat. Jo penso que allà, qui us parla no hi va està d'acord. Ho dic així de clar. Allà vam perdre una oportunitat, penso que vam perdre una oportunitat, ho dic i ho reconec així, i no em cau els anells per reconèixer-ho. Mirem entre tots de buscar aquella fórmula, una regla d'or, que no ho ofegui ni asfixii l'economia andorrana, però que doni, també, -com ho diria-, aquella responsabilitat que entre tots el que ens hi juguem és gastar de la millor manera possible els diners públics.

I en tot cas acabo així, del que em preocupa més de tot el que he dit avui és... i el que em preocuparà moltíssim és que pugui tenir, -perquè no plegaré-, l'any que ve i que tingui, ja no els gaire 1.200 parats, i que pugui tenir 200 parats més, que ja els dona per fets que els tenim a hores d'ara el Sr. Rios.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. cap de Govern.

S'inicia un segon torn d'intervencions per part dels grups parlamentaris.

Té la paraula per part del Grup Parlamentari Mixt, el Sr. Jaume Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

En primer lloc, en relació amb la intervenció del president del Grup Demòcrata, el Sr. Baró, clar, avui que sembla que tenim un debat amb una certa distensió. Miri, jo paternalista no me'n surto ni

segurament ni a casa. Però el de perdonavides, miri que jo en tinc de defectes i en tinc un munt, però el de perdonavides ja m'ha semblat una mica fort de cafè.

Podria ser que, he repassat el que havia dit, que en algun moment hagi semblat que com que estava fent referència a documentació recent de la setmana passada, es pogués donar el cas, -que no ho dic-, que algú que m'escoltava doncs no hagués tingut accés o no hagués tingut accés a aquesta documentació, i li semblés que jo estava tenint una actitud paternalista. Jo la informació que tinc la compartiré de bon grat amb tots aquells que no hi hagin pogut accedir perquè estem parlant d'un tema d'Estat.

Potser del que hauríem de parlar, -el Sr. cap de Govern hi ha fet referència també ara-, és aquesta qüestió que sembla que els ha preocupat del que he dit del model constitucional. Bé, doncs parlem-ne, bé no tinc la pretensió ni la petulància d'esgotar el tema ara no!

Jo no he amagat la mà de res, miri aquí en aquest mateix faristol vaig pujar a fer una explicació de vot el dia on dissortadament fins i tot per les institucions, -a part pels drets de les dones andorranes-, per les institucions es va rebutjar la nostra proposició de llei de despenalització de la interrupció voluntària de la gestació en tres aspectes. En aquella explicació de vot sense amagar la mà, sinó donant la cara, vaig dir el que vaig dir. I vaig dir que em semblava que havíem saltat una frontera, que havíem saltat un pas i que ens estàvem començant a posar en qüestió tots plegats eh! Un principi constitucional com és que el legislatiu no està limitat, no té topalls i no ha d'admetre vetos. Vostès ho van admetre, vostè ho va explicar en un exercici no paternalista però sí gairebé contorsionista. Jo crec que vostè ho va explicar no solament bé sinó molt bé, però el problema és un altre. El problema és..., i ara contestaré al Sr. cap de Govern per no tornar-hi després en aquesta qüestió concreta de la Constitució. Jo també estic a favor dels Coprínceps, ja ho vaig demostrar, però si n'hem de parlar, parlem-ne. Jo estic a favor dels Coprínceps tal i com diu la Constitució. Els Coprínceps arbitren i moderen el funcionament de les institucions. A partir del moment que un Copríncep sigui del nord o sigui del sud, se'n vagi del mandat constitucional, jo em plantejaré si aquest esquema constitucional és bo o no és bo. I Això no és tirar la pedra i amagar la mà, Sr. Baró. Aquest és el problema que tenim ara sobre la taula. Que el Sr. cap de Govern em diu que respectant la figura dels Coprínceps, hem de trobar la manera d'aquestes qüestions de societat perquè jo he acabat parlant d'això perquè el que se'ns diu pel carrer, i no només a nosaltres segur que a vostès

també, -la ciutadania-, és que no pot ser que una qüestió que es resol amb debat, que no és un debat entre constitucionalistes només sinó que és un debat entre conviccions íntimes de les persones, es resol amb una legislació, doncs aquí hagi de posar en qüestió tota l'arquitectura constitucional. Si vostès troben aquesta solució, doncs jo m'hi afegiré. Ja li dic ben clar. Si no la troben, cada dia tindrem un problema més gran en aquesta qüestió.

Pel que fa a la intervenció del Sr. cap de Govern, allò dels passos petits, jo em referia al llistat que ens havia fet ahir, que ens deia tot el que s'havia fet durant un any, que li he dit en la meua intervenció i li torno a dir, que eren positius però que eren petits. No parlava dels passos més institucionals i d'Estat als quals vostè ha fet referència perquè al moment en què jo estava contestant era una altra part del seu discurs.

En tot cas li agraeixo que consideri que les nostres de propostes, que aquestes sí que eren petites, i ja ho he reconegut, i algunes molt petites. Les hem fet per això, per si poden ajudar, perquè com que sabem que no hi poden haver miracles doncs almenys que puguem trobar alguna solució.

Obrir el crèdit o no obrir el crèdit, bé les empreses ho necessiten, la banca doncs té uns criteris que no solament els entenem sinó que els hi hem de respectar però l'INAF, -que jo hi he fet al·lusió en la meua intervenció-, ens hauria d'ajudar com a autoritat financera que és, a trobar algunes solucions. Jo n'he apuntat algunes, potser vostès en trobaran unes altres perquè el suport a les empreses.....A veure, jo és que el que he intentat traslladar, segurament no ho he aconseguit del tot, és que hi ha una sensació al carrer, no és que jo la tingui, només jo Sr. Martí. De què hi ha una distància gran entre això que els economistes en diuen les variables macro econòmiques i la situació personal del petit empresari. Li podem aquí explicar que si hi ha o no hi ha brots verds però, el petit empresari, si ell té la sensació que va pitjor, les estadístiques no li resoldran. I és més, quasi segur que va a pitjor. A partir d'aquí tot el que es faci per ajudar-los està bé.

Miri, allò de Google, que en va parlar ahir, i avui com que ja havia vist que la meua intervenció es feia molt llarga no n'he volgut parlar, però ara m'ofereix l'ocasió de parlar-ne. Molt bo i molt bé, però clar, aquí també hi ha una continuïtat. Jo he de recordar que la relació amb Google la vam començar el 15 de juny del 2010, que som nosaltres que vam arribar al primer acord sobre el Goggle Street View, que després es va fer un acord amb les estacions d'esquí i que a més a més vam aconseguir per un període de quatre anys un accés gratuït a tota una sèrie de

programes pel món educatiu. Bé, tot això està molt bé i és una bona línia.

És tot el que volia dir de moment.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Ara és el torn del Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Té la paraula el Sr. David Rios.

El Sr. David Rios:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, començaré la meua intervenció responnent a algunes qüestions que ha plantejat el president del Grup Parlamentari Demòcrata.

Jo no cauré en la trampa de parlar del debat constitucional avui i donar-li voltes, i deixar de banda el que és important. Jo crec que avui l'important és parlar de mesures de reactivació econòmica, parlar de problemes que afecten als nostres ciutadans al dia a dia, i els temes aquests jo entenc que s'ha de fer un debat molt més ampli, amb molt més temps, molta més..., amb un altre espai en el fons.

El Sr. Ladislau Baró ens ha comentat que el nostre discurs doncs és una visió caricaturitzada, i que segueix el manual ideològic.

Bé, tant en aquesta intervenció com en la següent del cap de Govern doncs suposo que els hi sap greu que els hi facin oposició. És a dir, el fet que se'ls hi digui que no fan bé certes coses, el hi deu semblar malament. Llavors doncs ridiculitzen, caricaturitzen, etc. Bé és la seva opció, en tot cas nosaltres no deixarem de fer oposició i dir-los-hi les coses que no ens semblen bé.

És curiós que tant vostè com el cap de Govern parlen de la crisi del Partit Socialdemòcrata. Vaja no sé que té a veure una escissió del Partit Socialdemòcrata amb un debat d'orientació política, a banda de què sigui també una maniobra de distracció que bé, que la poden fer servir tantes vegades que vulguin perquè nosaltres continuem treballant igual, no ens afecta per res, fem l'oposició, tenim el nostre model, tenim el nostre projecte i el defensarem tota la legislatura. Si volen anar parlant d'aquest tema, doncs cap problema, estiguin tranquils.

També ha parlat el Sr. president del Grup Parlamentari Demòcrata, ha parlat de realisme i coratge polític del cap de Govern. Jo és que aquí em sembla que aquí hi ha una confusió. No és realisme és victimisme, és a dir, el que està venent el cap de Govern, -que és la sensació que tenim els que l'estem

escoltant i els ciutadans del carrer-, és que està dins d'una situació en la qual doncs, no se'n pot sortir i que té molts problemes i espera que la gent sigui empàtica amb aquesta situació. Doncs, bé, el que ens pertoca a nosaltres és dir-li: Sr. cap de Govern hi ha solució a determinats temes. No solucions que ho arreglaran tot d'un dia per l'altre, però sí que es poden fer accions i en això nosaltres hem intentat ajudar i hem proposat propostes que per altra banda ja he vist que no han sigut ben rebudes, però hi entraré més tard.

Una altra cosa sorprenent que de fet ja ahir el cap de Govern en acabar el seu llarg discurs d'orientació política, després de dos hores ens ve a parlar del desgast polític que suposa, doncs, estar governant amb aquesta situació. I avui el Sr. Ladislau Baró ens torna a recordar, que tenen un gran desgast polític. Què passa? Ha començat la campanya electoral ja? És que no entenc res. Estem parlant que la nostra societat necessita unes accions, necessita unes actuacions, necessita unes línies polítiques que s'han d'implantar, i estem parlant de desgastos polítics. Estan a la meitat de la legislatura. Això els preocupa? A menys que no estiguin fent el que diuen que no fan, que no fan càlculs electoralistes.

El Sr. cap de Govern ahir estén la mà i diu: espero que hi hagi propostes, esperem dels grups propostes. Presentem propostes, resulta que no n'hi ha cap que li agradi, no són realistes... bé, doncs, fa broma amb el tema de les empreses del bé comú, doncs, bé, d'acord, perfecte! Ja ens les va depreciar una vegada, al Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Ja ens va depreciar unes mesures de reactivació econòmica, que si em permeten recordar-les, eren: implementar un marc legislatiu en matèria de propietat industrial; implementar un marc legislatiu de foment de les energies renovables i eficiència energètica; implementar un marc legislatiu en matèria de desenvolupament d'energies al voltant de la protecció i la conservació del medi ambient; un paquet legislatiu de lluita contra l'intrusisme; un pla de foment de la renovació del parc automobilístic, que un any i mig després estem contents que l'hagin entès i hagin vist que és útil.

I per tant, bé, ja ho van fer una vegada, doncs, nosaltres, la nostra aportació és constructiva, els hi deixem sobre la taula i vostès sabran si cal fer-les o no fer-les. Jo les faria. Un parc tecnològic penso que pot ser una bona solució per concentrar personal qualificat, per fer de recull d'idees innovadores, es pot crear una dinàmica interessant, les inversions estrangeres, que tenen dificultat a trobar espais, doncs, tindrien el seu lloc. Però bé, si aquesta és una proposta totalment fora de lloc, cap problema. Nosaltres les hem fet i estem satisfets d'haver-les fet.

Quant al cap de Govern, doncs, reiterar el mateix. És a dir, sembla que no li agradi el discurs, i per tant, com que no li agrada el discurs, s'enfada o potser, no l'accepta. Doncs, és l'oposició. Què vol que fem? Estem a l'oposició. Ens toca pensar en el que està fent el Govern, en el que pot fer i els hi estem dient, i els hi estem demanant que, si us plau, que es posin a treballar en determinades qüestions perquè no se n'estan sortint.

El tema del crèdit. Vostès tenen un programa de finançament preferent per a petites i mitjanes empreses, per a projectes innovadors i per a emprenedors. Jo no sé si vostè n'ha parlat. No ho recordo ara. N'ha parlat? Doncs, si n'ha parlat, em disculpa. Però em sobta que un programa precisament que té el Govern per lluitar per la dificultat aquesta, que no tenim l'aixeta del crèdit oberta, doncs, no se'n faci més promoció i publicitat.

Quant a la manca de respecte, miri, Sr. cap de Govern, jo no li voldria mai faltar al respecte, i si ho he fet li demano disculpes. Però és que reiteradament, a les últimes sessions de Consell, cada vegada he hagut de demanar, si us plau, respecte, perquè el Govern actua d'una manera que no és correcta dins d'aquesta Cambra.

Un exemple, és el d'ahir. Vostè va mencionar les preguntes que va fer la meua companya, la Rosa Gili respecte al Cirque du Soleil com a preguntes surrealistes. Bé, doncs, aquest és el respecte que ens tenen vostès. Nosaltres estem fent la nostra funció. Ja ho he dit varies vegades. Estem representant al poble. Pensem que portem les preocupacions del poble en aquesta sala, i representem uns electors. I vostè considera, doncs, que el que estem fent en aquesta Cambra són preguntes surrealistes. Després hem d'entendre el procés en el que estem.

Sobre el tema dels aturats. Reconec que m'he passat de 25 aturats, i em sap molt greu! En el meu discurs està escrit, hi posa 1300 aturats. Em disculpo, m'he passat de 25 aturats, no m'he passat de 400 ni de 200 que ha dit vostè. Em disculpo i em sap greu.

Sobre el tema de l'IRPF que em diu en quin món viu. Bé, jo ja els hi he dit una vegada. Vostès saben que l'IRPF és fonamental per la seguretat jurídica que necessiten els inversors estrangers per implantar-se a Andorra. Avui fa exactament un any que van aprovar la Llei d'inversió estrangera amb un discurs triomfant del ministre d'Economia. Un any just. I vostès sabien que necessitàvem la seguretat jurídica que dona a l'IRPF. Doncs, encara no el tenim dins d'aquesta Cambra.

Sobre el tema de la despesa social, és que si vostè no para de repetir "despesa social, despesa social, despesa social", bé, doncs, és el que hi ha. Vostè pot

mirar el seu discurs i veurà quantes vegades diu despesa social.

I finalment volia comentar-li un tema. Jo em deixava perquè nosaltres tenim 15 minuts, teòricament per presentar el nostre discurs inicial, i per tant, hi ha molts temes. Nosaltres hem volgut incidir sobre temes de reactivació econòmica i temes més aviat socials, llibertats i drets. No m'ha donat temps de parlar d'Europa.

Europa considero que és, com vostè diu, realment important, que estem en una situació important, que s'ha de fer seguiment. Estem amb vostès, volem donar suport al Govern amb aquestes qüestions. Si vostès volen, clar! Aquí hi ha un tema que vostès demanen lleialtat. Del Grup Parlamentari Socialdemòcrata tindran total lleialtat amb el tema de les relacions exteriors, sempre que vostès vulguin i sempre que vostès ens informin.

Amb el tema de l'apropament amb Europa hem d'agrair una reunió que vam tenir amb el ministre d'Exteriors, una reunió extensa en la qual, d'una manera transparent i sense cap limitació de temps, vam poder informar-nos de com està la situació en aquest tema i estem en permanent comunicació en això, i això li he d'agrair i ho he de reconèixer.

Amb el tema de l'Acord monetari també hem tingut ocasió de rebre documentació per part del ministre Cinca, i per tant, també estem seguint el procediment, a banda que ha fet varies intervencions a la Comissió de Finances i Pressupost.

Ara, a nivell de fiscalitat de l'estalvi, Sr. cap de Govern, li he de dir que encara estem esperant que ens digui com va anar la reunió amb el Sr. Hollande. Ens n'hem assabentat per la premsa, no passa res, és la seva opció. Però, és clar, després no ens demani lleialtat en aquest sentit.

La nostra vocació, la nostra vocació, la nostra voluntat és donar suport al Govern en el tema de relacions exteriors.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És ara el torn del Grup Parlamentari Demòcrata.

Té la paraula el Sr. Ladislau Baró.

El Sr. Ladislau Baró:

Gràcies Sr. síndic.

A veure, Sr. Bartumeu, veig que ha fet algunes consideracions sobre els qualificatius als que he fet referència. Miri, ja admeto que potser, bé, efectivament, perdonavides li he dit en un to

simpàtic i en total cordialitat. El de paternalisme el trobo una mica més justificat, tot i que una apreciació d'aquestes característiques sempre és subjectiva. Però en tot cas, deixi'm rebaixar una mica el meu plantejament i deixem-ho amb un cert aire de suficiència que sí que li he detectat.

(Se sent riure)

Bé, d'altra banda, i en relació a l'altra al·lusió que ha fet a la meua intervenció, que és la que fa referència a la despenalització de l'avortament... que per cert, permeti'm un parèntesis Sr. Bartumeu, vaig un moment al Sr. Rios. Em diu, Sr. Rios, que avui no toca parlar-ne, però és que ho ha tret primer el Grup Mixt i vostè també hi ha fet una referència. Per tant, són vostès els que han plantejat aquest tema. Però per què no encertadament, és a dir, no veig perquè en un debat d'orientació política general, orientació política del Govern, però bé són temes que afecten a la política general. Per tant, en certa forma o de manera molt clara hi tenen cabuda.

Sr. Bartumeu, vostè diu que a la sessió parlamentària en la qual no es va prendre en consideració la proposició de Llei que el Grup Parlamentari Socialdemòcrata va presentar. Es va saltar una frontera. A veure, vostè ho diu en el sentit que pressuposa que es va exercir un dret de veto sobre l'activitat parlamentària del Consell, i això no és així. El Grup Parlamentari Demòcrata el que va fer va ser analitzar les implicacions constitucionals que tenia evidentment aquesta proposició de Llei. Implicacions constitucionals Sr. Bartumeu, de les quals vostè no se'n pot fer el sorprès. És a dir ha parlat una mica, jo després vaig fer una explicació de vot mostrant la meua sorpresa pel que havia passat. Primer pressuposava un dret de veto que no va exercir i segona, vostè sap que aquest tema té implicacions institucionals. Això no vol dir que no comparteixi amb vostè i amb el que ha dit el Sr. cap de Govern, doncs que la societat andorrana és cada vegada una societat més laica i que bé, hi ha tota una sèrie de temes, no només aquest que efectivament.... i en relació amb l'altre Copríncep, ara parlàvem del Copríncep Episcopal, però en relació amb l'altre Copríncep també hi poden haver determinats plantejaments que facin doncs, bé efectivament el model de Copríncipat pel qual des del Grup Demòcrata, per descomptat, però pel qual sembla ser que aquí tots apostem, que cal mantenir, té una sèrie de particularitats. Té una sèrie de particularitats, té una sèrie d'exigències, això no vol dir que aquestes exigències ens hagin d'obligar a tancar els ulls a la realitat, però sí que vol dir que les hem de tractar amb una prudència i una cautela bé, suplementàries. Ha dit que estava disposat a parlar-ne, pressuposo que el Grup Parlamentari

Socialdemòcrata comparteix aquesta apreciació. Per part nostra no hi ha inconvenient. Això sí, tenim molt clar i ho vam afirmar en el seu moment que pel moment i esperem que per molts anys, el Coprincipat, la fórmula institucional del Coprincipat presenta molts més avantatges que inconvenients, i pensem que aquest és un element que cal valorar. Això sí sense tancar els ulls a una realitat social canviant i que planteja i plantejarà no només en aquest àmbit qüestions noves que caldrà tractar amb la delicadesa i la tensió que mereixen.

Pel que fa a la intervenció del Sr. Rios, miri Sr. Rios, es fa difícil, encara que també volem una mica eh, o almenys jo. Jo no parlo en nom del Sr. cap de Govern, però a veure, parlamentàriament té un cert sentit que fem una referència a la cisió del seu grup parlamentari o del seu anterior grup parlamentari. Però és que encara que no volguéssim, encara que no tinguéssim una mica aquesta segona idea que ja li reconec, dóna un cert lloc parlamentari, però encara que no la tinguéssim és que ens hi veiem obligats per les pròpies referències al calendari. Quan parlem, que ho volia fer, perquè vostè ens ha recordat, doncs que no vam prendre en consideració les seves propostes de reactivació econòmica. Clar, és una iniciativa legislativa presentada per un grup parlamentari diferent de l'actual. És a dir és el Grup Parlamentari Socialdemòcrata, però ara té una altra composició més reduïda. Per tant, és inevitable anar constantment a aquestes comparacions.

I miri, no li vam prendre en consideració aquella proposició de llei, doncs perquè ens va semblar doncs que les mesures que plantejava no eren les adequades. S'assemblen però no són les mateixes, -s'assemblen però no són les mateixes. Anem a l'àmbit dels vehicles, vostè es referia només als vehicles no contaminants i el nostre projecte, que el cap de Govern va anunciar ahir, té un àmbit molt més ampli.

Però escolti, no em digui, no em digui que no hem estat atents a les iniciatives parlamentàries provinents de l'oposició. Abans, em sembla que era el Sr. Bartumeu, però potser era, -veu com això de la cisió porta problemes-, però potser era vostè, han reconegut, o s'han apuntat amb raó, la iniciativa legislativa en una matèria com la de l'IGI o com la de la Llei de comerç. No és cert que no tinguéssim ni una cosa ni l'altra a l'agenda. Em sembla que ho ha dit en relació a la Llei de comerç, no en relació a l'IGI: De fet, l'IGI venia treballat de l'anterior legislatura, ja hi havia uns nuclis d'acord bastant importants en el seu voltant, i la Llei de comerç venia gairebé, diria jo, d'una legislatura pre-Bartumeu. Venia de la legislatura del Sr. Albert Pintat. Per tant, bé són iniciatives que en certa

forma estaven a disposar però algunes d'elles estaven treballades ja des del punt de vista parlamentari, com és la imposició indirecta, però en tot cas, els hi reconeixem el mèrit d'haver-les introduït i d'alta banda, vostès ens han de reconèixer el mèrit no només d'haver-les pres en consideració sinó d'haver-les treballat.

Ara em ve al cap un concepte, que s'ha fet servir en relació, potser era en relació amb alguna presa en consideració que des del Grup Demòcrata hem rebutjat, i que porta a dir que bé, s'han negat a debatre.

Escolti, no prendre en consideració una proposició de llei, no és negar el debat, és precisament fer un debat de totalitat sobre una proposició de llei. Per tant, el que sí que m'agradaria és mirar d'evitar una mica aquesta fal·làcia perquè parlem ara del cas de la proposició de llei de la despenalització de l'avortament. A mi em va semblar, a mi em va semblar que en aquesta sala es va debatre, en aquesta sala es va debatre. Debatre no implica necessàriament la presa en consideració. Per tant no ens el vam estalviar el debat. Tornant al Sr. Rios, miri per acabar, no tinc res en contra dels debats que tenen un contingut ideològic, al contrari. La manera d'articular la discrepància política es basa en ideologies diferents. Sí que tinc, ja no tampoc res en contra, però una matisació a fer, en el sentit que moltes vegades les ideologies no sempre, però moltes vegades acaben sent una representació caricaturitzada excessivament simplificada de la realitat. I aquest és potser el retret que li he intentat formular. No tant el fet que el seu debat o el seu posicionament sigui ideològic, cosa no només lícita sinó perfectament sana, sinó que la derivació que vostè ha plantejat d'aquesta ideologia l'he trobat un pèl simplificada. Li dic bé, amb tot el respecte. A veure, de vegades la simplificació té la virtut de la claredat també. I estic segur que en molts aspectes ens hem pogut fer una idea sintetitzada dels seus plantejaments.

Bé, doncs amb això acabaria Sr. síndic la meua intervenció.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Demanaria al Govern si vol intervenir...

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Sí gràcies Sr. síndic.

Ahir Srs. consellers, el cap de Govern que us parla, en nom del Govern va exposar el que pensa que és un diagnòstic clar de com està la situació econòmica a Andorra.

La meua intervenció no va ser Sr. síndic molt curta, ho vaig dir en aquests termes, no passem el nostre millor moment a nivell econòmic. I és veritat. Hi ha moltes famílies que pateixen, nosaltres hem sigut el més honestos possibles. S'han fet tota classe de propostes, serà complicat. No tot és excusa de l'entorn exterior, que evidentment no passa tampoc pel seu millor moment, però la veritat aquest Govern s'esforçarà perquè verdaderament hi torni a haver creixement. I sóc dels que penso que hi ha creixement, i que hi haurà creixement.

Però jo n'extrec d'aquest debat, -i ja concloent, almenys jo no penso tornar a intervenir-, que Andorra pot estar contenta per dos factors importants, no! No havia passat des de la Constitució que en un parlament estiguéssim d'acord en dos qüestions essencials per l'esdevenir d'Andorra. Única vegada que ha passat, aprofitem-ho. Tenim penso jo, amb les matisacions, tenim tots plegats un posicionament bastant comú del que ha de ser el desplegament fiscal a Andorra, que ha d'acabar amb l'IRPF. Això és una garantia per Andorra perquè voldrà dir que independentment de la sana alternativa democràtica, com a mínim aquestes reformes seguiran. A mi em sembla un element essencial.

Segon element essencial. En aquests moments, jo penso que no hi ha discrepància per afrontar temes majors, -que són majors-, parlo no únicament de la fiscalitat de l'estalvi, parlo també de verdaderament ser molt actius, molt diligents, amb una pressió internacional molt intensa que vindrà amb l'intercanvi d'informació a la demanda, i també parlo d'una cosa que ha de donar, independentment de totes les transformacions econòmiques que estem fent, un nou aire i un nou impuls a Andorra, des d'un punt de vista social i econòmic, és verdaderament en el mercat interior, ja sigui amb l'espai econòmic europeu o amb un acord d'associació, amb estructures, similars a l'espai econòmic europeu. Jo em sembla que en això hi estem d'acord. Això és una altra gran garantia per a Andorra. Perquè independentment del que passi d'aquí dos anys, el camí que farem tots junts, que acabarem aquest any, el desplegament fiscal, però que tenim de fer tots junts amb el que és la nostra progressiva integració sobre l'article també sota la tutela de l'article 8 del Tractat de Lisboa, és molt important per als conciutadans. Jo avui vull aprofitar per dir-ho perquè no s'havia dit mai.

I acabant, independentment d'això, hi ha les grans reformes. El Govern, ho torno a dir, presentarà en aquesta Cambra bé, aprovarà el dia 3 de juliol, en Consell de Ministres, doncs la reforma de la CASS i també l'IRPF, i ho portarà a tràmit parlamentari al Consell General, de la mateixa manera que també s'hauran d'acabar les negociacions, que volem encara donar aquest temps suplementari per a veure si arribem a acords pel que fa referència al complement de jubilacions dels funcionaris. L'objectiu del Govern, ho vaig fer ahir, em sembla que també és important, de la mateixa manera que encara em sembla més rellevant el que he parlat a nivell de fiscalitat i també de la gran unitat amb Europa, la seva intenció, -així acabo Sr. síndic-, és de portar aquests tres projectes que són majors, -i ja no en faré cap més de qualificatiu-, són majors, jo no dic si desgasten o no desgasten, però en tot cas són al nostre parer, imprescindibles perquè hi hagi verdaderament el suficient aire per verdaderament també fer d'altres reformes més endavant. I ja es poden portar doncs a tràmit parlamentari el juliol, totes elles, de tal manera que els Srs. consellers les puguin tramitar amb el procediment legislatiu comú, i que es puguin votar a la tardor.

Jo els hi agraeixo que sigui així, i també agraeixo algun comentari que s'ha fet des de les files de l'oposició, que serà dirigent en aquestes reformes perquè són molt esperades, independentment que ahir el president del Grup Parlamentari Demòcrata feia una aposta, -no sé si ho puc dir-, feia una aposta, jo penso que podem ser més optimistes. De les tres que acabo de fer, jo estic convençut que una la votarem de forma unànime i si ens volem desgastar tots a favor d'Andorra, fins i tot les tres.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels grups parlamentaris, Sr. Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Sí gràcies.

Molt breument per contestar al president Ladislau Baró, en relació al debat sobre la despenalització de l'avortament. A veure, jo no vaig manifestar cap sorpresa perquè efectivament no en podia manifestar cap. Només vaig manifestar que entenia que hi havia hagut, i si no ho vaig manifestar literalment així ja li manifesto ara. Jo entenc, i a més a més, vostè i jo sabem el que va passar. El que va passar és que hi va un veto tàcit, després hi pot haver una reflexió institucional, una prudència, una sensibilitat

especial, hi pot haver el que vulgui, però hi ha un abans i un després d'aquella votació. És el meu criteri. Em puc equivocar però em sembla que no m'equivoco, en aquest cas. I a partir d'aquí, doncs es pot debatre de la manera que vulgui però si això en un país que per molt constitucional que siguem, sempre s'ha utilitzat molt la teoria dels precedents, si aquest precedent serveix en tindrem d'altres, i si en tenim d'altres és quan tindrem el problema que jo anunciava. I a més a més, perquè no sembli que estic focalitzat molt recentment en una història que hem viscut entre altres vostè i jo. L'any 2009, el Copríncep Francès, d'una altra manera també va exercir una pressió sobre les institucions andorranes, que tots hi estarem d'acord. En tot cas ja ho dic jo, anar més enllà de l'article constitucional que dóna als Coprínceps el paper d'àrbitres i moderadors del funcionament de les institucions, per tant aquest és un tema que no ens hem podem escapar. Podem ser més o menys hàbils en explicar-ho, però el problema hi és, i a mi m'ha semblat que en un debat com aquest no el podia amagar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.....

No hi ha intervencions.

Pel Grup Demòcrata.....

No hi ha intervencions.

El Govern desitja intervenir....

Si el Govern no desitja intervenir, donem per acabades les intervencions, per part dels grups i del Govern. Donem doncs per acabat el debat.

Suspendríem la sessió fins a les 16.00h de la tarda. Els recordo que el termini màxim per a la presentació de Propostes de resolució és fins a les 15.30h.

Se suspèn la sessió.

(Són les 13.16h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 16.16h)

El Sr. síndic general:

Bona tarda.

Es reprèn la sessió.

S'han presentat 11 Propostes de resolució, totes elles han estat admeses per la Sindicatura. Són Propostes que es repartiran en aquest moment.

Vaig a recordar breument el procediment.

En primer lloc, es procedirà la defensa de les Propostes de resolució segons l'ordre de presentació. Una vegada feta l'exposició per part dels grups parlamentaris se suspendrà la sessió per tal que cada grup pugui analitzar la seva posició respecte a les diferents Propostes de resolució presentades, i si és el cas, fer propostes que portin a un text assumible i consensuat per tots els grups.

Al reprendre la sessió, els grups indicaran la seva posició respecte a les altres propostes presentades, i finalment indicaran el text que sotmeten a votació.

Passem doncs ara a la presentació de la primera Proposta de resolució, registrada amb el número 487 i presentada pel Grup Parlamentari Mixt. Intervé per presentar la Proposta de resolució el Sr. Gerard Barcia.

El Sr. Gerard Barcia:

Gràcies Sr. síndic.

Proposta de resolució:

Els empresaris i professionals d'Andorra que es presenten a licitacions o concursos de l'Administració es troben amb nombroses diferències en plecs de clàusules per contractacions similars sinó gairebé idèntiques.

La simplificació de l'Administració que defensem aconsella que el Govern procedeixi a unificar els clausulats de l'Administració general i els de les societats públiques i parapúbliques i que també demani als comuns d'adherir-se a aquesta simplificació administrativa.

Atès l'exposat el Consell General en la sessió de Debat d'Orientació Política del Govern del 21 de juny del 2013,

Acorda

Encomanar al Govern que procedeixi a revisar les clàusules i condicions dels concursos per a les diferents contractacions públiques amb la finalitat de simplificar-les i donar-hi una uniformitat que comporti una simplificació en les tramitacions.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem a la segona de les Propostes de resolució. Ha estat registrada amb el número 488 i ha estat presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per exposar la Proposta de resolució el Sr. Jaume Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

En coherència amb el que he exposat durant el debat del matí, presentem una Proposta de resolució que diu així:

Nombrosos empresaris que procedeixen a importar mercaderies procedents d'Espanya per la Duana de la Farga de Moles consideren que els costos de tramitació que genera la necessitat de fer intervenir dos transitaris en duana, un espanyol i un andorrà, acaben encarint enormement les petites importacions.

La situació econòmica aconsella donar una sortida a aquesta preocupació del sector comercial.

Atès l'exposat, el Consell General, en la sessió de Debat d'Orientació Política del Govern del 21 de juny,

Acorda

Encomanar al Govern que procedeixi a preparar les escaients anàlisis de processos duaners i, en el que calgui, enceti negociacions amb l'administració duanera espanyola amb la finalitat d'aconseguir eliminar la duplictat de transitaris avui existent a la duana hispano-andorrana.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem a la tercera de les Propostes de resolució. Ha estat registrada amb el número 489 i ha estat presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per exposar la Proposta de resolució el Sr. Jaume Bartumeu Cassany.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

També amb coherència amb el que hem defensat en la intervenció del matí, presentem una Proposta de resolució que diu:

La necessitat de disposar d'un cementiri multiconfessional al nostre país ha estat repetidament assenyalada pels ciutadans i ciutadanes andorrans, que al ser membres de confessions que estableixen els preceptes de l'enterrament arran del sòl no poden fer-ho als actuals cementiris d'Andorra que només disposen de nínxols.

Aquesta situació obliga moltes famílies andorranes o residents arrelades al nostre país a desplaçar-se fora d'Andorra, el més sovint a França per a poder enterrar els seus difunts. Es genera així una evident

discriminació que esdevé molt dolorosa pels familiars pel fet de l'allunyament dels seus difunts.

Hi ha una gran preocupació social per aquesta situació, inquietud compartida pel Govern segons les paraules del cap de Govern expressades en el debat d'orientació política de l'any passat.

D'altra banda, uns terrenys de propietat de l'Estat, els de l'antiga Borda de Sales a Santa Coloma, vora de l'Avinguda d'Enclar i a sota del cementiri comunal d'Andorra la Vella, podrien acollir aquesta iniciativa per la qual cosa s'entén que es pot procedir ràpidament a iniciar el projecte de construcció d'aquell cementiri multiconfessional.

Atès l'exposat, el Consell General en la sessió del Debat d'Orientació Política del Govern,

Acorda

Encomanar al Govern que procedeixi a preparar un projecte de construcció d'un cementiri multiconfessional als terrenys de l'antiga Borda de Sales a Santa Coloma, Parròquia d'Andorra la Vella.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

La quarta Proposta de resolució ha estat registrada amb el número 490, presentada pel Grup Parlamentari Mixt i intervé per exposar la Proposta de resolució la Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

En data 11 de maig del 2011 el Consell d'Europa va obrir a la signatura la Convenció per a la prevenció i la lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica, anomenat Conveni d'Istanbul. Tot i que l'han signat 21 països, la Convenció no ha entrat en vigor com sigui que manquen ratificacions.

El Principat d'Andorra va signar aquesta Convenció en data 22 de febrer del 2013 i resta pendent que sigui ratificada pel Consell General.

Molts milions de dones al món són víctimes de violència física o psicològica i són privades del dret fonamental de viure lliures de qualsevol tipus de violència.

Cal destacar que les dones no són les úniques que pateixen la violència, els fills són sempre víctimes directes o indirectes de la violència, els quals pateixen traumes que els afectaran durant tota la seva vida.

Des de la dècada del 1990, el Consell d'Europa ha intensificat les seves activitats per combatre tota

forma de violència envers les dones. Aquest compromís va culminar amb l'adopció de la Recomanació (2002)5 del Comitè de Ministres als Estats membres sobre la protecció de la dona envers la violència.

El 2005, es va adoptar un Pla d'acció entre els Estats membres del Consell d'Europa que va establir una campanya arreu d'Europa sobre la violència envers les dones, inclosa la violència domèstica.

L'avaluació d'aquesta campanya va posar de manifest que, tot i els esforços per part dels països de prendre mesures tant legislatives com preventives per lluitar contra aquesta lacra social, el fenomen augmenta.

El Comitè Ad-Hoc multidisciplinari per prevenir i combatre la violència envers les dones i la violència domèstica del Consell d'Europa va concloure que seria apropiat un sol Conveni que integrés totes les accions per prevenir i combatre totes les formes de violència envers les dones i la violència domèstica contra tots els membres de la família.

El Conveni d'Istanbul és un instrument internacional integral, jurídicament vinculant, que estableix la protecció, la prevenció, la persecució i la generació d'accions polítiques encaminades a la lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica. Aquest Conveni ha de contribuir a millorar la condició de la dona i el respecte pels drets humans, la violència envers les dones priva a les víctimes de la seva dignitat, de reclamar la seva igualtat, ja que cap dona podrà gaudir dels drets humans més bàsics mentrestant sigui víctima de la violència.

Els esforços de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa es concentren ara al voltant de la promoció de la Convenció, un instrument únic i el més avançat instrument jurídic internacional en aquest camp.

Vist que el Consell d'Europa ha instat els Estats membres que encara no ho han fet a ratificar la Convenció per a la prevenció i la lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica: Conveni d'Istanbul i que el Principat d'Andorra ha d'afavorir la cooperació internacional en aquesta matèria; i atès l'exposat el Consell General, en la sessió de Debat d'Orientació Política del Govern del 21 de juny del 2013, encomana al Govern que iniciï els tràmits necessaris perquè durant el proper període de sessions del 2013, l'Estat andorrà figure entre els Estats membres del Consell d'Europa que han ratificat la Convenció per la prevenció i la lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica: Conveni d'Istanbul del Consell d'Europa.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

La cinquena Proposta de resolució ha estat registrada amb el número 491 i presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per exposar la Proposta de resolució la Sra. Sílvia Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Vist que el passat mes d'abril, el Departament d'Estadística va fer públiques les dades en les quals destacaven l'augment del nombre d'inscrits al Servei d'Ocupació en 158 aturats, un 15,4% més que el mes anterior (el març), i comparat amb el mateix mes de l'any anterior, un 18,1% més. Aquest fet ha portat un nombre de 1.185 persones en situació d'atur, que fa que el percentatge d'atur al país sigui d'un 3,1%.

Vist que el mateix Departament d'Estadística va publicar que el nombre de persones beneficiàries de la prestació econòmica per desocupació va disminuir de 157 a 129, és a dir una disminució del 17,8%.

Atès que el mateix Departament d'Estadística recull que les persones amb prestació econòmica per desocupació involuntària pel tram de 40 a 59 anys són 74 persones, i representen el 57,36% del total.

Atès que el nombre d'aturats en aquesta franja d'edat és de 516 persones, que representen el 43,54% del total d'aturats.

Atès que el Reglament regulador de les prestacions econòmiques d'atenció social en el seu article 39 punt 1, estableix que la durada de la prestació pot allargar-se per un màxim de tres mesos més, quan el perceptor de la prestació continuï en situació de desocupació involuntària i tingui 55 anys o més.

Atès que el Grup Parlamentari Mixt està preocupat perquè cada cop són més les persones d'aquesta franja d'edat que esgoten les prestacions i resten sense protecció, i el risc de caure en la pobresa i l'exclusió social és cada cop més gran.

Atès que cada cop resulta més difícil la reinserció al món laboral de les persones compreses en aquesta franja d'edat.

Atès que el Grup Parlamentari Mixt entén la despesa social com una inversió en inclusió, opinió compartida pel Govern segons les paraules del mateix cap de Govern, expressades ahir en aquesta Cambra durant la primera part del Debat d'Orientació Política.

Atès l'exposat, el Consell General, en la sessió de Debat d'Orientació Política del Govern de 21 de juny del 2013,

Acorda

Encomanar al Govern que iniciï els tràmits necessaris per modificar el Reglament regulador de les prestacions econòmiques d'atenció social, i en concret el seu article 39 amb la finalitat que s'estableixi que l'edat per rebre una pròrroga de la prestació per desocupació passi a ser de 45 anys.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

La sisena Proposta de resolució ha estat registrada amb el número 492 i presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé per exposar la Proposta de resolució la Sra. Rosa Gili:

La Sra. Rosa Gili:

Gràcies Sr. síndic.

L'any 2009 es va aprovar la Llei de signatura electrònica. Avui, al 2013, Andorra encara no disposa d'un sistema que permeti relacionar-se amb les administracions de manera electrònica des d'un ordinador. És essencial per guanyar temps, desplaçaments i per tants costos, que l'Administració disposi de mecanismes electrònics de gestió per tots els tràmits administratius de les empreses i els particulars. Aquest hauria de ser un projecte prioritari en la societat de la informació del segle XXI.

Atès l'exposat, el Consell General, en la sessió de Debat d'Orientació Política del Govern de 21 de juny del 2013,

Acorda

S'encomana al Govern que en un termini inferior a tres mesos implementi la gestió de tots els tràmits administratius, de particulars i empreses, via electrònica a través de la signatura electrònica.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

La setena Proposta de resolució ha estat registrada amb el número 493 i presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé per presentar la Proposta de resolució la Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Gràcies Sr. síndic.

Durant aquest any 2013 Govern ha adjudicat 436.509 euros per la creació de l'Agència Andorrana Fiscal i de Fronteres. En el marc d'aquests treballs s'ha posat en marxa un programari electrònic de suport a la Duana.

En els mesos d'aplicació d'aquest nou programari, els empresaris que entren mercaderia a Andorra s'han vist greument perjudicats, havent d'esperar molt per fer les seves gestions, generant així grans pèrdues de temps pels seus negocis. Aquests problemes han anat minvant amb el pas del temps però a hores d'ara no estan solucionats del tot.

Atès l'exposat, el Consell General, en la sessió de Debat d'Orientació Política del Govern de 21 de juny del 2013,

Acorda

Encomanar al Govern que de manera urgent adopti les mesures escaients per tal que els empresaris que declarin per compte propi o a través de transitaris la mercaderia a les duanes andorranes ho puguin fer de manera diligent.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem a la vuitena Proposta de resolució. Aquesta ha estat registrada amb el número 494 i ha estat presentada conjuntament pels tres grups parlamentaris.

Intervé per exposar la Proposta de resolució la Sra. Celine Mandicó.

La Sra. Celine Mandicó:

Gràcies Sr. síndic.

Les eleccions generals del 3 d'abril del 2011 van donar com a fruit el primer Consell General paritari de la història d'Andorra. Una paritat que no és només numèrica, sinó que ha de possibilitar la incorporació de la perspectiva de gènere a l'activitat parlamentària. En aquests moments, un grup de treball encarregat específicament de tractar les qüestions de gènere està estudiant, entre d'altres, l'aplicació del Pla d'Acció per als Parlaments Sensibles al Gènere, aprovat l'octubre passat per la Unió Interparlamentària.

La IV Conferència Mundial sobre la Dona, celebrada a Beijing l'any 1995, exhortava els governs i les organitzacions de les Nacions Unides a produir dades que permetin fer visible la situació de les dones i els

problemes relacionats amb l'equitat de gènere. Desglossar les estadístiques per gènere permet fer visible la situació de les dones i els homes: els avenços en la inclusió i la participació de les dones en els diferents àmbits i les desigualtats de gènere existents encara. Per consegüent, contribueix a formular polítiques públiques i desenvolupar programes i projectes que responguin a les realitats diferenciades dels gèneres.

La Llei de la funció de l'estadística pública, aprovada el 18 d'abril passat per aquesta Cambra, preveu l'elaboració de plans estadístics quadriennals. El Pla estadístic, elaborat pel Departament d'Estadística i aprovat per llei pel Consell General, és l'instrument que ordena i sistematitza l'activitat estadística pública (article 27, punts 1 i 2). És en aquest pla on s'ha d'establir, si així es vol, que les estadístiques desglossin els resultats per sexe i per edat, i que adoptin la perspectiva de gènere quan s'escaigui.

Per tot l'esmentat, i en base al que disposa l'article 133 del Reglament del Consell General, el Grup Parlamentari Demòcrata, el Grup Parlamentari Socialdemòcrata i el Grup Parlamentari Mixt proposen l'adopció per part del Consell General de la següent:

Proposta de resolució:

S'encomana al Govern que, en l'elaboració del Pla estadístic, estableixi que les estadístiques públiques desglossin els resultats per sexe i per edat, de manera que permetin conèixer i diagnosticar la situació de la dona en les diferents esferes de la societat, i que adoptin la perspectiva de gènere quan s'escaigui.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem a la novena Proposta de resolució.

La novena Proposta de resolució ha estat registrada amb el número 495 i ha estat presentada pel Grup Parlamentari Demòcrata.

Intervé per exposar la Proposta de resolució el Sr. Xavier Montané.

El Sr. Xavier Montané:

Gràcies Sr. síndic.

En nom de Grup Demòcrata doncs presentem la següent Proposta de resolució:

El nostre model de seguretat social continua sent vàlid com un dels pilars de l'Estat del benestar, però precisa d'ajustaments en els seus diferents vessants per garantir la seva perdurabilitat en el temps.

El cap de Govern anunciava ahir, durant el seu discurs d'orientació política, l'establiment d'una regla d'or, garantint que es cobriran els futurs dèficits de la branca de vellesa sense afectar el nivell actual de reserves.

Malgrat que cap país té provisionats tots els seus compromisos futurs de pensions, això no ens eximeix de la responsabilitat de garantir un mínim de reserves i el rigor en la seva gestió.

En aquest sentit la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social ja preveia que en el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor de la Llei, al novembre del 2009, el Govern sotmetés al Consell General la regulació del fons de reserva del sistema de seguretat social.

Per tot l'esmentat i en base al que disposa l'article 133 del Reglament del Consell General, el Grup Parlamentari Demòcrata proposa l'adopció per part del Consell General de la següent Proposta de resolució:

S'encomana al Govern perquè abans que finalitzi l'any 2013, entri a tràmit parlamentari un projecte de llei que reguli la dotació i la constitució del fons de reserva del sistema de seguretat social, els criteris de la seva gestió financera i la composició dels òrgans encarregats de la seva administració i seguiment.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

La desena Proposta de resolució ha estat registrada amb el número 496 i presentada pel Grup Parlamentari Demòcrata.

Intervé per exposar la Proposta de resolució la Sra. Patrícia Riberaygua Marme.

La Sra. Patrícia Riberaygua:

Gràcies Sr. Síndic.

El cap de Govern es referia ahir, durant el seu discurs, al nou marc normatiu que s'està treballant a partir de les directrius fixades pel Llibre Blanc de l'Energia. Un nou marc normatiu que té, com a objectius, incrementar l'autonomia energètica d'Andorra, millorar el compliment de les directives europees sobre medi ambient, apostar per energies més sostenibles, mantenir els preus competitius i la qualitat de serveis, i obrir al capital privat la inversió en producció d'energia a Andorra.

El desenvolupament de la producció nacional és cabdal en un país on importem el 96% de l'energia que consumim. A més, considerem que, perquè el Llibre Blanc de l'Energia es concreti en accions reals

i significatives, la col·laboració entre els dos sectors, públic i privat, és indispensable.

No oblidem que el 9 de maig, precisament en aquesta línia, aquesta Cambra va aprovar el Projecte de Llei de modificació de la Llei 85/2010, del 18 de novembre, de mesures provisionals en relació amb el règim d'energia elèctrica, amb l'objectiu d'incentivar l'aprofitament de les energies renovables, deixant de gravar les instal·lacions particulars que no arribin als 500kW de potència.

Per tot l'esmentat i en base al que disposa l'article 133 del Reglament del Consell General, el Grup Parlamentari Demòcrata proposa l'adopció per part del Consell General de la següent:

Proposta de resolució:

S'encomana al Govern que, abans que finalitzi l'any 2013, entri a tràmit parlamentari un projecte de llei que amplii el marc regulador de les activitats de producció d'energia per definir un nou model energètic.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

L'onzena Proposta de resolució ha estat registrada amb el número 497 i presentada pel Grup Parlamentari Demòcrata.

Intervé per exposar la Proposta de resolució el Sr. Carles Enseñat.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

L'obertura econòmica és, sens dubte, el projecte polític que definirà la present legislatura. Amb el procés endegat ja fa uns quants anys, però concretat de manera decidida per aquest Govern, s'estableixen les bases per a un nou model econòmic, que permeti obrir-se a nous sectors alhora que es reforcen els sectors tradicionals.

La Llei 10/2012 d'inversió estrangera, aprovada ara fa un any, ha obert el camí cap a la internacionalització i la diversificació econòmica del país.

Tenint en compte el discurs d'orientació política global d'enguany del cap de Govern, on ha refermat tota la voluntat del Govern d'esperonar la vinguda de capital estranger per contribuir a la diversificació econòmica i crear riquesa mercès a la participació activa dins de l'economia del país, el rol de la iniciativa ACTUA que amb l'ADI i tots els agents públics implicats és fonamental. Algunes de les seves fites són les de facilitar la inversió tant al país com a

l'estranger per a la creació d'activitat econòmica al Principat, alhora que ofereix suport als empresaris nacionals que volen invertir a l'estranger.

Per tot l'esmentat i perquè estem convençuts que el nostre país mereix oferir una imatge impecable d'atenció a l'administrat, presentem la següent:

Proposta de resolució:

S'encomana al Govern que treballi perquè des de ACTUA amb l'ADI i tots els agents públics implicats, a més de donar suport a l'empresari del país que vol invertir fora de les nostres fronteres, es facin tots els passos necessaris i es creïn tots els mecanismes adients per orientar, facilitar i donar suport en la relació amb les diferents administracions del país a l'inversor, -amb una especial atenció al jove emprenedor-, inversor tant nacional com estranger que cerca invertir al Principat, per a la implementació efectiva d'una activitat econòmica, potenciant al màxim la coordinació entre sector públic i privat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé acabada la presentació de les diferents Propostes de resolució, i per tal que els grups parlamentaris disposin del temps necessari per valorar-les, se suspèn la sessió per a una durada d'una hora aproximadament, abans de sotmetre aquestes propostes a votació.

Se suspèn la sessió.

(Són les 16.40h)

Es reprèn la sessió

(Són les 18.30h)

(Els M. I. Srs. Gerard Barcia Duedra i Olga Gelabert Fàbrega deixen la sala)

El Sr. síndic general:

Reprenem la sessió.

Demanaria en primer lloc que els grups parlamentaris que ho desitgin vulguin indicar la seva posició respecte a les Propostes de resolució presentades pels altres grups.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sr. Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Perdó Sr. síndic, estem ben entesos, hem de parlar de les Propostes dels altres grups?

El Sr. síndic general:

Sí, sí....

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

De les Propostes de resolució presentades pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, s'han transaccionat totes i els hi donarem suport a aquestes transaccions.

De les presentades pel Grup Parlamentari Demòcrata, també les hem aconseguit transaccionar i també els hi donarem suport.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

El Sr. David Rios:

En el nostre cas, donarem suport a les tres Propostes de resolució presentades pel Grup Parlamentari Demòcrata, i donarem suport a totes les resolucions presentades pel Grup Parlamentari Mixt, exceptuant la número 489, que no sé si correspon ara fer una explicació de vot....

D'acord, doncs exceptuant la 489. La resta donarem suport a totes les Propostes de resolució presentades.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Demòcrata...

El Sr. Ladislau Baró:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Nosaltres donarem suport a totes les Propostes presentades, transaccionades o no excepte la 489, ja al·ludida ara pel Sr. Rios, en la qual no s'ha acceptat la transacció proposada, i per tant no hi donarem suport.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A continuació i segons l'ordre de presentació de les Propostes de resolució, demanaria primerament als autors de les Propostes que indiquin quin és el text que se sotmet finalment a votació i posteriorment, si s'escau, procediríem a la votació.

Començaríem doncs per la primera Proposta de resolució. La registrada amb el número 487.

Sr. Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Sr. síndic, lleigeix el redactat de l'acord, entenc...

El Consell acorda encomanar el Govern que procedeixi a revisar les clàusules i condicions dels concursos per a les diferents contractacions públiques amb la finalitat de simplificar-les i donar-hi una uniformitat que comporti una simplificació en les tramitacions.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Entenc que aquesta primera Proposta de resolució seria aprovada per assentiment de tota la Cambra.

Doncs a la vista del resultat s'aprova la Proposta.

Passem a la segona Proposta que és la registrada amb el número 488. Demanaria també si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi ha alguna modificació, potser.....

Sr. Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

És el mateix que s'havia presentat, també. És el mateix text.

El Sr. síndic general:

Potser que li donen lectura, potser...

El Sr. Jaume Bartumeu:

Sí.

Acorda encomanar al Govern que procedeixi a preparar les escaients anàlisis dels processos duaners i en el que calgui enceti negociacions amb l'Administració duanera espanyola amb la finalitat d'aconseguir eliminar la duplicitat de transitaris avui existent a la duana hispano-andorrana.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del manifestat, si no hi ha objeccions, també proposaria l'aprovació per assentiment de la Proposta.

S'aprova la Proposta de resolució.

La tercera Proposta presentada és la registrada amb el número 489, el text que se sotmet a aprovació seria el presentat o hi hauria alguna modificació....

Sr. Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, Sr. síndic.

És el presentat perquè la Proposta de transacció a la qual al·ludia els Sr. Ladislau Baró, ens ha semblat que no la podíem acceptar.

Per tant llegeixo el text o.....

El Sr. síndic general:

Sí, el text que se sotmetria a votació.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Encomanar al Govern que procedeixi a preparar un projecte de construcció d'un cementiri multiconfessional als terrenys de l'antiga Borda de Sales a Santa Coloma, Parròquia d'Andorra la Vella.

El Sr. síndic general:

Bé, donaria ara la paraula als grups per explicar la seva posició.

Pel Grup Socialdemòcrata....

El Sr. David Rios:

Sí doncs, el meu grup, el Grup Parlamentari Socialdemòcrata és favorable evidentment a la construcció d'un cementiri multiconfessional. És per això que hem intentat transaccionar amb el Grup Mixt un text que pogués anar bé i pogués tenir viabilitat, però el que no podem fer és donar suport a una Proposta de resolució que entra en conflicte amb l'article 4.10.d) de la Llei qualificada de delimitació de competències comunals on s'explica que la construcció, conservació i administració de cementiris i la prestació dels serveis funeraris són competències dels comuns. I per tant, no podem donar suport a una Proposta de resolució que vagi en contra d'aquesta Llei.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Demòcrata, Sr. Miquel Aleix.

El Sr. Miquel Aleix:

Sí gràcies Sr. síndic.

El nostre grup parlamentari havia proposat una proposta per modificar aquesta resolució en el si de què nosaltres considerem que el Govern té tot interès en què es pugui construir un cementiri nacional però com molt bé ha dit des del Grup Socialdemòcrata aquest text entra en conflicte amb les competències comunals, i nosaltres donant suport

a la legalitat vigent considerem que no es pot votar aquesta Proposta de resolució, i estan atents a les negociacions que pensem que ha de fer el Govern en el si dels comuns, buscar una solució perquè creiem que aquesta problemàtica sí que és una problemàtica important i que cal trobar-hi una solució, però s'ha de buscar sempre amb acord amb els comuns.

Per aquest motiu, nosaltres avui, no podem donar suport al text presentat pel Grup Mixt.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs a la vista de les intervencions, és clar que hem d'obrir un temps per poder votar.

Obrim ara un temps per poder votar.

Sr. secretari si vol procedir a donar lectura del resultat si us plau.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

2 vots a favor, 23 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat, no s'aprova la Proposta de resolució.

Passem a la quarta Proposta, que és la registrada amb el número 490.

Demanaria si el text que se sotmet a votació és el presentat o si hi ha alguna modificació, i si la Sra. consellera el vol procedir a llegir...

Sra. Sílvia Eloïsa.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, s'ha fet una modificació i s'ha transaccionat quedant el text com segueix:

Encomanar al Govern que continuï els tràmits necessaris perquè durant el proper període de sessions del 2013, l'Estat andorrà figuri entre els estats membres del Consell d'Europa que han ratificat la Convenció per la prevenció i la lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica, Conveni d'Istanbul del Consell d'Europa.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del manifestat anteriorment i si ningú vol intervenir, i si no hi ha objeccions, també proposo l'aprovació per assentiment de la Proposta.

S'aprova la Proposta de resolució.

Passem a la cinquena Proposta presentada. És la registrada amb el número 491. El text que se sotmet a la votació és el presentat o hi ha alguna modificació Sra. consellera.....

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí hi ha hagut una transacció, i queda el text de la següent manera:

Encomanar al Govern que iniciï els tràmits necessaris per modificar el Reglament regulador de les prestacions econòmiques d'atenció social i en concret el seu article 39 amb la finalitat que estableixi que l'edat per rebre una pròrroga de la prestació per desocupació passi a ser de 50 anys.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Amb vista del manifestat anteriorment, i si no hi ha objeccions també proposaria l'aprovació per assentiment de la Proposta.

Doncs a la vista del resultat, s'aprova la Proposta de resolució.

Passem a la sisena de les propostes presentades, que és la registrada amb el número 492.

Demanaria si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi ha alguna modificació...

Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí gràcies Sr. síndic.

Efectivament, hi ha hagut una transacció i passaré a llegir-la.

S'encomana al Govern que abans de finals d'any estigui en disposició de facilitar al màxim la gestió dels tràmits administratius de particulars i empreses, via electrònica, a través de la signatura electrònica.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, si no hi ha tampoc objeccions, entenc que es pot aprovar per assentiment la Proposta.

S'aprova la Proposta de resolució.

Passem a la setena de les propostes presentades, la registrada amb el número 493.

Demanaria també, o novament, si el text que se sotmet a l'aprovació és el presentat o si hi ha alguna modificació....

Sra. consellera.

La Sra. Rosa Gili:

Bé aquí també hi han hagut modificacions. Hi ha hagut una modificació en el text de l'exposició de motius, i si el Sr. síndic m'autoritza també la llegiré:

En els mesos d'aplicació del nou programàtic informàtic de suport a la duana, els empresaris que entren mercaderia a Andorra s'han vist greument perjudicats, havent d'esperar molt per fer les seves gestions, generant així grans pèrdues de temps per als seus negocis. Aquests problemes han anat minvant amb el pas del temps, però a hores d'ara no estan solucionats del tot.

Atès l'exposat, el Consell General en la sessió de Debat d'Orientació Política del Govern de 21 de juny del 2013, acorda:

Encomanar al Govern que continuï adoptant les mesures escaients per tal que els empresaris que declarin per compte propi o a través de transitaris la mercaderia a les duanes andorranes ho puguin fer de manera diligent.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També vist el manifestat, i si no hi ha objeccions proposo l'aprovació per assentiment de la Proposta.

S'aprova la Proposta de resolució.

La vuitena Proposta presentada és la registrada amb el número 494, presentada conjuntament pels tres grups.

Demanaria si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi ha alguna modificació....

Sra. consellera.

La Sra. Celine Mandicó:

Evidentment no hi ha hagut cap modificació.

Per tant, torno a llegir el mateix text:

S'encomana el Govern que en l'elaboració del Pla estadístic estableixi que les estadístiques públiques

desglossin els resultats per sexe i per edat, de manera que permetin conèixer i diagnosticar la situació de la dona en les diferents esferes de la societat i que adoptin la perspectiva de gènere quan s'escaigui.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Si no hi ha objeccions, també proposo l'aprovació per assentiment de la Proposta.

S'aprova la Proposta de resolució.

Passem a la novena Proposta presentada. És la registrada amb el número 495. El text que se sotmet a l'aprovació, demanaria si és el presentat o si hi ha alguna modificació...

Sr. conseller.

El Sr. Xavier Montané:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, finalment aquesta Proposta de resolució ha estat transaccionada i donaria pas a llegir el redactat definitiu que hem acordat. Seria el següent:

Proposta de resolució:

S'encomana al Govern que en el termini més breu possible i en qualsevol cas abans que finalitzi l'any 2013, entri a tràmit parlamentari un projecte de llei que reguli la dotació i la constitució del fons de reserva del sistema de seguretat social, els criteris de la seva gestió financera i la composició dels òrgans encarregats de la seva administració i seguiment.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista de les intervencions, també proposo si no hi ha objeccions l'aprovació per assentiment de la Proposta.

S'aprova la Proposta de resolució.

Passem ara a la desena Proposta, la registrada amb el número 496.

Demanaria si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi ha alguna modificació....

La Sra. Patrícia Riberaygua:

Gràcies Sr. síndic. No, no hi ha cap modificació, doncs procedeix a la lectura de la Proposta de resolució:

S'encomana al Govern que abans que finalitzi l'any 2013 entri a tràmit parlamentari un projecte de llei

que amplii el marc regulador de les activitats de producció d'energia per definir un nou model energètic.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé la vista de les intervencions, també proposo si no hi ha objeccions l'aprovació per assentiment de la Proposta.

S'aprova la Proposta de resolució.

Passem a l'onzena de les propostes presentades, la registrada amb el número 497.

Demanaria al Sr. conseller si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi ha alguna modificació...

El Sr. Carles Enseñat:

El text s'ha transaccionat amb els grups de l'oposició. Quedaria el següent:

S'encomana al Govern que treballi perquè des de l'ADI a través del projecte ACTUA i tots els agents públics implicats, a més de donar suport a l'empresari del país que vol invertir fora de les nostres fronteres, es facin tots els passos necessaris i es creïn tots els mecanismes adients per orientar, facilitar i donar suport en la relació de les diferents administracions del país amb l'inversor, tant nacional com estranger que cerca a invertir al Principat, -i amb una especial atenció al jove emprenedor-, per la implantació efectiva d'una activitat econòmica, potenciant al màxim la coordinació entre sector públic i privat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista de les intervencions anteriors, també proposo, si no hi ha objeccions, l'aprovació per assentiment de la Proposta.

S'aprova la Proposta de resolució.

No havent-hi més temes a tractar, i havent esgotat tots els punts d'aquest debat d'orientació política, s'aixeca la sessió.

(Són les 18.45h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877